

Ulv og montasje: **LESERNES BESTE BILDER**

DIGITAL FOTO

**MÅNEDENS
PROSJEKT**

Slik lager du flott
timelapse

VI KÅRER ÅRETS BESTE 2025-2026

**VINTERFUGLER DU
SER HER I NORD**

Slik fanger du de 8
mest fotogene av dem

**BESKYTT
BILDENE DINE**

Trygg backup både
hjemme og i skyen

**ENDELIG I
MOTIVSKOLEN**

Bli en bedre
landskapsfotograf

**JULEGAVE I
FORDELSSONEN:**
Ny astrokalender til
det nye året

Mye mer enn et magasin.
digital-foto.no/fordelssonen

Gi årets beste julegave!

En magasingave sprer glede langt inn i det nye året.

Spar opptil 59 % på magasingave.no

5
utgaver
kr 278

8
utgaver
kr 398

10
utgaver
kr 498

Bestill en personlig gave på **magasingave.no**
Eller skann QR-koden for å gå direkte til bestillingssiden.

Bonnier Publications International AS, Kundeservice, postboks 1188 Sentrum, 0107 OSLO, tlf. 23 06 87 00

INNHold

Side
16

DE 25 RÅESTE PRODUKTENE I 2025

Se topplisten vår over det beste fotoutstyret vi har testet det siste året.

HER FINNER DU VINTERFUGLENE

Årets kalde måneder gjør at du finner fuglearter på andre steder enn til vanlig. Få hjelp med innstillinger, utstyr og atferd, og se hvilke fugler du kan få i søkeren.

Side
22

Side
30

ALLER BEST BACKUP

Det ville være fælt å miste noen av bildene dine. Derfor må du ha kontroll på sikkerhetskopieringen, og det hjelper vi deg med.

Teamet bak **DIGITAL FOTO**

Jeg liker alt, men å lykkes med et godt astro-bilde midt på natten er noe helt spesielt.

Frode M. Stie,
norsk redaktør

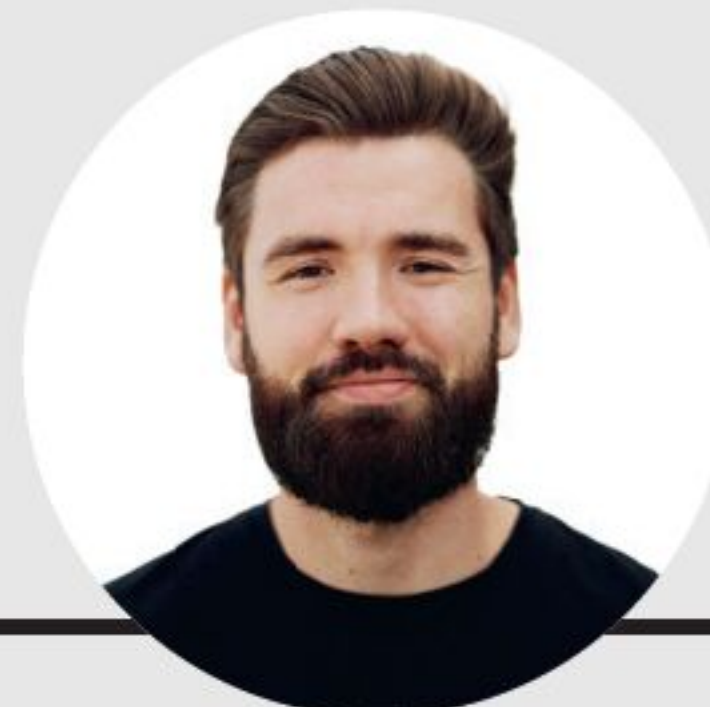
Jeg tar ofte portrett-bilder av familien, og foretrekker skyggen på en solrik dag.

Kristoffer Engbo,
teknisk redaktør

Lyset på en solrik morgen. Det gir naturen kraftige og varme farger.

Sebastian Ritschel,
layouter

Det bør helst være overskyet uten å være for mørkt. Da blir ikke skyggene harde.

Nicolai Knudsen,
webredaktør

Jeg elsker blåtimen, når den dempede himmelfargen komplimenterer bylyset flott.

Rasmus Elm Rasmussen,
journalist

HVILKE LYSFOR- HOLD VIL DU TA BIL- DER I?

Vil du øke IQ-en din på 5 uker?

ILLUSTRERT
VITENSKAP
Masterclass

Prøv vår Masterclass

- ➔ 10 minutter daglig hjernetrim
- ➔ råd fra de viktigste ekspertene
- ➔ innsikt i den nyeste hjerneforskningen

ILLUSTRERT
VITENSKAP

FORDI DU ER FØDT NYSGJERRIG

Prøv for kr 0

Start din Masterclass på
illvit.no/masterclass

Bonnier Publications International AS, kundeservice,
postboks 1188 Sentrum, 0107 Oslo, tlf. 23 06 87 00, kundeservice.com

MOTIVSKOLEN:
LANDSKAP 2026

Her finner du de beste
kamerainnstillingene, tips til
komposisjon og mye annet, slik at
du er klar til å ta ditt livs bilder.

Side
36

FLOTTE
MOTIVER PÅ
NATTEHIMMELEN

Se hvordan du fanger
stjerneskudd, planeter,
månen, Melkeveien og årets
solformørkelse i 2026.

Side
44

- 6 Lesergalleri
- 10 Nytt
- 14 Nytt på nett
- 16 De 25 råeste produktene i 2025
- 22 Her finner du dem nå: Vinterens fugler
- 30 Aller best backup
- 36 Motivskolen: Landskap
- 44 Stjernebilder i 2026
- 48 Anmeldelser
 - 48 DJI Osmo Nano
 - 50 DxO Photolab 9
 - 51 Sigma 200mm F2.0 DG OS | S
- 52 Månedens prosjekt – Del 3
- 56 Redigering
 - 56 Photoshop Elements: Photomerge Compose
 - 58 Lightroom Classic: Gi nordlyset mer futt
 - 60 Photoshop: Ny bakgrunn til portrettet
- 62 Postkasse
- 66 Neste nummer

På forsiden

DIGITAL FOTO

I REDAKSJONEN:

Sjefredaktør: Klaus Nygaard
Teknisk redaktør: Kristoffer Engbo
Webredaktør: Nicolai Knudsen
Redaksjonssekretærer: Rasmus Elm Rasmussen
Layout, administrasjon
og produksjon: Sebastian Ritschel

HENVENDELSER TIL REDAKSJONEN:

redaksjonen@digital-foto.no

Redaksjonen påtar seg intet ansvar for tegninger, bilder, manuskripter m.m. som sendes inn uoppfordret. Alle priser, kvalitets- og firmabetegnelser som er nevnt i bladet er kun veiledende, og redaksjonen påtar seg intet ansvar for eventuelle feil i anvisninger etc. Anvisninger er bare til privat bruk for Digital FOTOs lesere. Stoff fra Digital FOTO kan bare siteres med tydelig kildeangivelse. Artikler og illustrasjoner er beskyttet av loven om opphavsrett, og ervervsmessig utnyttelse er ikke tillatt uten skriftlig avtale. Utlån og utleie av Digital FOTO i ervervsmessig øyemed – selve bladet eller deler av det – er forbudt.

Digital FOTO produseres av Bonnier Publications A/S for
Bonnier Publications International AS.

Behandling av personopplysninger

Personopplysninger som angis ved oppretting av abonnement, behandles i henhold til retningslinjene for personvern, som du kan lese på www.bonnierpublications.com/personvernpolitikk

Digital Foto utgis av:

© Bonnier Publications International AS,
Postboks 543 1411 Kolbotn Norge

ISSN: 1504-274X
Trykk: Poligråfijas grupa Mūkusala Ltd.

ANNONSEALG:

Priser og materiellfrister se Bonnier Media AS:
Vidar Hovind
Medierådgiver: Salgsfabrikken AS
Tlf: + 47 913 33 035
vidar@salgsfabrikken.no

KUNDESERVICE

Kundeservice kan kontaktes på følgende måter:

- www.kundeservice.com
- dette er kun for abonnenter
- Tlf. 23 06 87 00,

mandag til fredag kl. 08.00–18.00.
Automatisk henvendelse for abonnenter døgnet rundt.

Hvis du er abonnent, må du huske å ha abonnementsnummeret klart ved alle henvendelser til Kundeservice. Du finner det 10-sifrede nummeret på fakturaen. Abonnementsprisen er kr 114,95 pr. utgave.

Se www.kundeservice.com/abonnementsbetingelser for ytterligere informasjon om abonnementet.

BONNIER
Publications International

LESERGALLERI

**DU KAN
OGSÅ DELTA**
Send bildet til oss via
[digital-foto.no/
blinkskudd](https://digital-foto.no/blinkskudd)

Canon EOS R5 • 24 mm • F16 • 1/125 sekund • ISO 800

SPØRSMÅL TIL FOTOGRAFENE

1. Hva har du fotografert?

2. Hvorfor fotograferte du det?

3. Hvordan gjorde du det, og var det noen utfordringer underveis?

4. Hva liker du best ved dette bildet?

5. Hvordan har du redigert?

MARIA ÖBERG:

- 1.** En robåt med en fugl som hviler i morgensolen. Tatt fra en båt ved soloppgang i Nord-Sverige.
- 2.** Da jeg så hvordan lyset falt på båten og fuglen, måtte jeg bare ta et bilde.
- 3.** Fordi vi var i en båt, måtte vi være forsiktige når vi beveget oss rundt, slik at den ikke begynte å gynge.
- 4.** Jeg liker veldig godt roen i bildet og måten fuglen komplementerer båten på.
- 5.** Jeg justerte hvitbalansen, skyggene, eksponeringen og høylysene i Lightroom Classic.

PER WILMS:

- 1.** En husedderkopp på en gul blomst.
- 2.** Jeg har lenge hatt lyst til å fotografere småkryp med makro for å fange detaljene.
- 3.** Dette var første gang jeg fotograferte med et makroobjektiv. Jeg tok ti bilder i rask rekkefølge for å øke sjansen for å få et skarpt bilde.
- 4.** Det er skarpt der det teller – på edderkoppens kropp. Den gule blomsten står også i flott kontrast til edderkoppens litt kjedelige brune kamuflasjefarge.
- 5.** I Lightroom har jeg gjort bakgrunnen mørk, mettet fargene og fremhevet detaljene.

KIM NIELSEN:

- 1.** En europeisk ulv på en skogsvei.
- 2.** Jeg har jaktet på dette bildet i over et år – og endelig satt den. Ulven har blitt et symbol på naturens rå kraft, som ikke kan undertrykkes.
- 3.** Det krevde utallige turer til skogen, mange timer alene og en god dose tålmodighet. Utfordringen er at ulver er ekstremt sky – vanligvis har du bare noen få sekunder på deg til å reagere.
- 4.** Jeg elsker ulvens direkte blikk inn i kameraet. Det er intenst og rått – man kan føle dyrets ville ånd. Samtidig skaper tåken og det uskarpe forgrunnen en drømmeaktig, nesten filmatisk atmosfære.
- 5.** Jeg har foretatt en liten justering av lys og kontrast og fjernet noe støy. Ellers er bildet holdt naturlig.

ANNA GRIZELJ:

- 1.** Jeg har kombinert seks natur- og studio-bilder for å skape et bilde inspirert av legenden om Sisyfos, som ble dømt til å rulle en stein opp en fjellside i all evighet.
- 2.** Jeg elsker å lage montasjer i Photoshop. Jeg bruker ikke KI, men jobber manuelt. Jeg fikk ideen da jeg leste om Sisyfos. Mange mennesker er fanget i rotteracet.
- 3.** Det var vanskelig å ta et knivskarpt bilde av månen. Jeg er fortsatt ikke fornøyd og endrer det kanskje senere.
- 4.** Jeg liker at man kan se modellen slite med byrden sin. Jeg liker klarheten og kontrastene.
- 5.** Det var en stor jobb å sette sammen bildene i Photoshop. Det siste jeg gjorde, som jeg alltid gjør med bildene mine, var å forsterke klarheten og legge på en vignett for å skape dybde.

NYTT

BRYTER TIÅR MED TRADISJON

— LEICA M EV1 —

Leica-entusiaster vil nok se på det som helligbrøde. Andre fotografer vil sannsynligvis tenke at det er en naturlig utvikling. Med sitt nyeste kamera i M-serien har Leica fjernet den optiske søkeren til fordel for en digital søker. Dette bryter med en tradisjon som har vart siden 1954, da Leica M3 så dagens lys. I en digital søker ser du ikke motivet direkte som med en optisk søker, men du ser effekten av innstillingene dine i sanntid, og du kan bruke fokuspeaking og andre fordele. Fraværet av optisk søker i det nye kameraet, M EV1, gjør designen enda mer minimalistisk enn på tidligere M-modeller. På nesten alle andre områder er kameraet identisk med M11, inkludert muligheten til å ta bilder på 18, 36 og 60 megapiksler. Prisen er 97 990 kroner.

INTEGRERT MINNE

Det er ingen katastrofe hvis du skulle glemme minnekortet ditt hjemme. Du har 64 GB innebygd lagringsplass, så du kan lagre mange bilder uten kort i kameraet.

SKARP ELEKTRONISK SØKER

Den største nyheten er en 0,5" elektronisk søker med 5,76 millioner punkter og 0,76x forstørrelse. Søkeren kan justeres til ulike synsstyrkenivåer fra -4 til +2.

DIGITAL ZOOM

Med et vipp på en liten spak kan du zoome digitalt 1,3 og 1,8 ganger.

3

VI LIKER GODT

GRATIS-APPER

Du får utmerkede forhold for å jobbe med bilder og videoer på mobilen hvis du bruker disse nye appene, som til og med er helt gratis.

VSCO CAPTURE

Den populære appen VSCO har hittil bare vært ment for etterredigering, men med den nye appen kan du nå også bruke VSCO's flotte filtre og innstillinger mens du tar bilder.

ADOBE PREMIERE

Premiere Pro setter standarden for profesjonell videoredigering på PC. Nå finnes programmet som en app for iPhone, med avanserte verktøy for videoredigering.

PROJECT INDIGO

Denne appen er også fra Adobe, men har som mål å gi kameraet ditt superkrefter. Opptil 32 bilder blir stablet når du tar et bilde, noe som gjør det ekstra skarpt og dynamisk.

Det veier bare 30 gram og koster 479 kroner, men Kodaks nye mikroskopiske nøkkelringkamera Charmera har optisk søker og kan ta 1,6 megapikselbilder med retrofille og Full HD-video. Opptakene kan lagres på et microSD-kort og overføres til en mobiltelefon eller datamaskin med USB-C.

Nye Xiaomi 15T er laget i samarbeid med Leica og har et vidvinkelkamera med 50 megapiksler og en blenderåpning på F1.62. Den har også et 50-megapiksel telekamera med en brennvidde på 115 mm og et 12-megapiksel ultravidvinkelkamera. Det høres ut som noe du kunne forvente fra en toppmodell, men med en prislapp på 7990 kroner ligger 15T Pro i den rimeligere enden av skalaen.

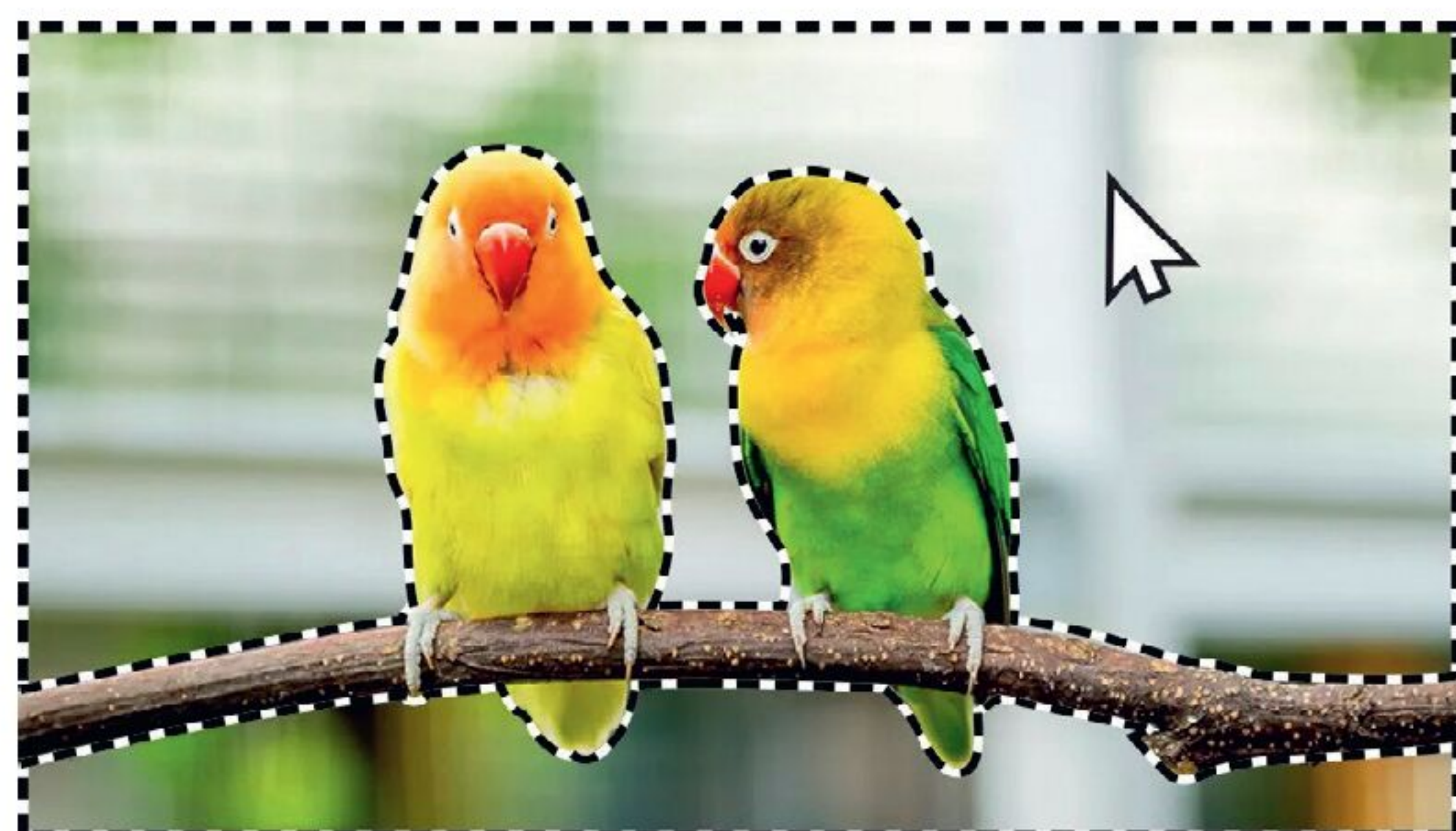
VERDENSNYHET I SUPERKLASSEN

— PANASONIC LUMIX S 100-500MM F5.0-7.1 O.I.S —

Panasonic har utviklet det første supertelezoomobjektivet for Lumix S-serien sin med fullformatkameraer. Brennvidden er 100–500 mm og kan utvides til 1000 mm med compatible telekonvertere. Det har også kraftig stabilisering, som kompenserer for opptil sju eksponerings-trinn. Dette gjør det ideelt til natur- og sportsfotografering, men det ser også ut som et objektiv som kan ta flotte portretter ved mindre brennvidder. Med en maksimal blenderåpning på F5,0 og 11 lameller gir det grunnlag for pen bakgrunnsuskarphet. Til tross for sin lange rekkevidde er objektivet relativt kompakt, med en lengde på 196 mm og en vekt på 1285 gram. Prisen er 25 890 kroner.

FLEKSIBEL FOKUSRING

Ringene kan tilordnes funksjoner som blender, eksponeringskompensasjon og annet.

Den årlige oppdateringen av Photoshop Elements tilbyr betydelig flere KI-funksjoner enn forgjengeren. Funksjoner fra fullversjonen av Photoshop er nå blitt innlemmet i den enklere versjonen av Adobes bilderedigeringsprogram. Dette inkluderer Generate Image, hvor programmet kan lage et nytt bilde eller en ny bakgrunn når du skriver inn en kort beskrivelse av dette. Du kan også sette inn el-

STORE KI-OPPDATERINGER TIL ELEMENTS

— ADOBE PHOTOSHOP ELEMENTS 2026 —

ler fjerne objekter på en måte som ser naturlig ut. Hvis du har slitte papirbilder i skuffen din, kan du bruke funksjonen Restore Photo, som reparerer riper, bletter og falmende farger. Brukergrensesnittet er oppgradert med nye beskjæringsfunksjoner, automatisk justerte verktøylinjer og rask tilgang til maler via Adobe Express. Photoshop Elements 2026 koster 1220 kroner for en treårig lisens.

PAKK UTSTYRET MED STIL

— THINK TANK FOCUSPOINT ROLLTOP —

De nye ryggsekkene fra Think Tank har en moteriktig design, men er laget for optimal fleksibilitet når fotografer vil ha med utstyret på reise. Med RollTop-lukkingen kan du justere kapasiteten, mens tilgangspunktene bak og på siden gjør det enkelt å få tak i kameraet. Med en intern kameramodul med skillevegger kan du tilpasse innredningen til utstyret. Når modulen fjernes, blir det en helt vanlig hverdagsryggsekk. FocusPoint RollTop finnes om en 22 liters versjon med plass til for eksempel et kompakt speilløst systemkamera og fire til sju objektiver, samt en 30 liters modell med plass til større kameraer og full-formatobjektiver, lys, stativer, mikrofoner og annet. Sekken er laget av nylon og fås i svart, grønn, oransje og rustrød. 22 L koster 2999 kroner, mens 30 L koster 3599 kroner.

SIDEÅPNING

Åpningen på siden gjør det enkelt å få tak i kameraet uten å ta av ryggsekken.

PLASS TL PC-EN

I en spesiallaget lap-top-del er det plass til en 14-tommers bærbar PC.

FLEKSIBEL KAPASITET

Den spesielle RollTop-lukkingen gjør at du kan utvide kapasiteten etter behov.

DETTE SKJER PÅ NATTE- HIMMELEN

— Astrokalender 2026 —

Nå kan du laste ned kalenderen vår med alle viktige datoer for hendelser på nattehimmelen, slik at du vet når du skal ha kameraet klart. Du ser blant annet når planetene og månen er nær hverandre. Kalenderen dekker de tre første månedene av 2026, og senere vil du motta kalenderer for de andre av årets kvartaler. Du kan også se alle viktige hendelser direkte i Google-kalenderen på for eksempel mobiltelefonen din.

KOM ENKELT I GANG

Som abonnent har du fri tilgang til artikler, videoer, programvare, e-bøker og mye annet i Fordelssonen på digital-foto.no. For å få tilgang til innholdet trenger du en profil med brukernavn og passord til nettstedet vårt. Hvis du ikke allerede har en profil, kan du enkelt opprette en.

Skann denne koden eller gå til digital-foto.no/opprett. Ha abonnementsnummeret ditt klart. Du finner abonnementsnummeret ditt i e-postbekreftelsen eller på fakturaen for magasinet ditt.

DU FÅR OGSÅ DETTE I FORDELSSONEN

OVER
300
VIDEOER

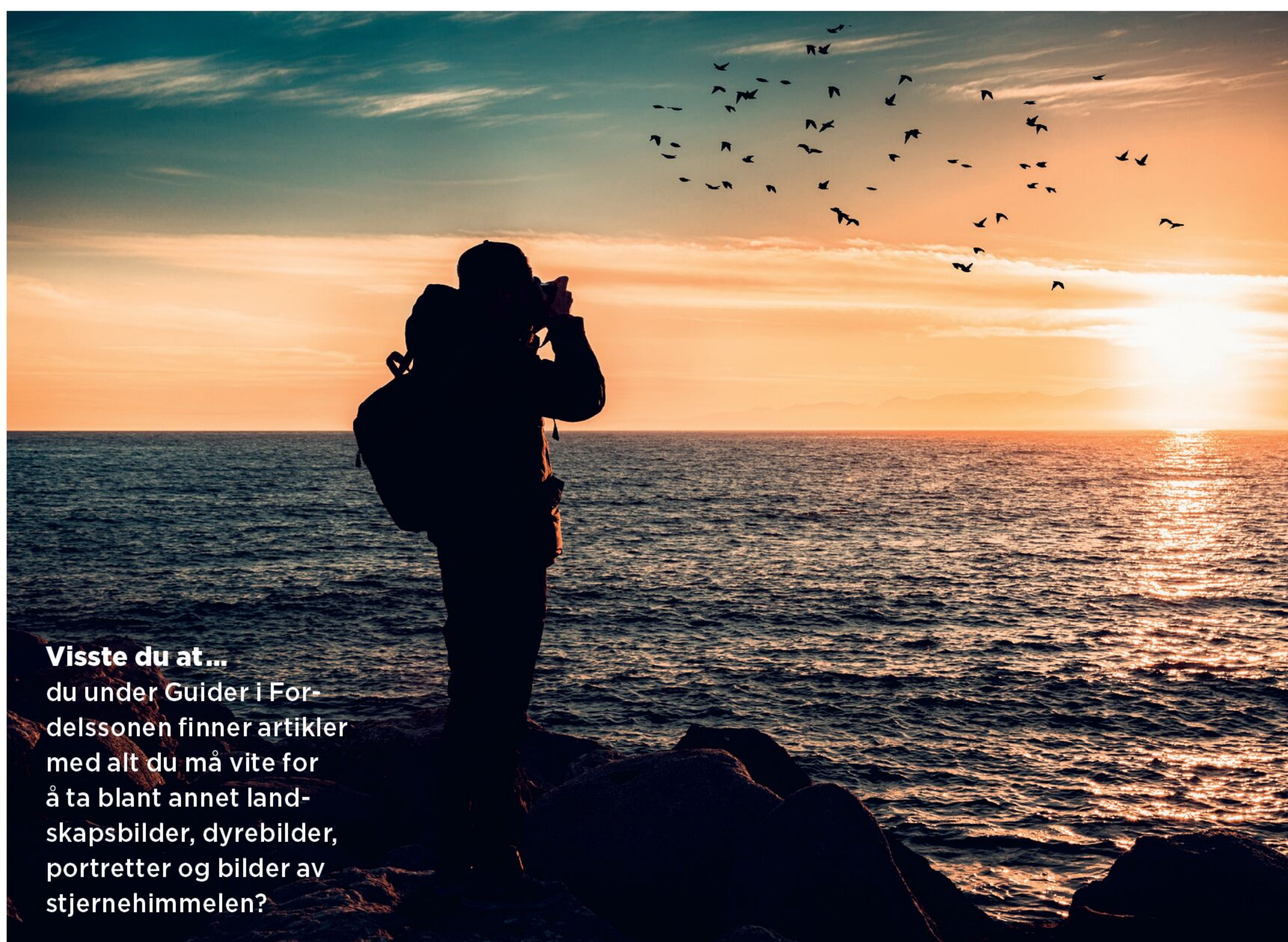

som veileder deg til kamerainnstillinger, byr på fotograferingstips og gir deg stegvise instruksjoner for bildebehandling og annet.

MER ENN
50
MOTIVKORT

med tips og gode grunninnstillinger til konkrete motiver. Lagre dem på mobilen slik at du alltid har dem med deg.

Visste du at...
du under Guider i For-
delssonen finner artikler
med alt du må vite for
å ta blant annet land-
skapsbilder, dyrebilder,
portretter og bilder av
stjernehimmelen?

15496416546164 |

Skriv inn abonnementsnummer og postnummer, og klikk på **Neste: Valider opplysninger**. Følg stegene for å opprette et passord og annet.

Fremover kan du logge inn på digital-foto.no ved å klikke på **Login** øverst i høyre hjørne på nettstedet vårt. På mobiltelefoner trykker du bare på personikonet.

Nå har du full tilgang til alt det låste innholdet vi har samlet under punktet **For-
delssonen** på digital-foto.no.

DE

2025

RÅESTE

PRODUKTERNE I

2025

Av Kristoffer
Engbo

Hver uke vurderer vi nye og spennende fotoprodukter, og her har vi laget en liste over utstyret som har imponert oss mest det siste året. Selvfølgelig har karakteren betydning, men den er ikke avgjørende. Innovasjon, flotte funksjoner og artige ideer spiller nemlig også en rolle her.

25 Fujifilm X-E5

Kameraet er kompakt og lett, men byr på stort sett alt vi trenger.

PRIS: 17 990 kr

24 Tamron 90 mm F2.8 Di III Macro VXD

Et skarpt makroobjektiv som også egner seg til portretter.

PRIS: 7982 kr

20 Nikon Z50II

Tar lange serier med høy hastighet, og bildekvaliteten er god.

PRIS: 11 970 kr

19 ASUS ProArt Display OLED PA32UCDM

Skjerm med fine farger, høy kontrast og høy bildefrekvens.

PRIS: 20 890 kr

18 OM SYSTEM M.Zuiko Digital ED 100-400 mm F5.0-6.3 IS II

Brennvidden tilsvarende 200-800 mm, og objektivet er lett og kompakt.

PRIS: 16 490 kr

17 Sigma BF

Kvaliteten er utmerket, og kameraet utstråler innovasjon, eleganse og vakker design.

PRIS: 28 089 kr

16 Logitech MX Creative Console

Konsollen styrer blant annet Photoshop og Lightroom og kan spare deg for tid.

PRIS: 2599 kr

21 SONY XPERIA 1 VII

Mobilens kamera har manuell betjening som ligner på den med ekte speilløse systemkameraer.

PRIS: 19 000 kr

15 Canon RF 70-200 mm F2.8L IS USM Z

Autofokuset er raskt og svært nøyaktig, og skarpheten er enestående.

PRIS: 46 290 kr

14 Fujifilm X-HF1

Dette digitalkameraet gjenskaper noe av den analoge følelsen fra film.

PRIS: 9985 kr

13 DxO PhotoLab 8 ELITE

Korrigerer automatisk feil i bildene dine og fjerner støy effektivt.

PRIS: 2500 kr

12 Insta360 X5

Markedets beste actionkamera til 360-graders opptak.

PRIS: 7290 kr

11 Sony FE 85 mm F1.4 GM II

Leverer fantastisk detaljert bildekvalitet til blant annet portretter.

PRIS: 24 970 kr

10 DJI Osmo Mobile 7P

Denne gimbalen er blant de ti beste fordi den stabiliserer mobilen effektivt, slik at selv bilder tatt mens du løper, blir stabile og relativt rystefrie. Kamera-vinkelen, zoomen og fokuset kan kontrolleres nøyaktig med styrespak, knapper og hjul på håndtaket.

PRIS: 1749 kr

DETTE LIKTE VI

- Nøyaktig sporing av både personer og andre motiver.
- Prisen er rimelig med tanke på de mange funksjonene.
- God stabilisering av opptak.

9 Panasonic LUMIX DC-S1RII

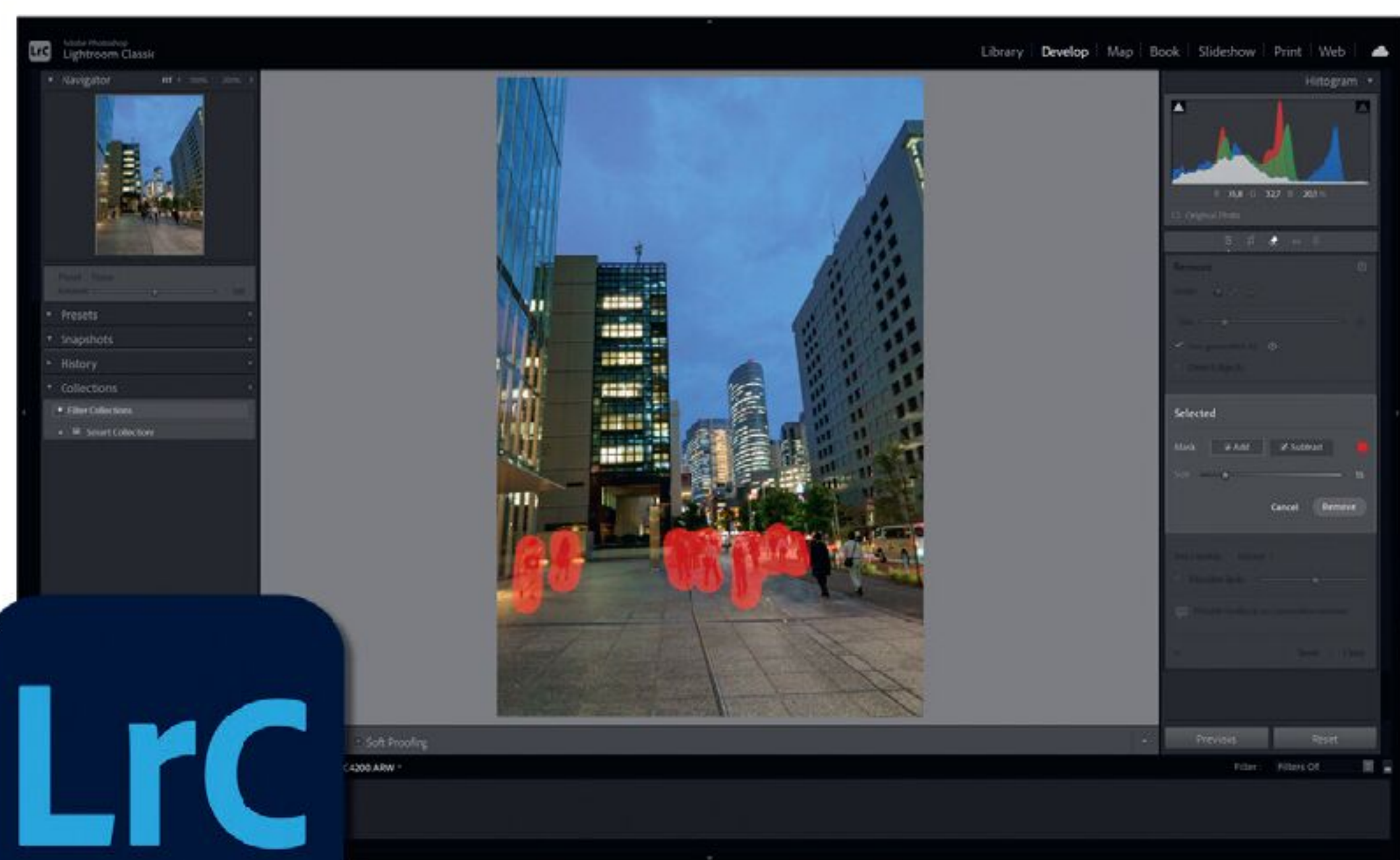
Betjeningen av dette full-format-kameraet er utmerket. Det har hjul for valg av matemetode og opptaksmodus, knapper for direkte valg av hvitbalanse, ISO-verdi og eksponeringskompensasjon, og det har en egen knapp for fokusinnstillinger.

PRIS: 44 290 kr

DETTE LIKTE VI

- Detaljerte opptak og gode prestasjoner i svakt lys.
- Høy maksimal opptakshastighet.
- Filmer i høy oppløsning.

8 Adobe Lightroom Classic

Lightroom er et ypperlig verktøy for praktisk talt alle oppgaver en fotograf kan ønske seg i arbeidsflyten på en datamaskin. Ikke minst har det en god organisasjonsfunksjon og mange justeringsalternativer. Kl gjør det enkelt å fjerne objekter og støy i bilder.

PRIS: 246,25 kr/md. eller 1755 kr/år

DETTE LIKTE VI

- Veldig god organiseringsdel.
- Har nesten alt du trenger for justering, inkludert en kraftig støyfjerner.
- Oppdateres jevnlig med nye funksjoner og råfiler fra nye kameraer.

7 Nikon Z5II

Lav pris og gode funksjoner sikrer Z5II en velfortjent plass blant de ti beste. Du får nemlig samme effektive autofokus som med profesjonelle og dyrere Z8. Autofokuseringen leverer overbevisende skarphet på mennesker, dyr, biler, fly og flere andre motivtyper.

PRIS: 22 977 kr

DETTE LIKTE VI

- Autofokuset er raskt, nøyaktig og gjenkjenner motiver godt.
- Bildene er detaljerte og støysvake.
- Godt utvalg av knapper og søker av høy kvalitet.

5 Sony A1 II

Fremragende autofokus bidrar til å plassere dette kameraet høyt på listen. Når øynene til fugler, dyr og mennesker ikke lenger er synlige, identifiserer A1 II umiddelbart hodet el-

ler kroppen og fokuserer på det. Den kan også automatisk bytte fokusgjenkjenning mellom blant annet fugler, mennesker og kjøretøy.

PRIS: 89 970 kr

DETTE LIKTE VI

- Oppgradert til nær perfeksjon i versjon to.
- Sonys beste kombinasjon av oppløsning og hastighet.
- Mange små, men gode forbedringer.

4 HOVERAir X1 PROMAX

Du får denne dronen opp i luften uten bruk av fjernkontroll eller mobiltelefon, og så følger den og filmer eieren under sykling, løping og så videre. Motivgjenkjenningen på

opptil 15-20 meters avstand er rå. Da vi syklet i opptil 42 km/t, hadde dronen ingen problemer med å følge oss nøyaktig mellom trær og busker.

PRIS: 9199 kr

DETTE LIKTE VI

- Enkel og trygg å lande og sende opp fra håndflaten på få sekunder.
- Følger eieren sin og kan flys som en vanlig drone.
- Sammenleggbare og kompakt, men er robust og av høy kvalitet.

6 Xiaomi 15 Ultra

Hovedkameraet har blender F1.6 og en stor 1-tommers bildebrikke på 50 megapiksler. Den store blenderåpningen og bildebrikken gjør det mulig å få pen og naturlig bakgrunnsuskarphet uten bruk av noen digitale triks. Kameraet leverer bilder med høy dynamikk, sterk kontrast og minimalt med støy.

DETTE LIKTE VI

- Mobilen leverer høy kvalitet på alle brennvidder.
- God makrofunksjon og tele.
- Flotte Leica-filtre og mange redigeringsmuligheter.

3

Et lite deksel med støydempende skumgummi foran mikrofonen sørger for en betydelig reduksjon av vindstøy.

Insta360 Ace Pro 2

Når du lager et actionkamera som slår konkurrentene grundig, med markedets beste farger og eksponering, fortjener du en plass blant de tre beste. Med 8K kan du beskjære opptakene dine og beholde detaljnivået, og i dagslys håndterer Ace Pro 2 høydepunkter og skygger uten å skape kunstige HDR-farger.

PRIS: 5490 kr

DETTE LIKTE VI

- Det beste actionkameraet på markedet.
- Flotte og detaljerte opptak – også best i begrenset med lys på kvelden.
- Den nye vindhetten foran mikrofonen er en god ide, og den fjerner det meste av støy.

2

Fujifilm GFX100RF

Kompaktkameraer fås ikke med høyere bildekvalitet enn dette. Fujifilm har presset en enorm mellomformatbildebrikke på 102 megapiksler inn i et relativt kompakt hus som med litt godvilje får plass i jakkelommen. For gatefotografering, arkitektur, landskap og studiofotografering er GFX100RF et overlegent kamera som det er vanskelig å legge fra seg.

PRIS: 67 970 kr

DETTE LIKTE VI

- Ekstremt godt bygget og stilig kamera med mange manuelle funksjoner.
- Du får svært detaljerte bilder med et stort dynamisk område.
- Den høye oppløsningen på 102 megapiksler gir gode muligheter for beskjæring.

På et hjul kan du velge mellom ni bildeformater, fra ultrabredt 65:24 panorama til kvadratisk 1:1 til et høyt 6:17-format.

Dronen har også kameraer på både 70 og 168 mm. Sammenlagt måler den 25,8 x 12,5 x 10,7 cm.

DJI Mavic 4 Pro

Bildekvaliteten til Mavic 4 Pro er, for første gang i en sammenleggbare drone, på nivå med et speilløst systemkamera. Hovedkameraet på 28 mm har en Four Thirds-bildebrikke, hvor du kan velge mellom 25 og 100 megapiksler avhengig av lysforholde, og blenden er F2.0. Kameradronen har også et utmerket sporingssystem som gjør at vi

kan låse dronen på en rask syklist. Selv på 150 meters avstand holdt dronens fokus seg låst på ham.

PRIS: 25 990 kr

DETTE LIKTE VI

- Verdens beste sammenleggbare drone.
- Trygg sporing og godt batteri.
- Utmerket kontroll over høylys og nydelig eksponering.

Så fort vi er ferdige med å teste et nytt produkt, kan du lese **anmeldelsen** av det på nettstedet vårt. Her kan du også se testbilder fra både kameraer, droner, objektiver og annet. Du finner anmeldelsene våre på: digital-foto.no/anmeldelser

HER FINNER DU DEM NÅ **VINTERENS**

1

Selv i den norske vinterkulden får du sjansen til
**Å FANGE DISSE OVER-
VINTRENDE ARTENE.**

2

GRÅSISIK En liten finkefugl som ses i store flokker om vinteren. Drar sørover ved dårlig tilgang på særlig bjørkefrø.

3

SIDENSVANS En fargerik vintergjest fra øst med en liten norsk bestand. De spiser bær og er spesielt vanlige i hager og parker.

FURUKORSNEBB Om vinteren kan de samle seg i store fotogene flokker, særlig på kysten av Vestlandet.

FUGLER

I vintermånedene kan du fotografere arter på steder vi sjelden ser dem på andre tider av året, og fange rovfugler på andre måter enn om sommeren.

For å ta bildene du vil ha, må du ha kunnskap om fuglenes atferd samt kontroll på fokus, eksponering og hastighet, slik at snø, is og fjærdrakt beholder detaljene sine. Her hjelper vi deg i mål og viser hvordan en ny, smart kamerafunksjon kan spole tiden tilbake og redde blinkskuddet.

Fallende snøfnugg blir til vakre diffuse sirkler bak eller foran motivet. Stor brennvidde og maksimal blenderåpning forsterker effekten.

1

4

SILAND På vinterstid finner vi stort sett silanda mellom holmer og skjær, særlig langs kysten av både Trøndelag og Nordmøre.

5

SNØSPURV Liten og lys spurv, som ses i flokker ved åpne kyster, og marker, hvor de finner frø, ofte rundt Jæren og Lista.

6

JAKTFALK Om vinteren trekker den ofte ned fra fjellet og til kystområder. Der spiser den sjøfugl, måker og smånagere

7

HUBRO Den er standfugl i Norge, men flere uglearter går fra natt- til dagjakt om vinteren. Det betyr nye fotomuligheter.

Av Rasmus Elm Rasmussen

Fuglefotograferingssongen fortsetter, selv om temperaturene er lave og trærne nakne. Dette er din sjanse til å fange spesielle motiver på andre måter enn i de varmere månedene. Du trenger ikke engang å gå ut for å fange vinterens fugleliv. Med en hage eller bakgård der du bor, kan du ha flotte motiver rett utenfor vinduet.

De ulike trekkmonstrene til fuglene gjør at de om vinteren ferdes på andre måter enn om sommeren. Sidensvansen kommer for eksempel også på besøk fra øst. Vi finner dem i busker med rognebær, hagtornbær og nyper, eller på bakken hvor de spiser nedfallsepler. Du kan bidra til å lokke dem til hagen din ved å legge ut epler eller velge bærbusker neste gang du planter noe nytt.

Du kan også få besøk av mange andre vinterfugler i hagen din. Ved å legge ut solsikkefrø eller kongler kan du også lokke dem nærmere deg, til matbrettet eller ned på gresset.

Smart funksjon redder bildet

Om vinteren har vi alltid kameraet klart ved vinduet, slik at vi kan ta bilder når fuglene dukker opp. Å fotografere gjennom glass gir gjenskinns i bildet, så vi åpner vinduet før vi tar bildet, men forsiktig for ikke å skremme bort de sky små fuglene. Lyden av en mekanisk lukker kan skremme dem bort, så aktiver elektroniske lukker hvis kameraet ditt har det. Da blir det ingen lyd når du tar bildet.

Still inn kameraet til å ta bilder kontinuerlig med høy hastighet. Deretter kan du holde nede knappen og ta en bildeserie når en fugl flyr opp fra en gren, leker med en annen i luften eller lignende.

Slike livlige situasjoner oppstår ofte så raskt at du ikke rekker å reagere før det nesten er for sent. Hvis kameraet ditt har pre-capture-funksjon, kan du redde de tapte brøkdelssekundene. Når funksjonen er aktivert, begynner kameraet å ta bilder før du trykker ned utløserknappen helt. Det starter når du trykker halvveis ned for å finne fokus. Det gir deg flere bilder som strekker seg opptil halvannet sekund før bildet ditt, og som kan inneholde det perfekte bildet i det rette øyeblikket.

Hvis kameraet ditt har autofokus med motivgjenkjenning av fugler eller sågar fugleøyne, vil det gjøre mye av jobben for deg, men ikke fortvil hvis det ikke har denne funksjonen. Vi tok mange skarpe fuglebilder før den ble oppfunnet; det

5 FUNKSJONER SOM FÅR FUGLEBILDET I BOKS

Du kan ta flotte fuglebilder med alle kameraer, men visse funksjoner øker treffsikkerheten. Her er fem funksjoner som hjelper deg med å fange blinkskuddet.

EFFEKTIVT AUTOFOKUS

Raskt autofokus med minst 300

punkter og, ideelt sett, motivgjenkjenning av fugler øker sjansen for skarpe bilder av raske motiver.

HØY BILDEHASTIGHET

Hvis kameraet kan ta bilder kontinuerlig

med minst ti bilder per sekund, øker sjansene for å fange det perfekte øyeblikket.

HØY OPPLØSNING

Med mange piksler, for eksempel

40 megapiksler eller mer, kan du beskjære bildet kraftig, komme nærmere fuglen og optimalisere komposisjonen.

ROBUST DESIGN

Med et værbestandig kamerahus som

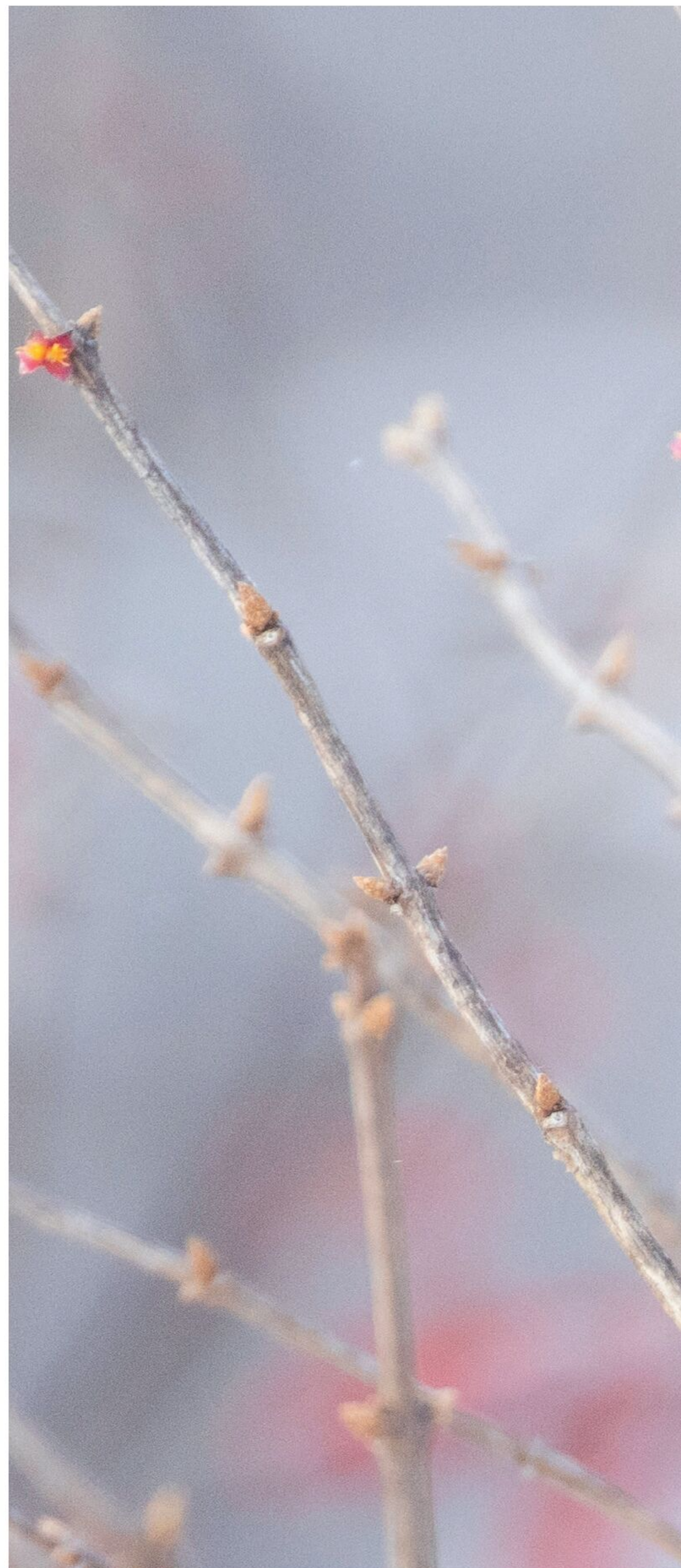
er beskyttet mot regn, snø, støv, fuktighet og kulde, trenger du ikke tenke på om kameraet ditt tåler vinterværet.

GOD STABILISERING

Innebygd bildestabilisering som

kompenserer for fem til sju eksponeringstrinn, øker sannsynligheten for skarpe bilder når du fotograferer håndholdt.

3

Du kan forhindre at snøen lurert lysmåleren på kameraret ved å velge punktmåling og måle lyset på fuglen. Dette gir deg vanligvis en velbalansert eksponering med fine detaljer i fjærdrakten og snøen.

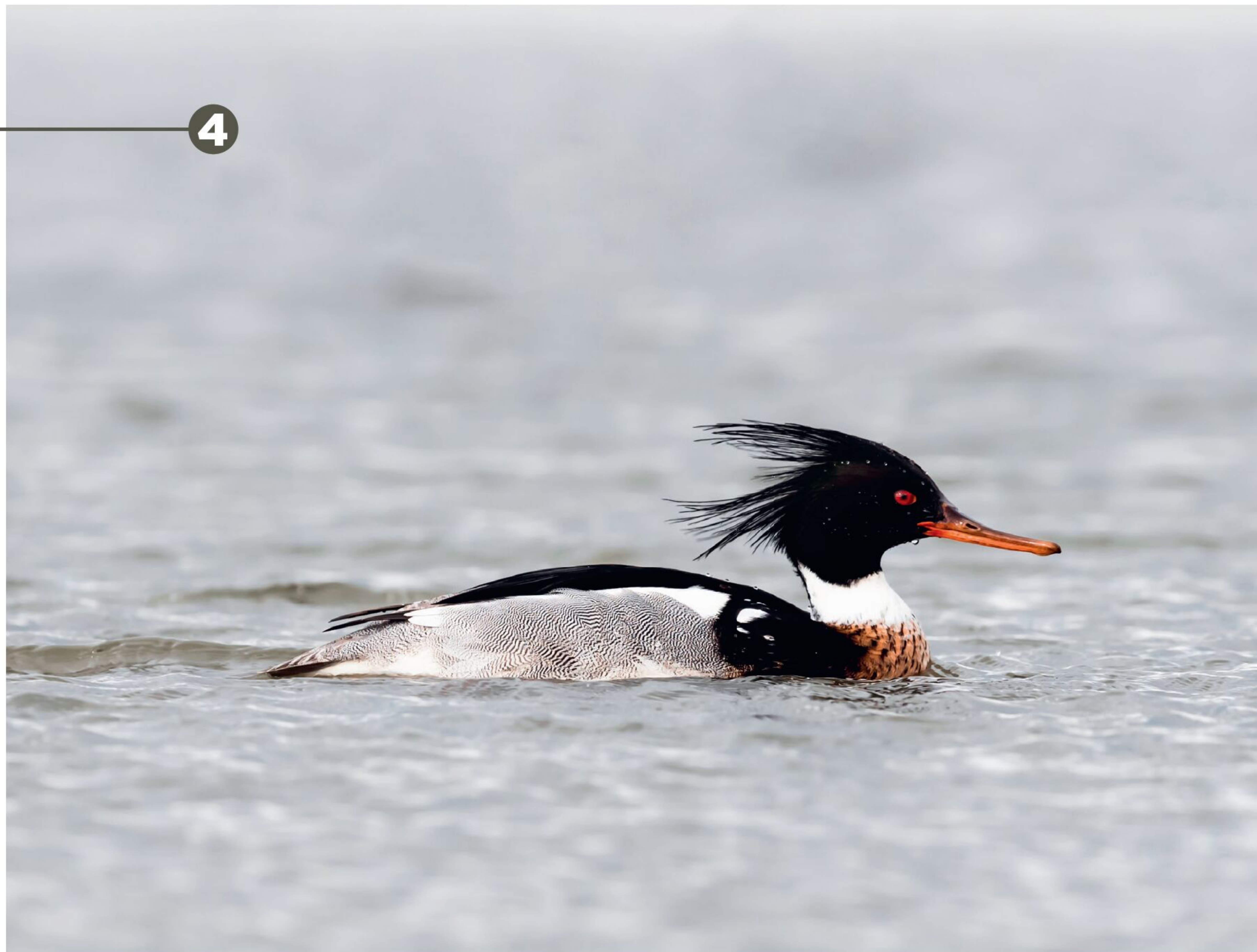
2

Vingene til sidensvansen er litt uskarpe på grunn av den raske flaksingen. Det skaper et inntrykk av bevegelse. Du kan øke lukkertiden til 1/500 sekund for å fremheve effekten. Det er viktig at øyet er helt skarpt.

4

Når du fotograferer silanden fra siden, kan du tydelig fange den flotte fjærdrakten og den karakteristiske toppen dens i bakhodet og nakken.

Med mange fugler kan du gjøre blenden mindre for å få flere av dem i fokus. F8,0–F11 er et godt valg når du bruker lang brennvidde, for eksempel 600 mm. Dette vil gjøre ISO-verdien høyere, så du må akseptere litt støy.

5

BEST OBJEKTIV TIL FUGLEBILDER

Du trenger lang brennvidde for å fotografere fugler. De store merkene har teleobjektiver som er godt egnet til dette formålet. Du kan ofte spare noen kroner ved å kjøpe lignende objektiver fra tredjepartsprodusenter. Her er toppvalgene våre for fem ulike fatninger. Du kan lese anmeldelser av de fleste av dem på digital-foto.no.

Alternativ:
Sigma 150-600
mm F5.0-6.3 DG
DN OS Sports til 16
872 kr

**Sony FE 200-600 mm
F5.6-6.3 G OSS**
Veldig populært til fuglebilder, lang rekkevidde, skarpt og en ganske så fornuftig pris.

20 971 kr

Alternativ:
Artisan 500 mm
F6.3 (prime med
manuelt fokus)
6000 kr

**Canon RF 200-800
mm F6.3-9.0 IS USM**
Maksimal blenderåpning er ikke stor, men det har mye zoom og god stabilisering.

30 940 kr

Alternativ:
Tamron AF 70-
300 mm F4.5-6.3
DI-III RXD til
5499 kr

**Nikon Z 180-600 mm
F5.6-6.3 VR**
Et allsidig objektiv som dekker et stort brennviddeområde og har raskt autofokus.

23 979 kr

Alternativ:
Tamron 150-500
mm F5.0-6.7
Di III VC VXD til
14 841 kr

**Fujinon XF 100-400
mm F4.5-5.6 R LM
OIS WR**
Objektivet er kjent for sin flotte skarphet og har en brennvidde som tilsvarer 600 mm i fullformat.

19 879 kr

Alternativ:
Panasonic Lumix
G Vario 100-300 mm
F4.0-5.6 II til
7685 kr

**OM System 100-400
mm F5.0-6.3 IS**
Et lett, kompakt og relativt lyst objektiv til en rimelig pris og med en brennvidde som tilsvarer 800 mm i fullformat.

16 490 kr

krever bare litt mer jobb. Velg et lite fokuspunkt, plasser det på fuglens øye og aktiver sporing slik at fokuset blir låst. Hvis fuglen sitter i en busk eller en trekrone, er det spesielt viktig å være svært presis når du plasserer fokuset, ellers risikerer du at kameraet fokuserer på grener.

Selv om trær og busker er nakne, kan grenene dempe lyset. Bruk kameraets største blenderåpning og sett ISO-verdien til Auto med maksimalt 12 800 for å få en god eksponering. Hvis fuglene er veldig aktive, holder du lukkertiden på 1/2000 sekund. Hvis de er rolige, kan du øke den helt til 1/320 sekund. Dette minimerer støy og kan gi et godt inntrykk av bevegelse på fallende fnugg hvis det snør.

Snø kan lure lysmålingen til kameraet, slik at bildet blir undereksponert. Hvis dette skjer, forsterker du eksponeringen forsiktig ved hjelp av eksponeringskompensasjonshjulet, men pass på at høylysene ikke brenner ut, for det vil føre til tap av detaljer. Sjekk histogrammet for å være sikker. Det er bedre å undereksponere litt enn å overeksponere. Ta bilder i råformat, slik at du kan finjustere i redigeringen. Sannsynligvis må du også justere hvitbalansen. Snø får ofte et blåaktig skjær når du fotografere med automatisk hvitbalanse. Velg overskyet modus på kameraet eller gjør nyansen litt varmere i bildebehandlingen.

Arktiske arter ved vannet

Du kan ikke regne med å fotografere alle mulige fuglearter fra vinduet ditt. Vannfugler og rovfugler krever vanligvis at du tar på deg varme vinterklær og begir deg ut i kulden. Varme, vanntette bukser er en viktig del av vinterantrekket, spesielt når du fotografere vannfugler, hvor du kanskje må knele på den kalde bakken. Skibukser er en god løsning. Du kan også bruke et par regnbukser over vanlige bukser. Fotograferingshansker med hull til fingertuppene er også en viktig del av vinterutstyret vårt. De gjør at vi kan betjene kameraet samtidig som vi holder hendene våre varme.

Utstyret ditt bør også være klart for vintervær. Hvis det er klassifisert som værbestandig, kan du føle deg ganske trygg på bruk i moderat kulde og snø.

Ved innsjøer, fjorder og langs kystlinjer kan du støte på fuglearter som du ikke ser der om sommeren. Dette er ofte arktiske arter som migrerer sørover når det blir for kaldt, for eksempel fra helt nord i Norge eller Russland. Kvinand og siland

er karismatiske vannfugler som du kan fotografere mens de flyter rolig på vannet, ofte i fjorder eller langs kysten. Du tar de beste bildene når kameraet er nesten på høyde med vannoverflaten, slik at fuglen blir fanget i øyehøyde. Dette skaper en sterk følelse av nærvær og øker samtidig avstanden til bakgrunnen, noe som ofte resulterer i god bakgrunnsuskarphet som får fuglen til å skille seg ut.

Det er sjelden vanskelig å fokusere, siden det ikke er mye som kan forvirre autofokus. Legg et stort fokuspunkt på fuglen. Hvis det er flere fugler, legger du et lite fokuspunkt på fuglen du vil ha i fokus.

Langs kysten kan du møte vintergjester som snøspurv og skjærpiplerke. Sistnevnte oppholder seg ofte ved oppskylt

Bak hubroen er det et åpent område. Dette danner en uskarp bakgrunn som gjør at fuglen skiller seg tydelig ut. Ofte er det mulig å ta slike bilder om vinteren, mens rovfugler ses på gjerdestolper.

råtnende tang og tare langs kysten. De finner maten sin på bakken. Derfor må du legge deg ned på bakken for å ta et best mulig bilde, men pass godt på kameraet ditt. Sand og kamerautstyr er en farlig kombinasjon. Beskytt om mulig kameraet med for eksempel en plastpose.

Gode muligheter for rovfugler

Rovfuglenes atferd endrer seg om vinteren. Det er færre timer med dagslys til

6

Vær klar til å zoome ut når rovfuglen flyr. Hvis den kommer nær deg, kan det hende at du må ned til rundt 400 mm for å få med den relativt store fuglen i bilderammen.

5 VINTERTIPS FRA EKSPERTEN

Allan Holm Sønderskov er en av Nordens beste fuglefotografer. Her avslører han hvordan han tar flotte fuglebilder om vinteren.

Skjærpiplerken er en søt liten vinterfugl det er fint å se etter. Den sees ofte ved kysten og på åpne marker.

1. LYS: Det sparsomme vinterlyset er utfordrende. Jeg bruker Auto ISO og velger lukkertid selv, som ofte er 1/2000 sekund for fugler i flukt og ned til 1/30 for de stillesittende.

2. BATTERIER: Jeg tar alltid med flere og holder dem varme i innerlommen. På den måten kan jeg raskt bytte til et nytt, for de dør raskt i kulden.

3. KAMUFLASJE: Jeg bruker visnet gress, små hauger eller snøskavler som dekke. Hvis det er snø, velger jeg lyse klær eller kamuflasjenett. Da kommer jeg nærmere fuglene.

4. OPPHOLDSSTEDER: Alt handler om mat. I frostperioder søker jeg meg til åpent vann og jorder med avlingsrester, hvor flokker av småfugler og vadefugler samler seg.

5. ROVFUGLER: Åpne marker og nakne trær gjør det enkelt å finne rovfugler. Jaktfalkene trekker mot lavlandet og kysten, og havørner er godt synlige når de leter etter mat.

jakt, og tilgangen på mat, som mus og andre gnagere, er knappere. Derfor er rovfuglene svært aktive om dagen og utvider jaktområdene sine. Du kan også kanskje se dem nærmere bebodde områder. Fra en bakgård midt i byen klarte vi å fotografere flere rovfugler vinterkulden.

Ungfuglene av havørnen streifer også mye rundt og kan bevege seg både sør-over og vestover om høsten og vinteren. De kan noen ganger samles i store flokker på steder der det er mye mat, som for eksempel i Bodø-området. Også ungfuglene av kongeørnen trekker som regel noe sør-over, for eksempel til kystnære områder, om vinteren. Den er trolig også en av de aller skyeste artene i norsk fauna, og er derfor som et resultat av dette en av de mer krevende å fotografere.

Prøv så godt som mulig å fotografere fra en vinkel med solen bak deg, ellers vil fuglen være plassert i skygge.

Vær tålmodig og vent før du senker kameraet, selv om du allerede har tatt noen gode bilder. Etter en stund vil fuglen sannsynligvis fly av gårde for å dykke etter mus eller andre smågnagere. Det er viktig å være klar, fordi det skjer veldig fort. Med fokus låst på fuglen følger du flyvningen med kameraet og holder utløserknappen på kameraet nede. Matemetoden bør være satt til kontinuerlig med høy hastighet, og lukkertiden bør være maksimalt 1/2000 sekund for å fange fuglen skarpt. Bruk maksimal blenderåpning og la ISO-innstillingen stå på auto med maksimalt 12 800 for å være sikker på at du får nok lys.

Det er tidvis også enklere å se ugler om vinteren. De nakne trærne i skogen gjør dem enklere å få øye på, og de er aktive gjennom en større del av dagen. De fleste ugler jakter imidlertid når mørket faller på. Om vinteren kan du derfor se kattugler og snøugler i luften fra ettermiddagen og utover. Mørke ugler kan også være enklere å oppdage mot hvit snø, som for eksempel haukuglen.

Hvis du vil fotografere uglen om dagen, vil det sterke lyset kunne være til god hjelp. Da kan du bruke de samme metodene som for jaktfalk og andre rovfugler. I de mørkere timene om vinteren blir det mer utfordrende. Da kan det være nødvendig å øke grensen for Auto ISO og gå helt opp til 32 000. Dette medfører nok litt støy i bildet ditt, men det er uansett bedre enn å redusere lukkertiden, fordi det heldigvis har blitt enkelt og effektivt å fjerne støy i bildebehandlingen. 📷

ALLER BEST BACKUP

Å miste bilder er alle fotografers mareritt. Derfor er det viktig med kontroll på sikkerhetskopieringen, noe som nok er enklere enn du tror. Her viser vi smarte måter å sikkerhetskopierte bildene dine på.

Av Kristoffer Engbo

Det finnes mange trusler mot bildearkivet ditt. Teknologien kan svikte, du kan bli utsatt for hackere, og hvis datamaskinen blir stjålet eller utsatt for brann eller vann, kan bildene være borte. Det finnes ingen vei utenom å sikkerhetskopierte.

Sikkerhetskopiering virker kjedelig og forvirrende. Vi kan ikke endre det første, men du vil være glad for at du gjorde det når du trenger skopien. Det forvirrende kan løses, det er faktisk ganske enkelt.

Ekstra trygghet

Du bør lagre filene på tre steder. Det ene er på datamaskinen din eller en ekstern harddisk som du kobler til datamaskinen når du jobber med bildene. I tillegg bør du ha to kopier på to ulike lagringsmedier, hvorav den ene bør oppbevares utenfor hjemmet ditt. Den enkleste måten er å ha en kopi på en ekstern harddisk hjemme og den andre på en skytje-

neste. Da har du en lokal kopi som du raskt får tilgang til hvis du får problemer med datamaskinen. Du har også en sikkerhetskopi som ikke blir berørt hvis en katastrofe rammer i nærområdet.

Du må selvfølgelig ta sikkerhetskopi av bildene dine og andre viktige filer, og hvis du bruker Lightroom eller andre programmer, er det også lurt å huske på katalogfilen, som holder oversikt over justeringene dine og annet. Hvis du lagrer katalogfilen sammen med bildene, kommer du raskt i gang med en ekstern harddisk etter en krasj ved å åpne katalogfilen.

SLIK LAGRER DU PÅ DATAMASKINEN

Det er enklest å sikkerhetskopierte hvis du har samlet alle bildene dine i én mappe med undermapper på datamaskinen. Mange skytjenester oppretter en egen mappe på datamaskinen din som synkroniseres. Dette betyr at du bare kan sikkerhetskopierte filer og mapper i denne mappen. Hvis bildene dine er mer spredt, kan noen tjenester sikkerhetskopierte mapper som du velger selv.

▼ Bilder

- Trondheim 2025
- Diverse 2024
- Diverse 2025
- Heimdal 2024
- Arne og Solfrids bryllup
- Sandefjord 2025
- Olivers bursdag 2023
- Paris 2025
- Tina og Eriks bryllup

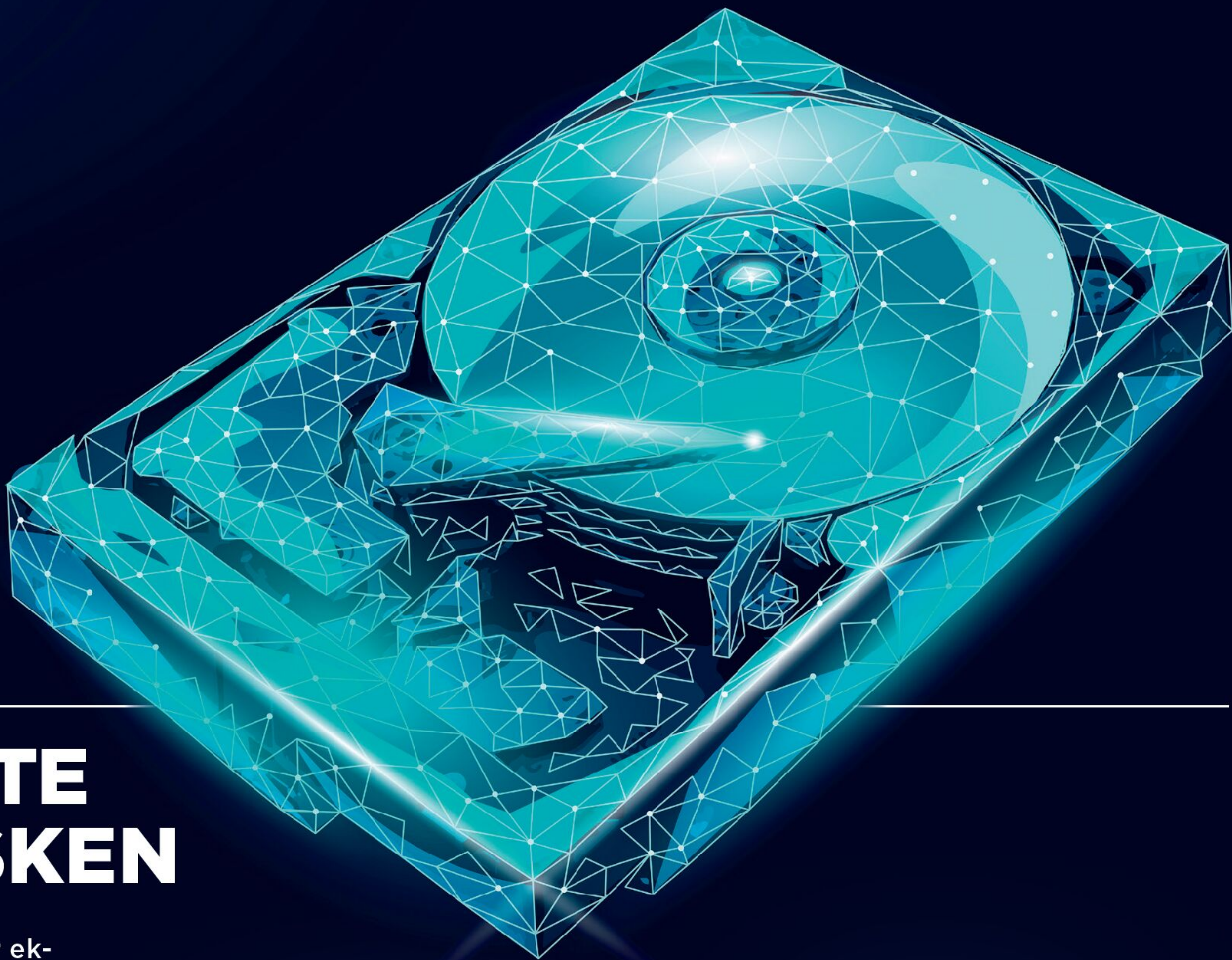
◀ Hvis bildene er spredt over flere mapper, kan du samle dem i én mappe, for eksempel mappen Bilder. I flere organiseringsprogrammer, for eksempel Lightroom Classic og ACDSee Photo Studio, bør du flytte filer og mapper inn i programmet i stedet for i Utforsker eller Finder. Du kan gjøre dette i mappepanelet, hvor du enkelt flytter på mappene. Dette gjenspeiles deretter i operativsystemets mappestruktur. Slik beholder organiseringsprogrammet kontroll på bildene.

En god sikkerhetskopi bør lagres på to separate medier, f.eks. en harddisk og i skyen.

BACKUP I HJEMMET

Med en sikkerhetskopi på harddisken kommer du raskt i gang igjen etter et krasj.

DEN BESTE HARDDISKEN

Det finnes flere ulike typer eksterne harddisker å velge mellom, hver med sine egne fordeler og ulemper. Her er de tre hovedtypene av harddisker.

2,5"-HARDDISK

Denne typen kalles også bærbar harddisk, da den er enkel å ta med seg og får strøm fra datamaskinen. Innvendig er det en tradisjonell harddisk med bevegelige deler. Det betyr at den er noe skjør. Denne typen er vanligvis tilgjengelig med kapasiteter på opptil 6 TB. 4 TB koster rundt 1500 kroner.

3,5"-HARDDISK

Den rimeligste typen er en stor, tradisjonell harddisk. De finnes også med stor kapasitet på opptil rundt 30 TB. De er designet for å stå på skrivebordet ditt og er også kjent som stasjonære harddisker. De har vanligvis sin egen strømforsyning. Prisen for 8 TB er rundt 2000 kroner.

SSD-HARDDISK

De har ingen bevegelige deler, noe som gjør dem stillegående og svært holdbare. De har vanligvis rask USB-C-overføring, som også leverer strøm fra datamaskinen. De er ganske små og har vanligvis en kapasitet på opptil 8 TB. Prisen er litt høyere enn for andre typer. 2 TB koster fra rundt 1600 kroner.

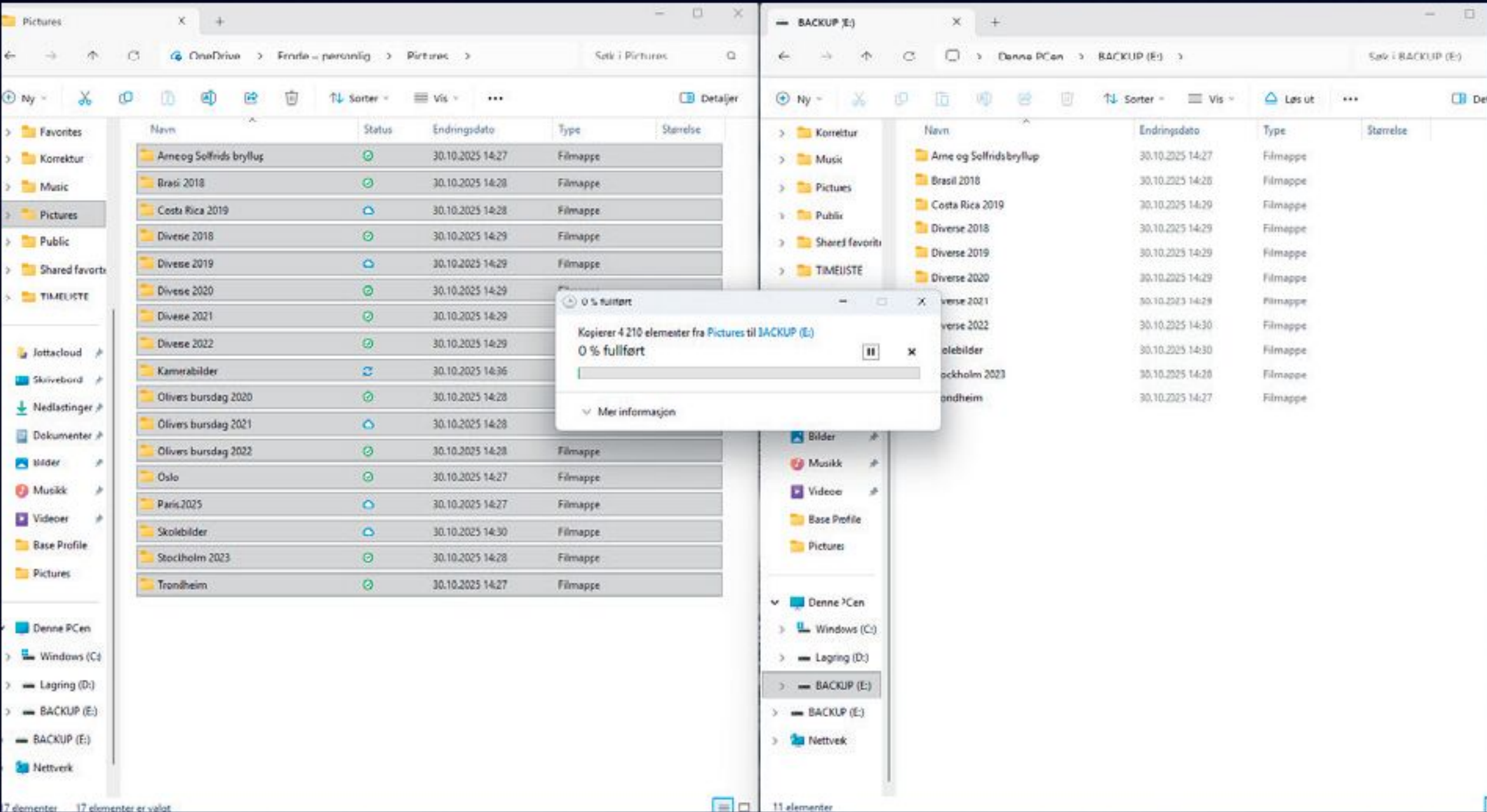
En av sikkerhetskopiene bør ligge på en ekstra harddisk du har hjemme. Dette gir deg enkel og rask tilgang hvis datamaskinen din blir rammet av et uhell, og du har en kopi hvis den i skyen også blir rammet.

DEN BESTE OVERFØRINGEN

Vi anbefaler at du tar sikkerhetskopi av bildene dine så fort du har tatt nye, og minst en gang i måneden. Det finnes ulike metoder for å kopiere filene til sikkerhetskopien. Her går vi gjennom dem.

MANUELT

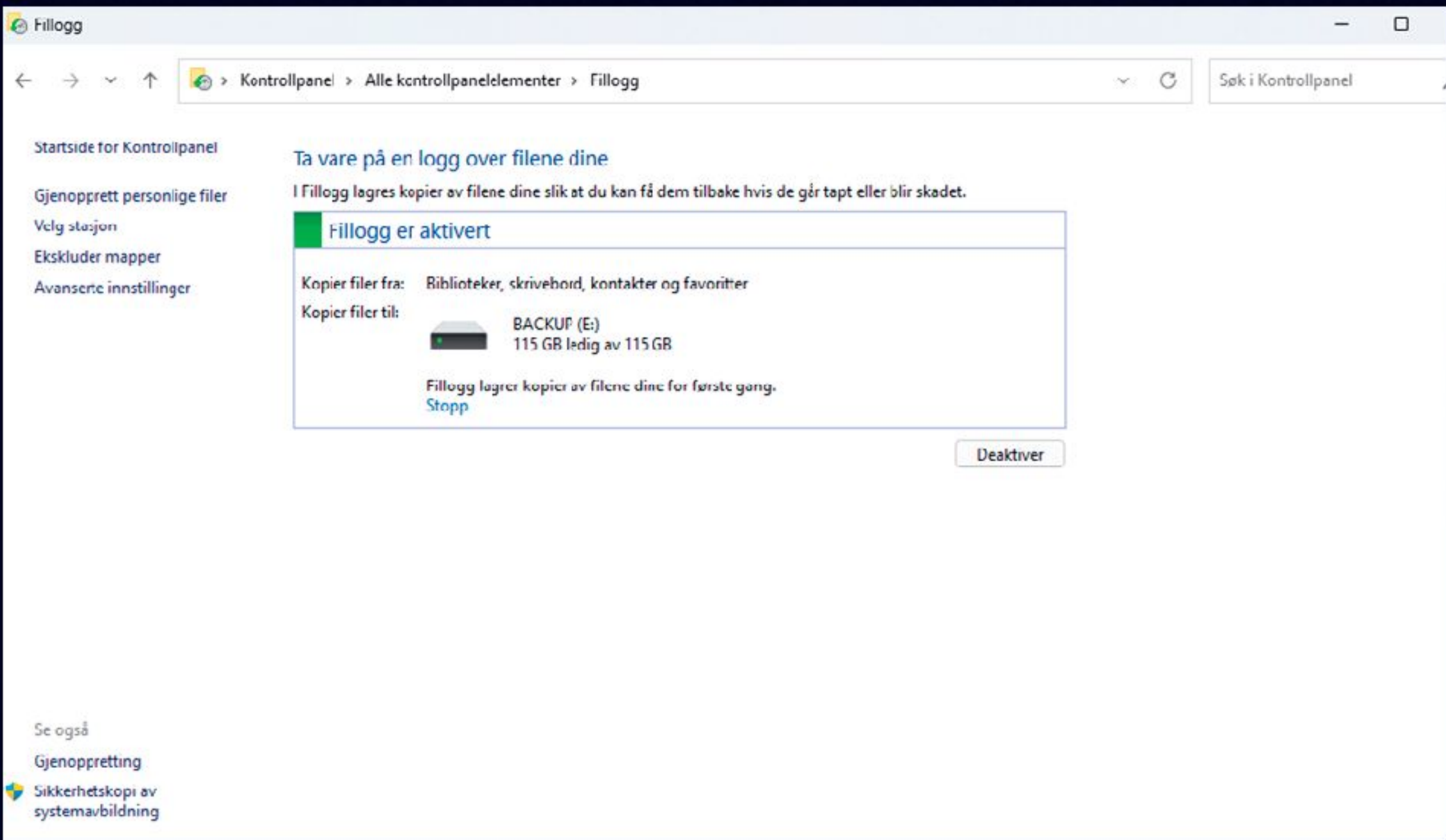
Når du skal kopiere bildene dine til harddisken, kan du overføre dem i Windows Utforsker eller Mac Finder, hvor du drar mapper eller filer fra datamaskinen til den eksterne harddisken. Dette betyr at du må kopiere filene selv hver gang. Hvis du redigerer et bilde, må du huske å kopiere det til sikkerhetskopien.

- Krever ikke oppsett.
- Du har selv kontroll over strukturen.
- Ingen automatisering, så du må kopiere selv.
- Du må holde oversikt over redigerte, slettede og nye filer.

MED OPERATIV-SYSTEMET

Både Windows og macOS har innebygde programmer for automatisk sikkerhetskopiering av alle filene dine. På Mac heter det Time Machine, og på Windows heter det Fillogg. Når programmene er konfigurert, vil de sikkerhetskopiere filene dine regelmessig.

- Sikkerhetskopierer ofte – også endrede filer.
- Sikkerhetskopierer som standard bilder og mange andre filer på datamaskinen.
- Er allerede installert på datamaskinen.
- Det kan være vanskelig å få tilgang til filene.

MED ET EGET PROGRAM

Med et eget sikkerhetskopieringsprogram har du mange muligheter til å velge hva du vil sikkerhetskopiere og når. For abonnenter har vi skaffet en fullversjon av Ashampoo Backup Pro 25 for Windows, som du laster ned gratis fra Fordelssonen. Til Mac kan du bruke GoodSync for 399 kroner per år, som vi også har gode erfaringer med.

- Mange innstillingsmuligheter.
- Settes opp én gang og ordner resten selv
- Du kan holde orden på filene dine selv.
- Koster som regel penger, men ikke for abonnenter.

BACKUP I SKYEN

DEN BESTE TJENESTEN

Her er en oversikt over noen av de mest brukte sky-lagringstjenestene. Du kan prøve dem alle sammen kostnadsfritt. Nedenfor finner du blant annet priser. Du kan også se om tjenesten kan vise råformatbilder. Vi las-tet opp 20 raw-filer fra 20 kameraer til hver tjeneste og sjekket hvor mange av bildene tjenesten kunne vise på

nettstedet. Bildene som ikke kan vises, blir uansett sik-kerhetskopierte, men du vil bare se et ikon og ikke inn-holdet. Tjenestene synkroniserer alt i en egen mappe på datamaskinen. I tillegg kan noen også sikkerhetskopiere eller synkronisere valgfrie mapper andre steder på da-tamaskinen – en fordel hvis filene er spredt.

	APPLE ICLOUD	DROPBOX	GOOGLE DRIVE	JOTTACLOUD	MICROSOFT ONEDRIVE	PCLOUD
						
BACKUP AV VALGFRIE MAPPER	NEI	NEI	JA	JA	NEI	JA
KAN VISE RAW-FILER	0/20	17/20	17/20	19/20	20/20	16/20
APP TIL MOBIL/ NETTBRETT	KUN IOS	ANDROID OG IOS	ANDROID OG IOS	ANDROID OG IOS	ANDROID OG IOS	ANDROID OG IOS
OPPRINNEL- SESLAND	USA	USA	USA	NORGE	USA	SVEITS
GRATIS LAG- RINGSPLASS	5 GB	2 GB	15 GB	5 GB	5 GB	10 GB
PRIS FOR 2 TB/MÅNED	129 KRONER	139 KRONER	125 KRONER	119 KRONER (UBEGREN- SET PLASS)*	121 KRONER - (NB: KUN 1 TB)	100 KRONER

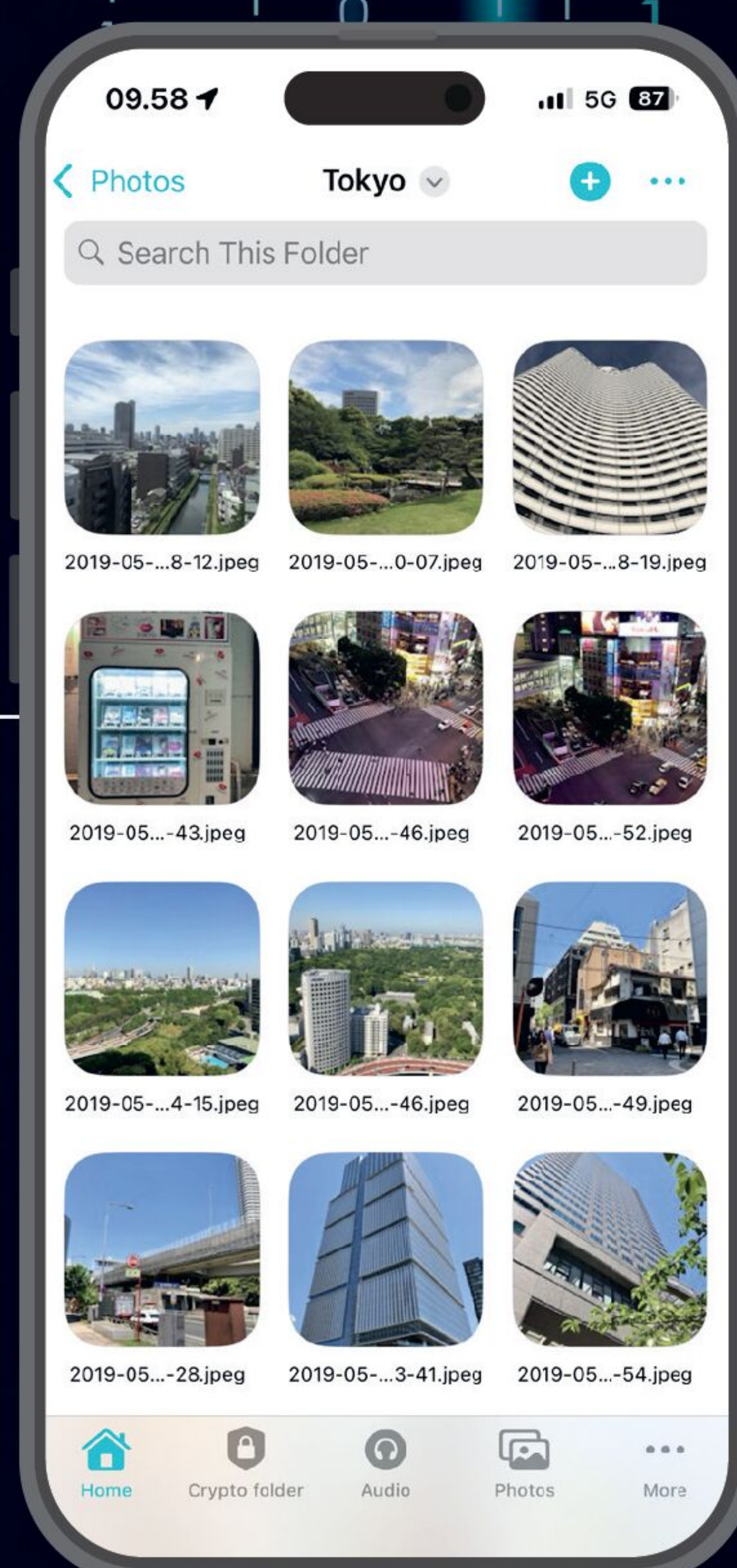
*Jottacloud tilbyr ubegrenset lagringsplass, men overføringshastigheten blir gradvis lavere når du bruker mer enn 5 TB.

Den andre sikkerhetskopien bør oppbevares utenfor hjemmet. Da vil filene dine være trygge hvis noe skulle skje med kopien hjemme. Det er larest å lagre dem i skyen, det vil si på servere som vanligvis befinner seg i et helt annet land.

Hvis du redigerer et bilde, vil endringene bli synkronisert til skyen.

TILGANG OVERALT

Hver tjeneste tilbyr et dataprogram. Det oppretter vanligvis en mappe som fungerer som alle andre mapper på datamaskinen din, men som blir automatisk synkronisert med skyen. Dermed kan du dra bildemappen din til den nye mappen for å sikkerhetskopiere den. Dette skjer i bakgrunnen, og hvis du slår av datamaskinen før alle filene er synkronisert, fortsetter prosessen når du slår den på igjen. Du har tilgang til filene fra andre datamaskiner med en nettleser. Tjenestene har også apper for mobil og nettbrett, som gir en rekke fordeler.

- Du kan se alle bildene dine som er lagret i skyen på mobile enheter.
- Du kan også laste opp bilder fra mobilen din og se dem på datamaskinen din.
- Appene kan også automatisk lagre mobilbildene dine i skyen.

LANDSKAP

Av Rasmus Elm
Rasmussen

Å fange naturen i vakre landskapsbilder handler om mer enn bare å være på rett sted til rett tid. Måten du komponerer, håndterer lys og skaper dybde på, er avgjørende for opplevelsen du formidler til seeren. Her viser vi deg grunnleggende teknikker og spesielle effekter som vil løfte bildene dine og gi deg perfekt skarphet.

HVA?

Dette omfatter bilder av vidstrakte naturområder, som fjellandskap, kystområder, enger og åkrer. Komposisjon og belysning er blant de viktigste faktorene i et godt landskapsbilde, og ofte blir det brukt spesielle fotografiske teknikker for å få blant annet vann og solstråler til å se flottere ut.

HVOR?

Overalt hvor et stort naturområde utgjør et interessant motiv. Natur som åser, fjell, trær og vassdrag, eller menneskeskapte elementer som broer, veier eller hytter, kan skape variasjon og iøynefallende detaljer, mens en person i bildet gir beskueren et inntrykk av størrelsesforholdene.

NÅR?

Belysningen er avgjørende for et landskapsbilde. Vanligvis får du de beste resultatene når solen står lavt på himmelen og avgir et varmt og gyllent lys. Dette skjer like etter soloppgang og like før solnedgang. Det blå lyset på himmelen like etter solnedgang kan også skape en flott atmosfære.

HVEM?

Denne sjangeren passer for alle som vil fange naturen i storslåtte bilder, og som vil øve på grunnleggende fotograferingsteknikker. Landskapsfotografering gjør deg bedre på å komponere, håndtere lys og jobbe med små blenderåpninger og lange lukkertider.

HVORFOR?

Det kan virke enkelt å ta frem kameraet og fotograferer når du har et flott landskap foran deg. Men for å løfte bildet til å bli noe spesielt, må du kunne lese omgivelsene og kjenne til teknikkene du trenger for å fange motivet på en så flott måte som mulig. I denne artikkelen hjelper vi deg med dette.

INNSTILLINGER

Lysmåleren kan bli lurt, slik at kameraet undereksponerer når du fotograferer landskap med snø. Bruk eksponeringskompensasjon for å korrigere for dette.

**GRUNN-
LEGGENDE**

Se side 40

**NESTE
STEG**

Se side 41

AVANSERT

Se side 41

PROGRAM	Blenderprioritet	Blenderprioritet	Manuelt
LUKKERTID	Automatisk	Automatisk	1-20 sekunder
BLENDER	F8.0-F11	F16-F22	F8.0-F16
ISO-VERDI	Auto - maks. 800	Auto - maks. 3200	100

YTTERLIGERE INNSTILLINGER

	GRUNN-LEGGENDE Se side 40	NESTE STEG Se side 41	AVANSERT Se side 41
OBJEKTIV-TYPE	 Vidvinkel	 Vidvinkel - normal	 Vidvinkel
BRENN-VIDDE	24-35 mm	24-50 mm	16-24 mm
FOKUS-METODE	Enkelt	Enkelt	Enkelt
FOKUS-OMRÅDE	Lite punkt	Manuelt	Manuelt
MOTIV-GJENKJENNING	Nei	Nei	Nei
LYSMÅ-LINGSME-TODE	 Evaluerende	 Evaluerende	 Evaluerende
MATE-METODE	 Enkelt	 Enkelt	 Selvutløser
ANNET	Bruk forhåndsinnstillingen Landskap hvis kameraet ditt har den. Den velges vanligvis under Bildestil.	Unngå å velge blenderåpninger som er større enn F22. Bildekvaliteten blir sjelden optimal da.	Velg selvutløser med to sekunders forsinkelse. Da blir ikke bilder rystet når du trykker på utløserknappen.

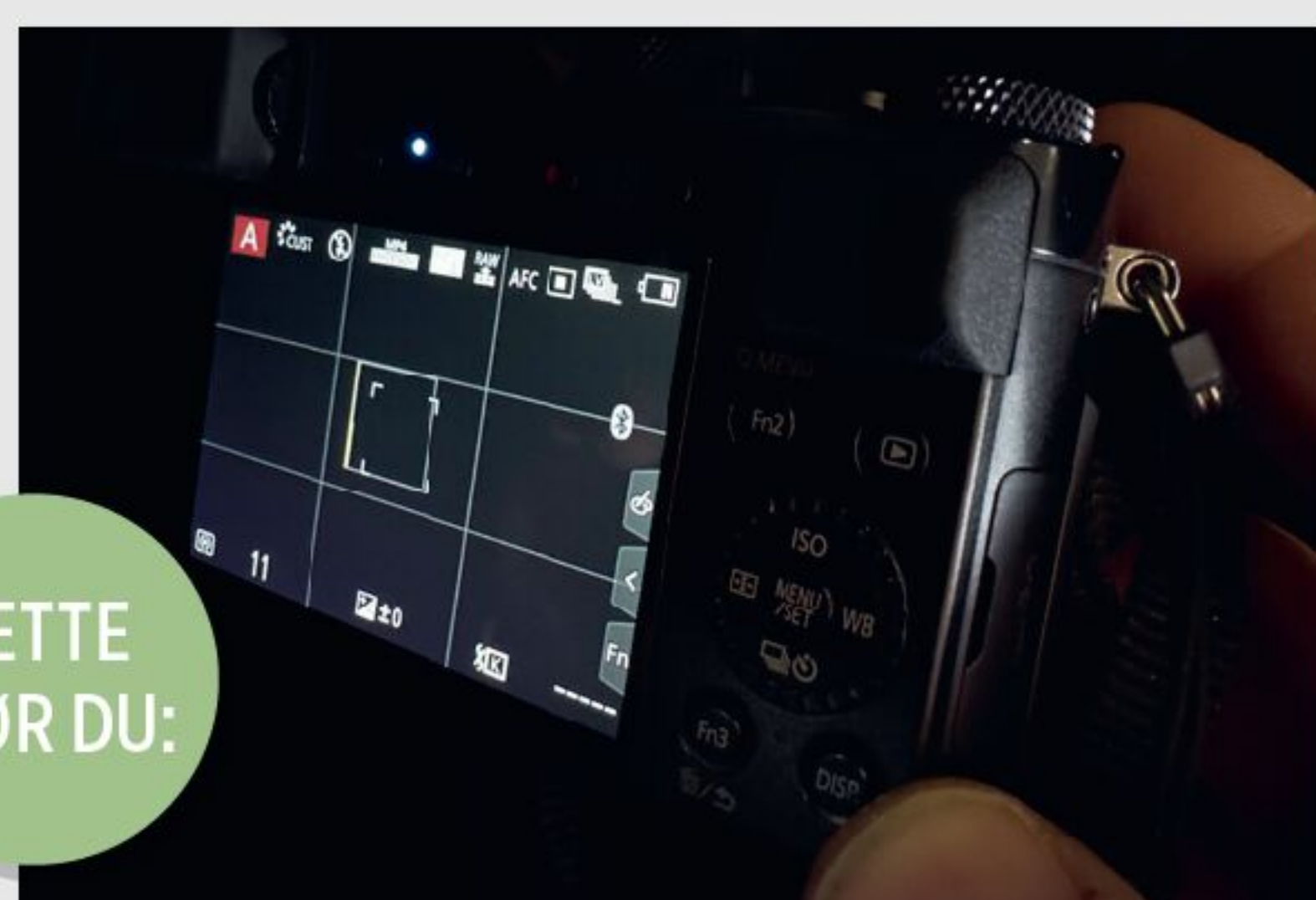

GRUNNLEGGENDE

Når du har valgt et flott landskap, bør du være på stedet omtrent en time før solnedgang. Da kan du nyte det vakre gylne lyset fra solnedgangen. Sjekk værmeldingen på forhånd for å vite at det ikke blir helt overskyet. Det er enklest å eksponere med solen bak deg. Ellers må du vente til den nesten er helt bak horisonten. Velg blenderprioritet, sett blenderåpningen til F5.6 og ISO til Auto med maksimalt 800. Komponer etter tredjedelsregelen, slik at landskapet dekker den nedre delen av bildet. La et sentralt element, for eksempel et tre, være blikkfang, og plasser et autofokuspunkt på det.

Veien skaper en ledelinje som trekker beskuerens blikk inn i bildet.

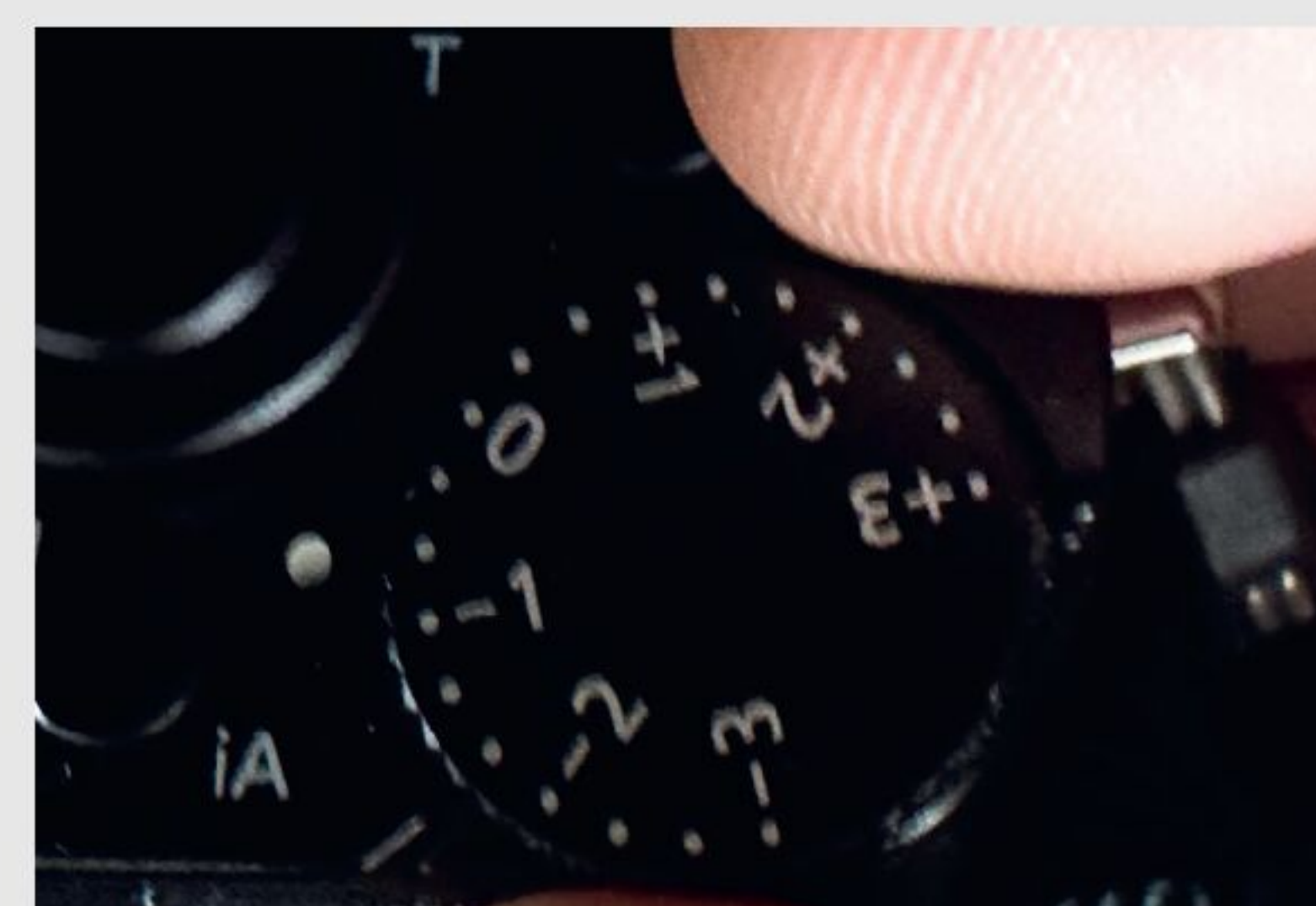

DETTE GJØR DU:

Aktiver rutenettet med Disp.- eller Info-knappen. På skjermen ser du da linjer som deler opp bildet i tre deler. Juster horisonten med den nederste linjen.

Du kan bruke vateret i kameraet for å være sikker på at horisonten blir vannrett. Aktiver det med disp.-knappen eller i menyen, og hold kameraet slik at midtlinjen blir helt plan og grønn.

Pass på at himmelen ikke blir overeksponert og mister detaljer. Ta et prøvebilde. Hvis himmelen er for lys, setter du eksponeringskompensasjonen til en negativ verdi.

NESTE STEG

Hvis solen er med i bildet, kan du bruke en liten blenderåpning. Det gir deg flotte, lange stråler fra sterke lyskilder. Sett blenderen til mellom F16 og F22 og ISO til Auto med maks. 3200. Sjekk at lukkertiden ikke går over 1/20 sekund hvis du fotograferer uten stativ.

Du får både flotte solstråler og maksimal skarphet når du bruker liten blender.

For å få maksimal skarphet i hele bildet må fokuset settes til hyperfokalausstanden. Du kan gjøre det manuelt eller ved å fokusere på riktig avstand. Avstanden avhenger av bildebrikkeformat, brennvidde og blender. Med fullformat, 24 mm og F16 er den optimale fokusavstanden 1,3 m. Gratisappen DoF Calculator beregner avstanden basert på utstyret ditt.

AVANSERT

Når du øker lukkertiden, får vannet et mykt og rolig utseende, og skyene strekkes ut på en malerisk måte. Med urolig og strømmende vann får du en slik effekt allere på ett sekund. For å strekke ut skyene må du vanligvis opp på 20 sekunder, så bruk stativ.

Vann får blankere overflate og flott speiling når du fotograferer med lang lukkertid.

Når himmelen er lys, kan du ikke øke lukkertiden nok til å strekke skyene uten å overeksponere bildet. Med et ND-filter på objektivet dempes lyset, og du kan øke lukkertiden. Det finnes filtre med fast eller variabel demping. 3-6 trinn er vanligvis greit.

DERFOR FUNGERER BILDET

DYBDE:

Bildet har en tydelig forgrunn i form av fotspor, en mellomgrunn i form av personen og en bakgrunn i form av klippene. Dette gir motivet stor dybde.

SYMMETRI:

Kløften mellom klippene deler bildet i to. Selv om klippene ikke stiger stiger like høyt opp på hver side, skaper det en følelse av ro og symmetri i komposisjonen.

FORTELLING:

Den gående mannen og de tydelige fotsporene som peker mot det enorme fjellpartiet, forteller en enkel historie om å dra ut på eventyr i det ukjente.

LEDELINJE:

Fotsporene i sanden danner en ledelinje som trekker beskuerens blikk mot personen som går og videre inn i bildet.

NÅ ER DET DIN TUR

STEG

1

GÅ TIL EN PARK

Hvis du ikke har et fantastisk naturlandskap rett utenfor døren, er det sjelden langt til en park. Her er ofte mulighetene for landskapsfotografering gode, siden det er lagt vekt på å skape et variert landskap, og du kan øve på komposisjon, eksponering og annet. Du får best lys ved soloppgang eller solnedgang.

STEG

2

BRUK ET RESERVAT

Et naturreservat eller en nasjonalpark er ideelt for bilder av uberørt natur. Her til lands har vi hele 48 nasjonalparker, 7 av dem på Svalbard. Dra for eksempel til Rondane, Jotunheimen, Hardangervidda eller Dovrefjell-Sunndalsfjella. Lenger nord finner vi blant annet Reisa, Rago, Øvre Dividal og Øvre Pasvik.

STEG

3

DRA PÅ REISE

Noen motiver krever reising, men du trenger ikke å dra langt for å finne utrolige landskap. Nabolandene våre har unik natur med imponerende motiver, og både Færøyene og Grønland har mye å tilby i denne sjangeren. Det finnes også gode muligheter lenger sør, blant annet i Alpene og Toscana i Italia.

STJERNEBILDER I

2026

Det nye året byr på mange spennende fenomener på himmelen, og her hjelper vi deg med å ta de beste bildene av planetparader, solformørkelser og andre spesielle hendelser.

METEORER

I løpet av det kommende året passerer flere meteorsvermer jorden, så sjansene for å se og fotografere stjerneskudd er dermed større enn det de er vanlig. Svermene ser ut til å stamme fra det samme punktet på himmelen, og navnene deres kommer fra stjernebildet de stammer fra. For eksempel ser Orionidene ut til å komme fra stjernebildet Orion.

Slik gjør du det

Du kan velge et godt sted å fotografere fra på forhånd. Autofokus sliter i mørket, så fokuser manuelt til stjernene blir så små som mulig på skjermen. Bruk et stativ og ta mange bilder for å fange minst ett stjerneskudd.

GRUNNINNSTILLINGER			
BRENNVIDDE	BLENDER	LUKKERTID	ISO-VERDI
12-28 MM	F4.0	20 SEKUNDER	1600

De viktigste datoene

3. JANUAR

Månen og Jupiter

26. FEBRUAR

Venus og Merkur

28. FEBRUAR

Planetparade

8. MARS

Venus og Saturn

14. MARS

Mars og Merkur

26. MARS

Månen og Jupiter

9. JUNI

Venus og Jupiter

15. AUGUST

Jupiter og Merkur

15. NOVEMBER

Jupiter og Mars

28. DESEMBER

Månen, Jupiter og Mars

PLANETER

Av og til ser man planeter og noen ganger månen stå nær hverandre, noe som kalles en konjunksjon. I slutten av februar vil vi få en planetparade. Seks av de sju andre planetene i solsystemet vårt er synlige på himmelen samtidig. Fire av dem er synlige med det blotte øye, blant dem Merkur, Saturn og Venus, som vil stå nær hverandre rundt en time etter solnedgang.

Slik gjør du det

Det fungerer best å fotografere mot horisonten, gjerne på en vestvendt kyst. Merkur er alltid nær solen, så den vil være lavt på himmelen når det er mørkt nok til å se den. Bruk et stativ og så mye tele som mulig.

GRUNNINNSTILLINGER

BRENNVIDDE	BLENDER	LUKKERTID	ISO-VERDI
300–2000 MM	F4.0–8.0	1/2–2 SEKUNDER	1600–3200

De viktigste datoene

3. JANUAR

Fullmåne

2. FEBRUAR

Fullmåne

4. MARTS

Fullmåne

2. APRIL

Fullmåne

2. MAI

Fullmåne

31. MAI

Fuldmåne

29. JUNI

Fullmåne

29. JULI

Fullmåne

27. AUGUST

Fullmåne

25. SEPTEMBER

Fullmåne

25. OKTOBER

Fullmåne

24. NOVEMBER

Fullmåne

23. DESEMBER

Fullmåne
(supermåne)

MÅNEN

■ Når månen står lavt på himmelen, ser den større ut og har en varmere fargenyanse enn når den står høyt på himmelen. Lyset er også svakere. Det kan se flott ut når du kombinerer den lavtstående månen med bygninger eller trær i forgrunnen. Ved fullmåne stiger månen når solen går ned, og går ned kort tid før soloppgang. Om sommeren stiger ikke fullmåne særlig høyt opp på himmelen og forblir derfor lav så lenge det er mørkt.

Slik gjør du det

Finn et godt sted med en fin forgrunn hvor du kan fange fullmånen mens den står lavt på himmelen. Du kan fotografere håndholdt, men det er best å bruke et stativ.

GRUNNINNSTILLINGER

BRENNVIDDE	BLENDER	LUKKERTID	ISO-VERDI
100–600 MM	F5.6	1/500 SEKUND	1600

STJERNER

Ofte er det best å fotografere Melkeveien på sensommeren og høsten. Da er den lyseste delen høyt på himmelen, spesielt mot sør. Ta bilder rundt nymåne, når det er mørkest.

Slik gjør du det

Bruk et stativ og velg et mørkt sted, helst med utsikt over havet. Lukkertiden må være lang, men helst ikke mer enn 25 sekunder.

GRUNNINNSTILLINGER

BRENN-VIDDE	BLENDER	LUKKERTID	ISO-VERDI
12–28 MM	F2.8–4.0	20 SEKUN- DER	3200– 6400

GLED DEG
til Motivskolen i
nr. 2/2026, hvor du kan
se og lese mye mer om
hvordan du fanger
Melkeveien.

SOLEN

12. august vil det være en delvis solformørkelse, hvor månen dekker mye av solen i Norden. Den begynner rundt klokken 19 og når sitt maksimum rundt klokken 20, avhengig av hvor du er.

Slik gjør du det

Du må aldri se rett på solen uten spesielle solformørkelsesbriller. Bruk et eget solfilter på kameraet ditt. Dette kan for eksempel være et ND-filter på ND100 000.

GRUNNINNSTILLINGER

BRENN-VIDDE	BLENDER	LUKKERTID	ISO-VERDI
300–1200 MM	F8.0	1/750 SEKUND	200

Guide

Du får full oversikt over hendelser på himmelen i vår **Astrokalender 2026**. Vi oppdaterer kalenderen for hvert kvartal. Du finner den på digital-foto.no/19-2025.

ANMELDELSER

DJI OSMO NANO

Leveres med integrert minne. Osmo Nano kan kjøpes med enten 64 eller 128 GB. Det er også plass til et microSD-kort som filene kan kopieres over til.

Dessverre slår den innebygde stabiliseringen seg av og leverer rystede opp-tak ved slowmotion i 4K og ved størst mulig bildevinkel.

• **3490** kr • **4K/120** videooppløsning • **35,5** megapiksler • **7,1x5,9x2,8** cm • **124** gram

DJI har vært ledende innen droner i mange år, men i det siste har de begynt å etterligne konkurrentene når det gjelder actionkameraer. Nå er spørsmålet er om dette vil være nok.

Tidligere har vi sett nærmere på DJIs første 360-graders-kamera, som skulle prøve å ta opp kampen med den relativt nye konkurrenten, Insta360, fra et nærliggende område i den kinesiske storbyen Shenzhen, hvor begge selskapene er grunnlagt. DJI klarte ikke å overbevise oss den gangen, men nå er de klare med det som skal være en direkte konkurrent til de små todelte actionkameraene fra Insta360.

Man kunne også dele DJI Action 2, men nå er produktet mer raffinert og minner en del om konkurrentens. Den lille kameradelen veier bare 52 gram og kan bæres på for eksempel brystet med en medfølgende magnet og fjernstyres med den andre delen, hvor skjermen er. Når de to delene settes sammen, minner kameraet om et mer tradisjonelt actionkamera, og kameradelen blir ladet opp. I motsetning til Insta360 GO Ultra kan

Den medfølgende magnetiske halsstroppen kan ikke vinkles som med Insta360, så det er vanskeligere å få riktig utsnitt når du har Nano på brystet.

Skjermmodulen fungerer godt som fjernkontroll for kameradelen og har en rekkevidde på opptil 50 meter.

man ikke spille av video på den lille skjermen til DJI, med mindre de to modulene er sammenkoblet.

Batterilevetiden er lik konkurrentens, med ca. 45 minutters videoopptak og to timer ekstra når du bruker den andre delen. Dessverre holder DJI ikke helt tritt på bildekvalitet. Opptakene er gode nok for de fleste, men det er en tydelig forskjell. Mange klipp blir litt undereksponert, noe som også medfører færre detaljer i mørke områder. Etter solnedgang blir forskjellen til Insta360 Go Ultra enda større. DJIs opptak mangler i ekstrem grad detaljer, men

VISSTE DU AT...

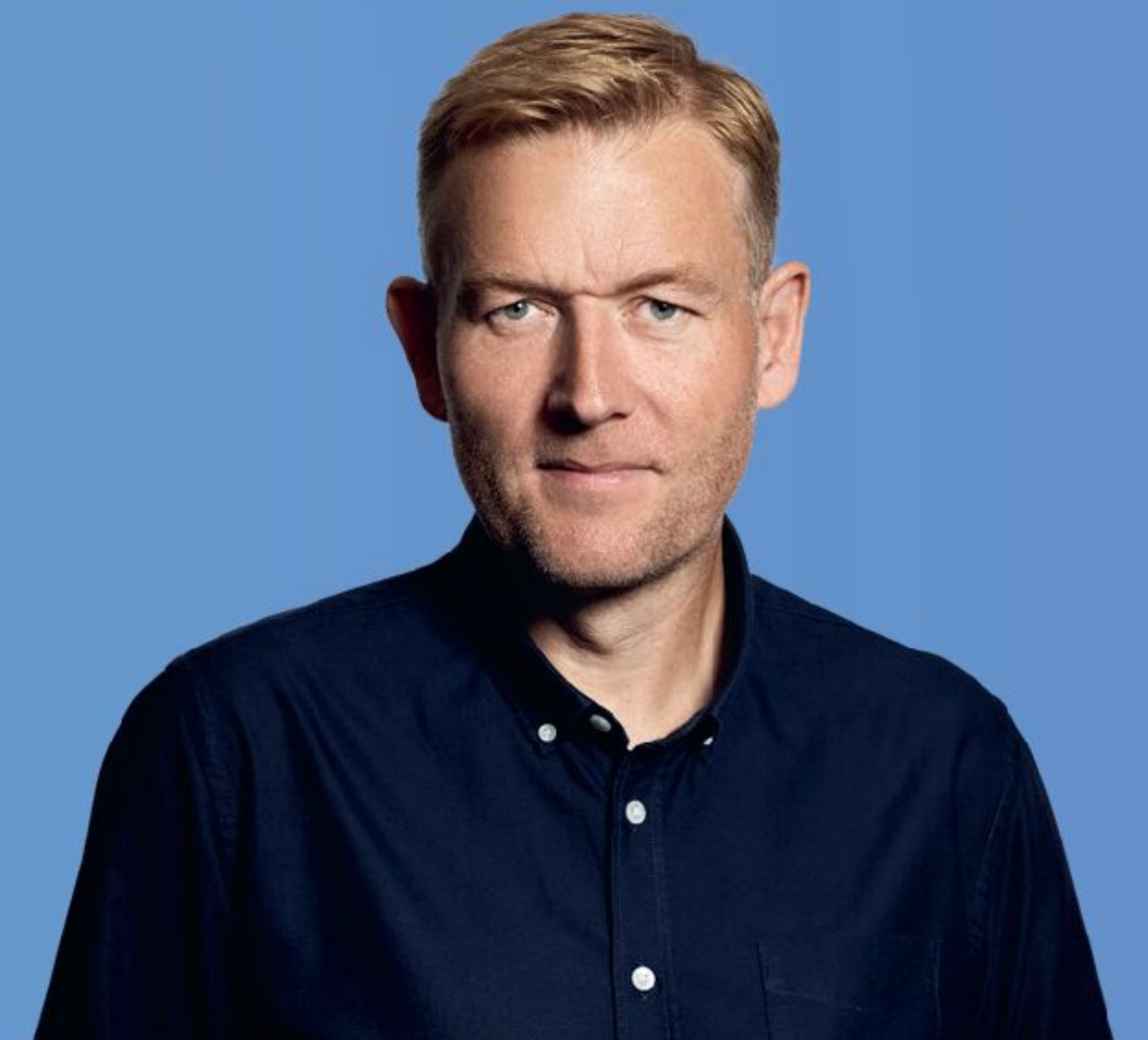
det bare er DJI og Insta360 som lager denne typen modulare kameraer, og at DJIs første forsøk kom ut i 2021?

dessverre ikke støy, og stabiliseringen svikter oss. Hvitbalansen er litt for varm både om natten og på dagtid. Nano fortjener imidlertid

ros for å kunne bruke DJIs festesystem på tvers av modellene. Dette kan du ikke gjøre med Insta360.

Osmo Nano leverer utmerket lyd, og utendørsopptakene våre, som er gjort foran en bil i fart, ble helt greie til tross for litt vindstøy. Bakgrunnsstøy blir relativt tydelig hørbart, men til gjengjeld kan kameraet kobles til DJIs utmerkede eksterne mikrofoner, og Nano er priset ganske aggressivt.

Anmeldt av Klaus Nygaard

DETTE GJORDE JEG

Jeg tilbragte høstferien min i Jotunheimen, hvor jeg hadde med meg Nano. Her festet jeg den blant annet foran på bilen da jeg kjørte over Sognefjellet. Kameraet er også testet på sykkel og motorsykkel under ulike lysforhold.

HER ER MIN KONKLUSJON

DJI er helt ubestridelig verdens beste på markedet for kameradroner til forbrukermarkedet. I forsøket på å lage nye kameratyper har de med Osmo Nano for andre gang i år vist at de ikke bare sprader inn i nye markeder og triumferer.

8,6

NÆRMESTE KONKURRENT

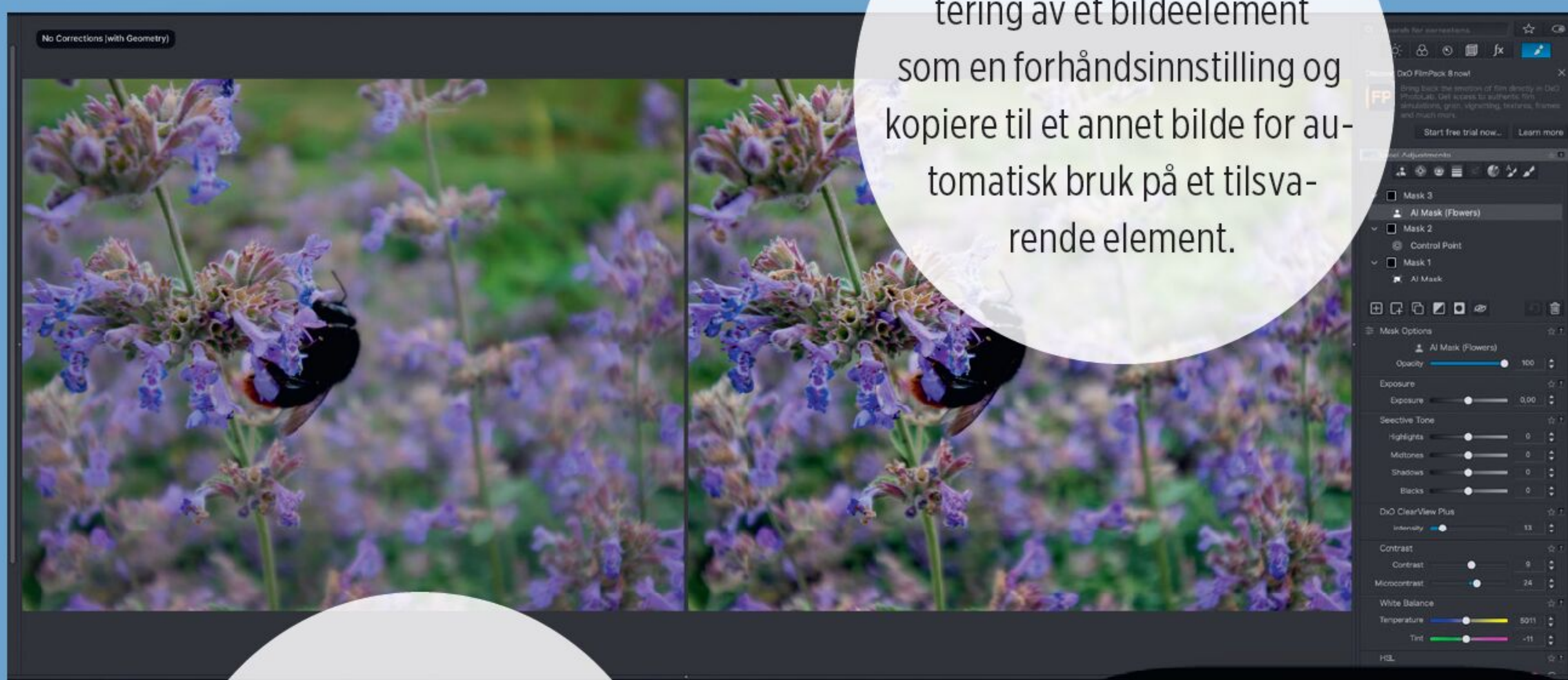
INSTA360 GO ULTRA

LES ANMELDELSEN PÅ
digital-foto.no/fordelssonen

Du kan lagre lokal justering av et bildelement som en forhåndsinnstilling og kopiere til et annet bilde for automatisk bruk på et tilsvarende element.

Nye alternativer for omdøping av grupper lar deg generere navn automatisk ved hjelp av for eksempel EXIF-data eller egendefinert tekst.

DXO PHOTOLAB 9

Ingen andre programmer forbedrer raw-filer like godt som DxO PhotoLab, men de nye KI-funksjonene krever en kraftig datamaskin.

Dxo er kjent for å levere noen av de kraftigste verktøyene for optimalisering av råformatfiler. I PhotoLab 9, produsentens komplette programvarepakke for bildebehandling, er disse verktøyene nå blitt enda bedre enn før.

Programmet fjerner støy og forbedrer skarpheten med algoritmer som er tilpasset til kameraet og objektivet ditt. Nå kan du bruke algoritmene lokalt på separate elementer i bildet, og ikke bare på hele bildet som før.

Det er blitt enklere å merke deler som må optimaliseres med nye KI-funksjoner. Med AI Mask kan du flytte musen over elementet du vil velge eller dra en boks rundt det, og så legger masken seg automatisk der. Dette fungerer godt, spesielt når du jobber med relativt enkle elementer. Du kan også velge kategorier som bakgrunn, himmel, dyr, blomster, klær og annet, og så finner programmet

dem, som regel med hell. Prosessen tar imidlertid lang tid, og vi opplevde også litt forsinkelse når vi justerte maskene på vår 2020 iMac.

Det er imidlertid umulig å benekte resultatene. Når detaljer på en blomst, et dyr eller et annet element blir fremhevet, for eksempel ved å justere Clearview eller Microcontrast, er det mulig å få enestående dybde.

Det er her PhotoLab virkelig skinner. Programmets evne til å skjerpe bilder og fremheve knivskarpe detaljer er overlegen og et sterkt argument for å velge det fremfor for eksempel Lightroom Classic.

Nå støttes også RAW- og HEIC-filer fra iPhone. Du kan imidlertid ikke bruke de mest avanserte algoritmene for objektivkorrigering og støyreduksjon, men likevel fikk vi mobilbilder som var skarpere og mer veldefinerte på farge og kontrast enn vi har opplevd tidligere.

Anmeldt av Rasmus Elm Rasmussen

DETTE GJORDE JEG

Jeg åpnet bilder med ulike motiver fra både kameraer og iPhoneer og testet programmets redigeringsfunksjoner, spesielt de nye alternativene for å leggelokale KI-masker på elementer som blomster, dyr, mennesker og annet.

HER ER MIN KONKLUSJON

Programmet har en eksepsjonell evne til å fjerne all uskarpheit i bilder og gjør dem utrolig skarpe. Bare av den grunn vurderer vi å erstatte Lightroom Classic på datamaskinen med dette programmet, men den lave hastigheten når vi jobber med KI-masker holder oss igjen.

9,2

• **2430** kr • **8** GB RAM (minimum) • **32** GB RAM (anbefalt) • **30** GB harddiskplass

TOPPSCORER
FOTO 19/2025

Objektivet har integrert stabilisering som tilsvarer 6,5 trinn, og alle bildene våre ble knivskarpe.

Det medfølgende stativfoten klikker seg på plass selv hver 90. grad rundt objektivet.

SIGMA

200MM F2.0 DG OS | S

I 2025 har Sigma lansert flere objektiver enn hva Canon og Nikon har gjort til sammen, og her er det også snakk om en verdensnyhet.

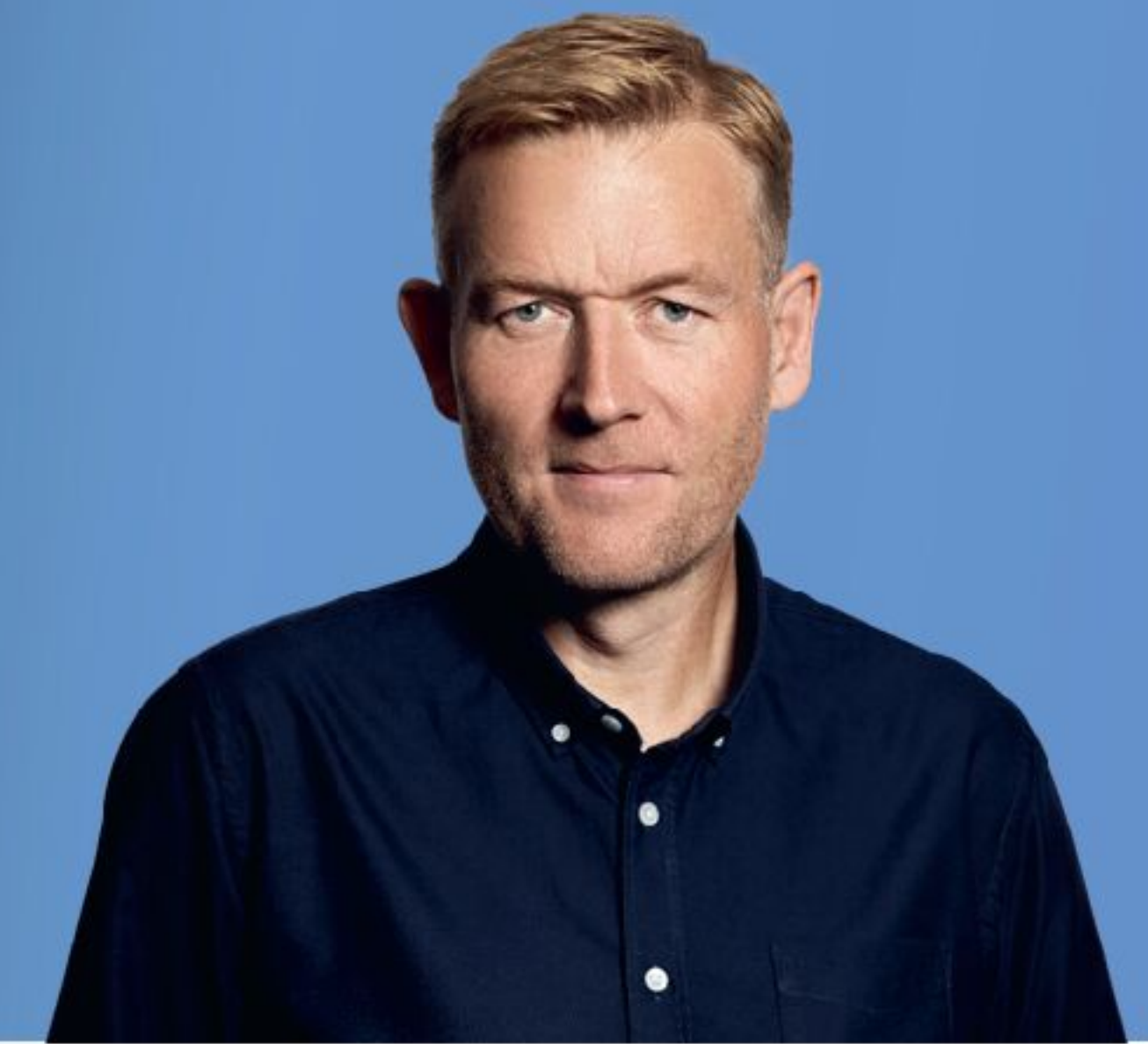
Tidligere vakte tredjepartsobjektiver ikke særlig oppsikt blant fotoentusiaster. Men det har Sigma endret fullstendig. I 2025 har de lansert hele åtte nye objektiver. Til sammenligning har Nikon bare to. Som om ikke det var nok, er dette objektivet det første av sitt slag. Zoomobjektiver med F2.0 blir stadig vanligere, men dette er et utsøkt 200 mm fast objektiv med høy lysstyrke, og denne kombinasjonen er ny i verdenen med speilløse fullformat-kameraer.

På utsiden la vi umiddelbart merke til Sigmas nye og svært elegante typografi. Kombinert med en utsøkt design, en flott finish og en luksuriøs blenderring steg forventningene våre da vi festet objektivet for første gang.

Brennvidden og lysstyrken egner seg godt til innendørsidrett og til motiver der du vil ha en komprimert forgrunn

og bakgrunn, for eksempel portretter og landskap. Vi fokuserte særlig på det siste og fikk tatt noen flotte og svært skarpe landskapsbilder. Hjørnene ble også skarpe ved full blenderåpning og perfekte ved F4.0. Bakgrunnsuskarpheiten er optimal, og uskarpe høydepunkter blir helt runde når du går litt bort fra F2.0. Som forventet er autofokuseringen lynrask og pålitelig.

Vi kan ikke engang klandre Sigma for ulempene ved dette objektivet. Vi testet det på et Sony-kamera, og her kan man ikke utnytte full hastighet, men det er Sonys begrensning. Det er heller ikke mulig å bruke Sonys telekonvertere, som ellers ville passet godt til det lyse 200 mm-objektivet. Med en vekt på 1800 gram er det ikke snakk om et lett objektiv, og prisen er heller ikke lav, men du får topp kvalitet for hver krone.

Anmeldt av Klaus Nygaard

DETTE GJORDE JEG

I løpet av testperioden før retur til Sigma ble objektivet hovedsakelig brukt i den norske fjellheimen, hvor jeg fotograferte landskap og dyr. Sigmas 200 mm F2.0 fås til L- og E-fatninger. Jeg testet på en Sony A7R V med høy oppløsning.

HER ER MIN KONKLUSJON

Sigma har gått fra å være en av mange produsenter av uoriginale objektiver til å bli førstevalget for mange kresne fotografer. Dette objektivet utstråler håndlaget japansk kvalitet og står veldig høyt på ønskelisten min.

9,2

• **41890** kr • **170** cm nærgrense • **11** blenderlameller • **20,3 x 11,9** cm • **1800** gram

MÅNEDENS PROSJEKT

TIMELAPSE-FILM

Du kan få hele solnedgangen til å vare i bare noen sekunder, eller få folk til å suse gjennom byens gater ved å ta bilder over en lengre periode og sette dem sammen til en film. Her får du oppskriften.

Av Kristoffer Engbo mfl.

Ved å ta flere hundre bilder over en lengre periode fra samme posisjon kan du lage en film der alt beveger seg mye raskere enn i virkeligheten. Dette kan være en solnedgang med skyer som glir over himmelen og farger som endrer seg etter hvert som solen synker lavere på himmelen. Du kan imidlertid også bruke denne teknikken til å fange en biltur, mennesker på gaten og mye annet. Time-lapse krever bare at du tar bilder med faste intervaller. Mange kameraer, inkludert speilløse systemkameraer og actionkameraer, har denne funksjonen integrert, og hvis ikke kan du ofte bruke en trådløser med timer.

I tillegg til de vanlige faktorene som lukkertid, ISO-verdi og blenderåpning må du

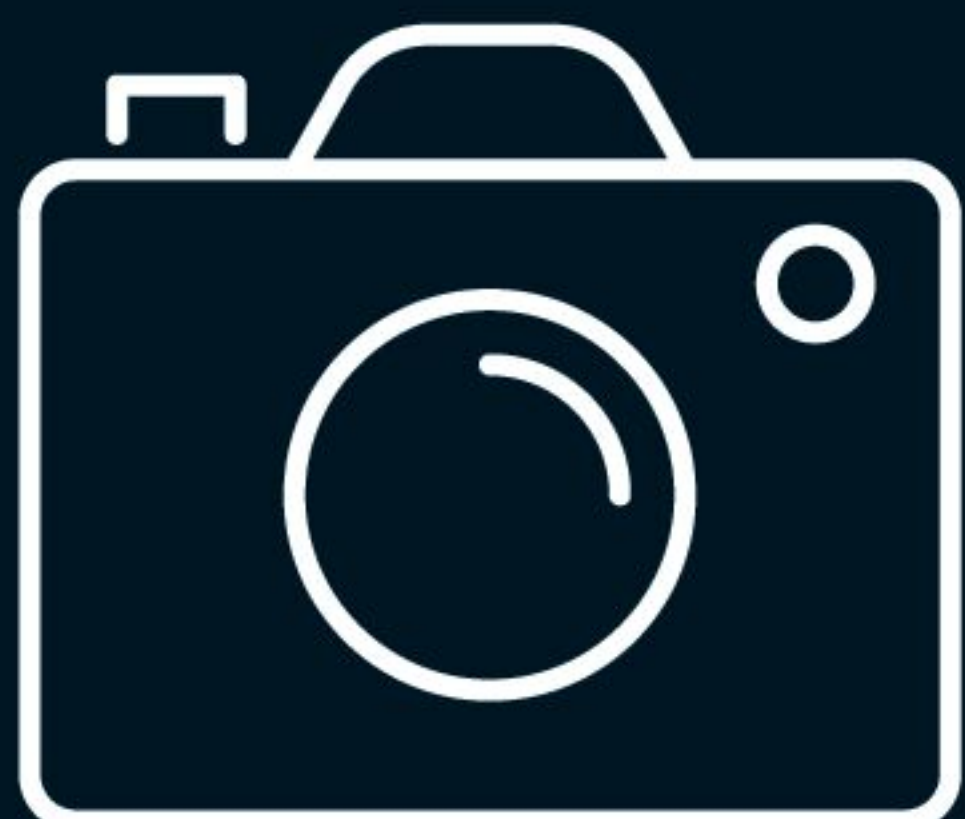
også bestemme hvor mange bilder du vil ta per sekund og hvor lang tid det skal gå mellom hvert bilde du tar.

Video blir vanligvis spilt av med 25 bilder per sekund, noe vi derfor anbefaler som et minimum for å unngå hakkete avspilling. Tiden mellom hvert bilde kommer an på hvor raske bevegelsene i motivet er. La oss si at vi vil filme en tur på en tivoli. Dette kan for eksempel være et pariserhjul som bruker fire minutter på å fullføre en hel rotasjon. Vi vil koke dette ned til en filmsekvens på ti sekunder. Hvis filmen vår skal ha 25 bilder per sekund, trenger vi altså totalt 250 bilder. Fire minutter er 240 sekunder, og delt på 250 bilder gir dette oss litt under ett sekund. Derfor fotograferer vi med et intervall på ett sekund.

DETTE TRENGER DU

UTSTYR

- Speilløst systemkamera-, action- eller speilreflekskamera
- Stativ
- Eventuelt trådløser med timer

MATERIALER

- Kalkulator
- Datamaskin med videoprogram

Opptakene kan ta flere timer, og kameraet ordner seg selv, men sørg for å være i nærheten.

TIDSBRUK

3 TIMER

VANSKELIGHETSGRAD

4 AV **10**

6 STEG FÅR DEG I MÅL

Kameraet bør stå på et stativ, slik at komposisjonen ikke endrer seg mellom de mange bildene. Heng om nødvendig en veske på stativet for å gjøre det ekstra stabilt, og pass på å stramme alle skruene på stativet grundig slik at kameraet ikke beveger seg under fotograferingen. Motiver med både bevegelige deler og faste elementer

fungerer best. I vårt tilfelle skjer endringen på himmelen og i vannet, mens trærne i bakgrunnen holder seg mer eller mindre rolig. Både eksponering og fokus må stilles inn manuelt. Sett kameraet til å ta bilder automatisk med tidsintervallet du har beregnet. Du kan sette sammen bildene i et videoredigeringsprogram eller i Photoshop.

1

Når kameraet er satt på et solid stativ, komponerer du bildet slik du ville gjort til et vanlig bilde. Mange kameraer har en innebygd funksjon som heter for eksempel intervalltimer eller intervalloptak, hvor du kan velge intervall og antall bilder, eller hvor lenge kameraet skal ta bilder.

2

Sett kameraet til helmanuelt program. Filmfolk anbefaler at du stiller inn lukkertiden slik at det blir litt bevegelse i bildet, så velg maks. 1/60 sekund. Dermed blir bevegelser i filmen mer flytende. Juster blender og om nødvendig ISO-verdi etter lysforholdene. Husk at også ISO-verdi og hvitbalanse må være satt til manuell.

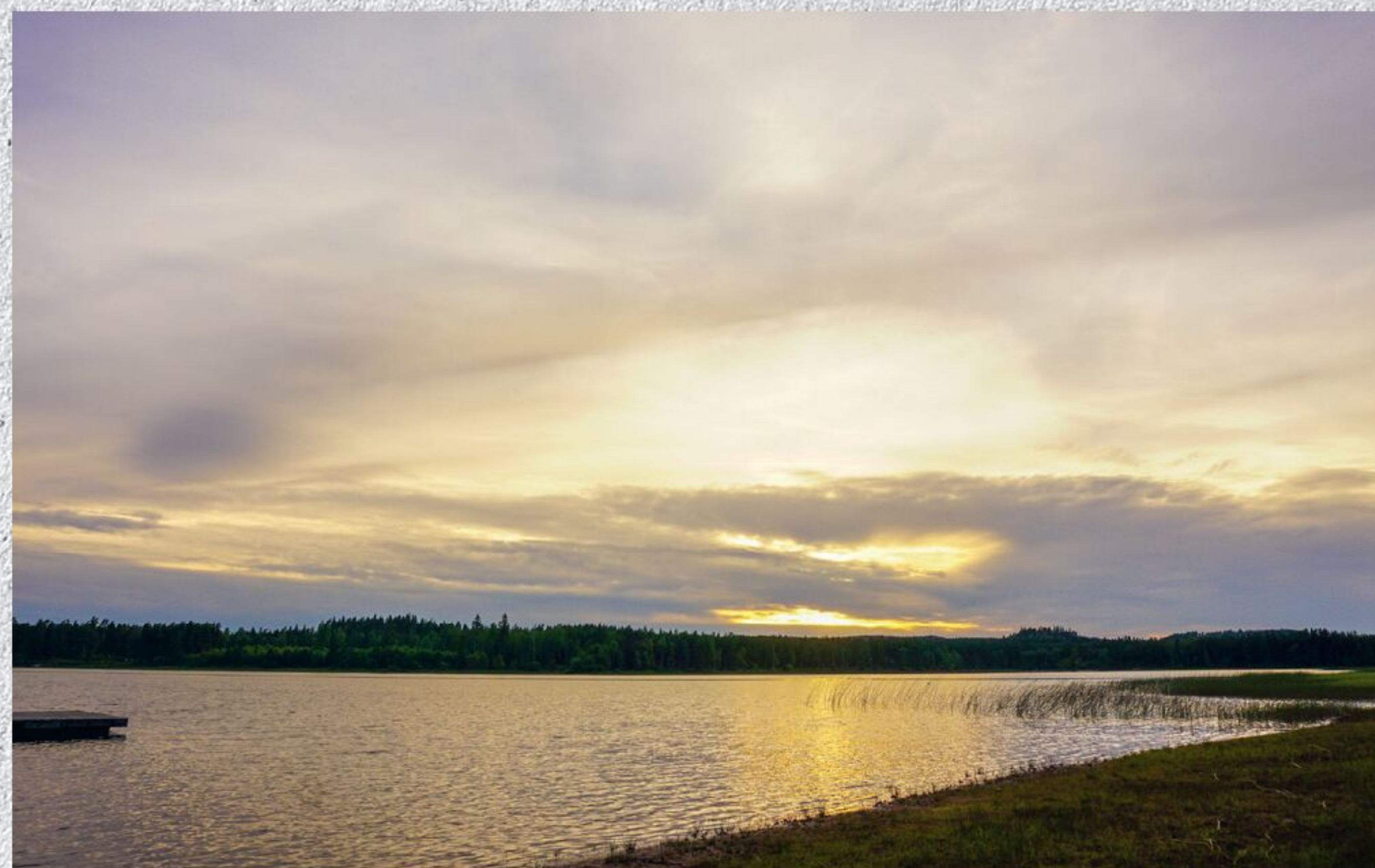

3

Nå setter du bildekvaliteten til en relativt lav oppløsning i JPEG-kvalitet for å spare plass og datakraft når alle bildene skal settes sammen. Vi har valgt 12 megapiksler, noe som er greit til 4K-film, som har en oppløsning på drøyt åtte megapiksler. Hvis du vil justere bildene, fotograferer du også i råformat, men det tar mye plass!

4

Fokuser ved å plassere et fokuspunkt der du vil ha skarpheten. Trykk utløserknappen halvveis ned slik at kameraets autofocus fokuserer, og sett deretter fokus til manuelt. Nå er fokus låst, slik at kameraet ikke plutselig justerer seg etter passerende eller annet som dukker opp i bildet underveis.

5

Start opptaket. Det stopper automatisk når kameraet har tatt antallet bilder du har angitt i intervallfunksjonen. Hvis kameraet ditt ikke har en innebygd funksjon, kan du bruke en trådløs timer. Still inn timeren på intervalloptak og sett intervallet til en passende tid. Stopp timeren når alle bildene dine er i boks.

6

Du kan kombinere bildene til en film i et videoredigeringsprogram eller i Photoshop ved å trykke Ctrl + O. Velg mappen med bildene dine. Velg den første filen. Merk av i boksen Bildesekvens. Klikk på Åpne. Velg 25 bps. Velg Fil, Eksporter og Gjengi video, hvor du kan velge format og annet.

RESULTAT

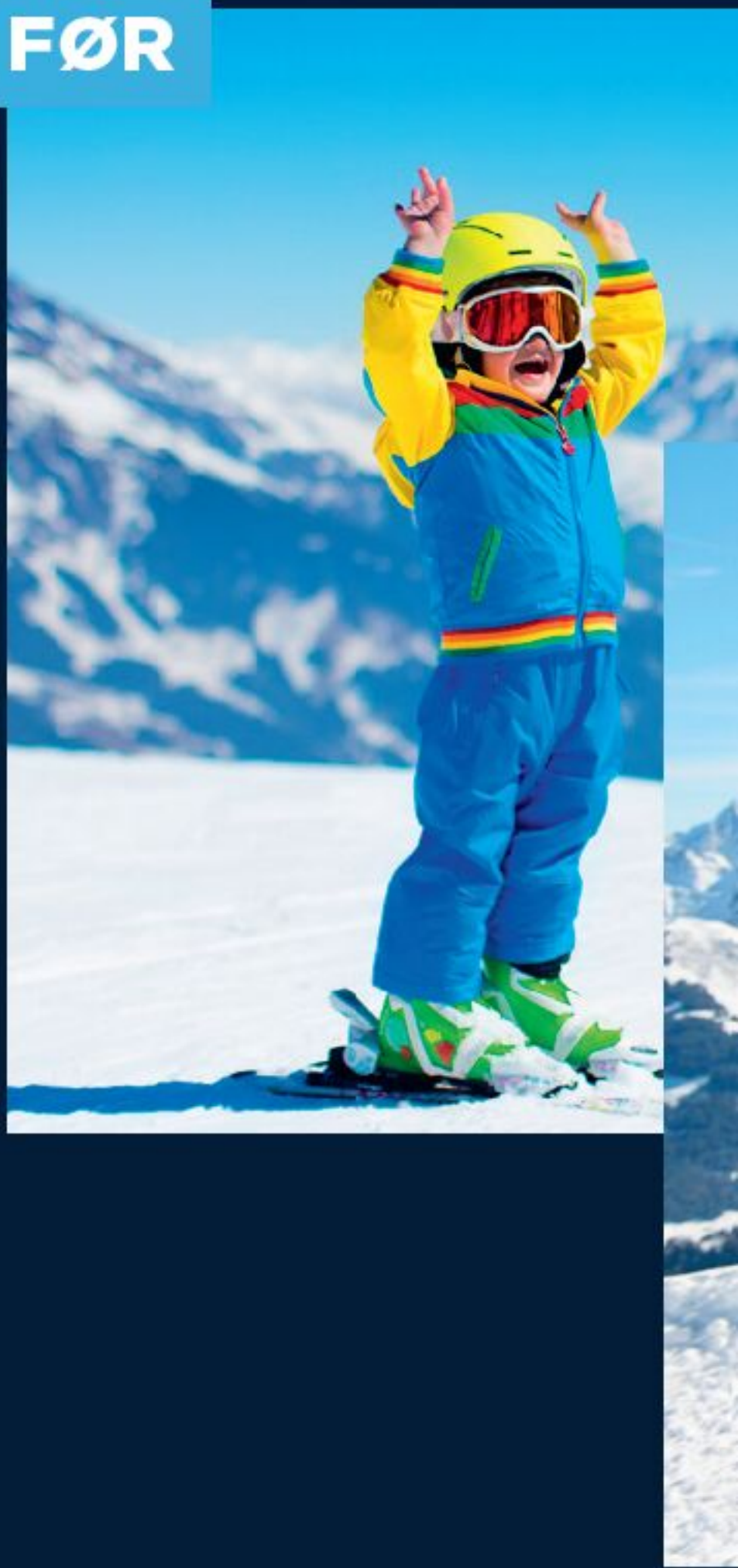
Vi begynte opptakene før solnedgang og avsluttet etter solnedgang. Nyansene endrer seg mye underveis.

Vi tok 480 bilder med ti sekunders mellomrom mellom hvert. Opptaket varte dermed i en time og 20 minutter.

Filmen vår består av 480 bilder, vises med 25 bilder per sekund og varer derfor i drøyt 19 sekunder. Se den ferdige filmen på digital-foto.no/19-2025.

REDIGERING

FØR

SLIK BRUKER DU

PHOTOMERGE COMPOSE

ELEMENTS Photoshop Elements har en funksjon som gjør det mulig å flytte et element fra et bilde til et annet. Hvis du for eksempel har fotografert to glade barn på skiferie, som i dette tilfellet, på hvert sitt bilde, men kunne tenke deg å ha dem i det samme bildet, er Photomerge Compose en nyttig funksjon å kjenne til. Her klipper vi ut barnet fra det ene bildet og limer det inn ved siden av barnet i det andre. Du må selvfølgelig være oppmerksom på både størrelsesforhold og fargetoner i det endelige resultatet, men det gir Photomerge Compose deg også mulighet til å rette opp underveis. Hvis dette er første gang du bruker Guided-funksjonen, kan du underveis også komme til å se et par dialogbokser som du må klikke bort. 📷

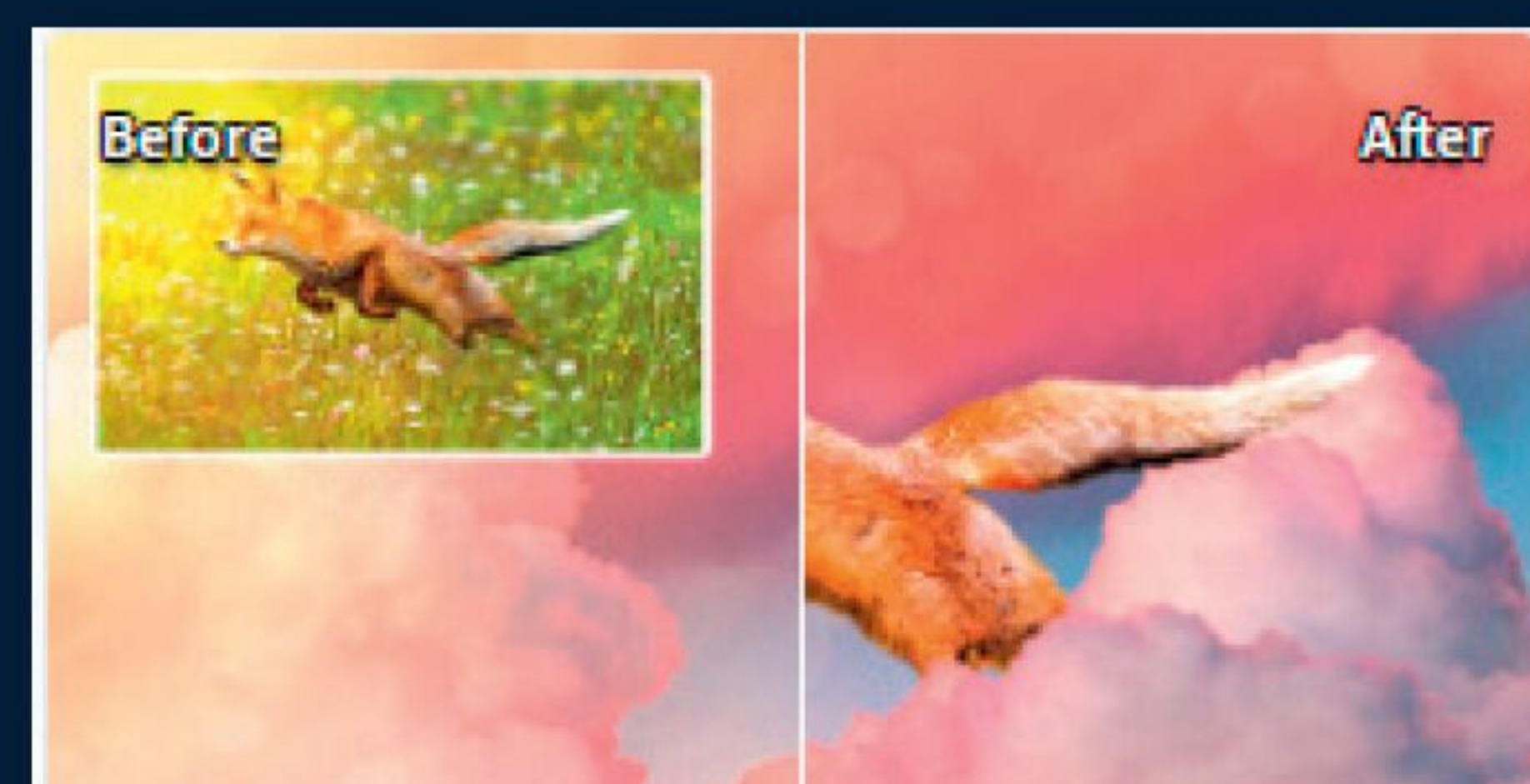
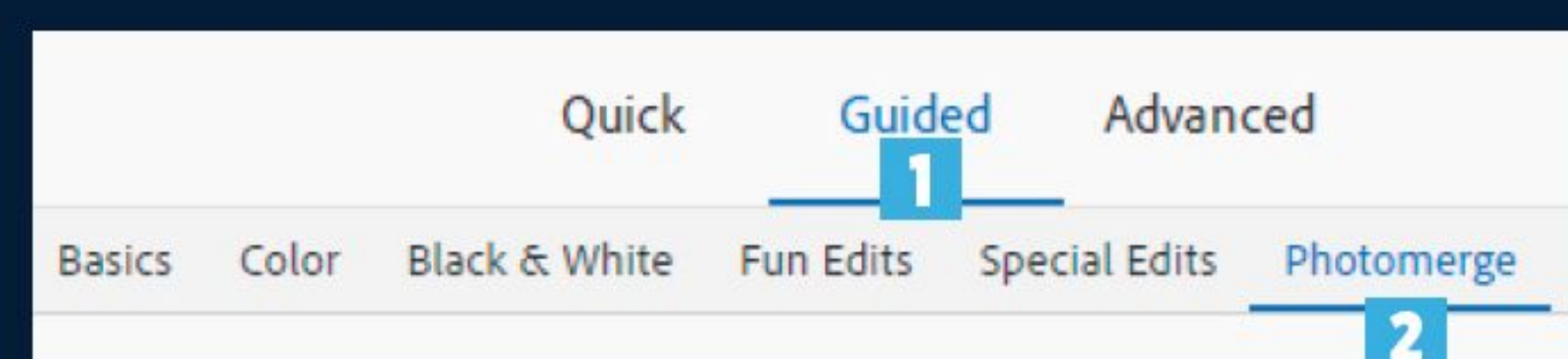
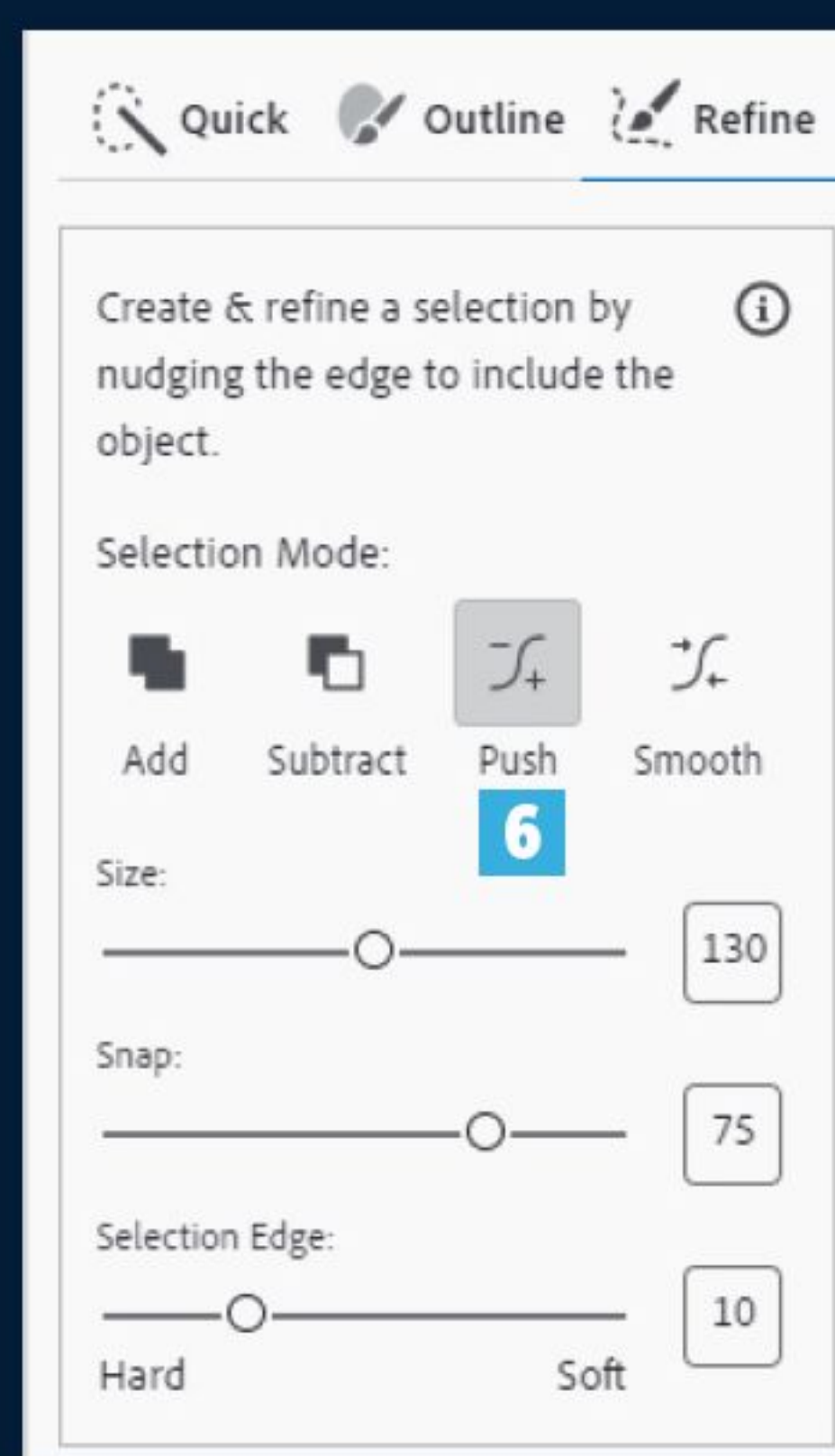
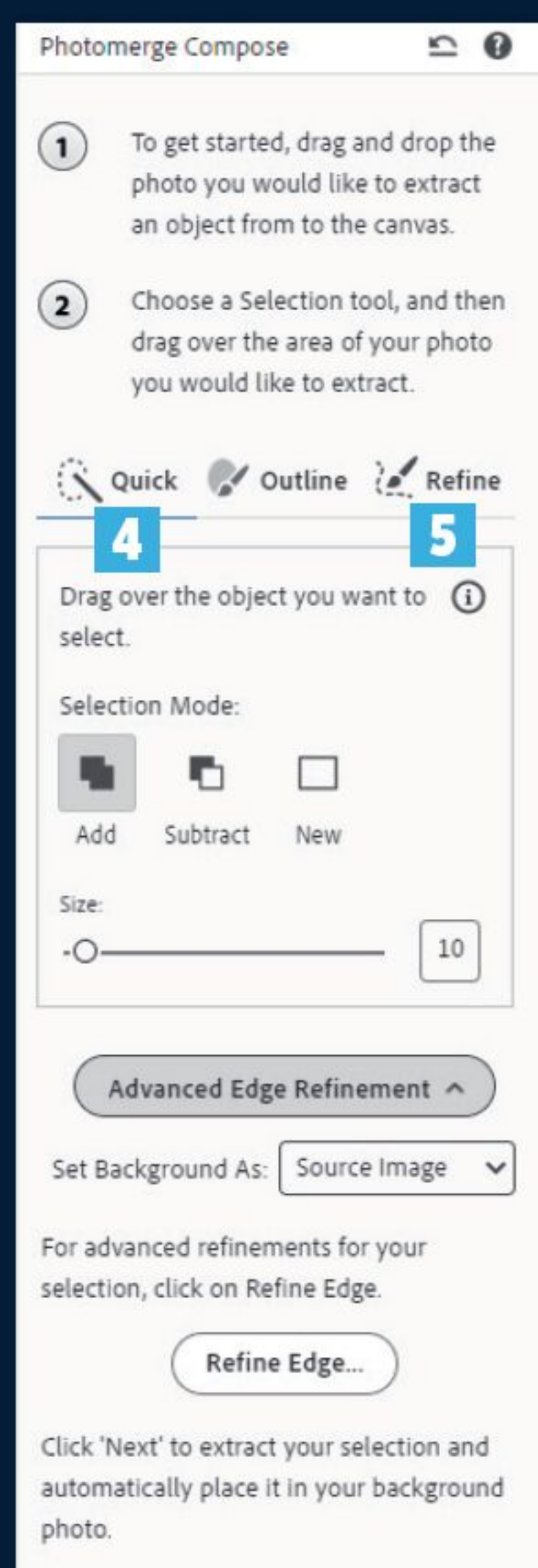

Med noen få grep
kan du flytte ele-
menter fra ett
bilde til et annet.

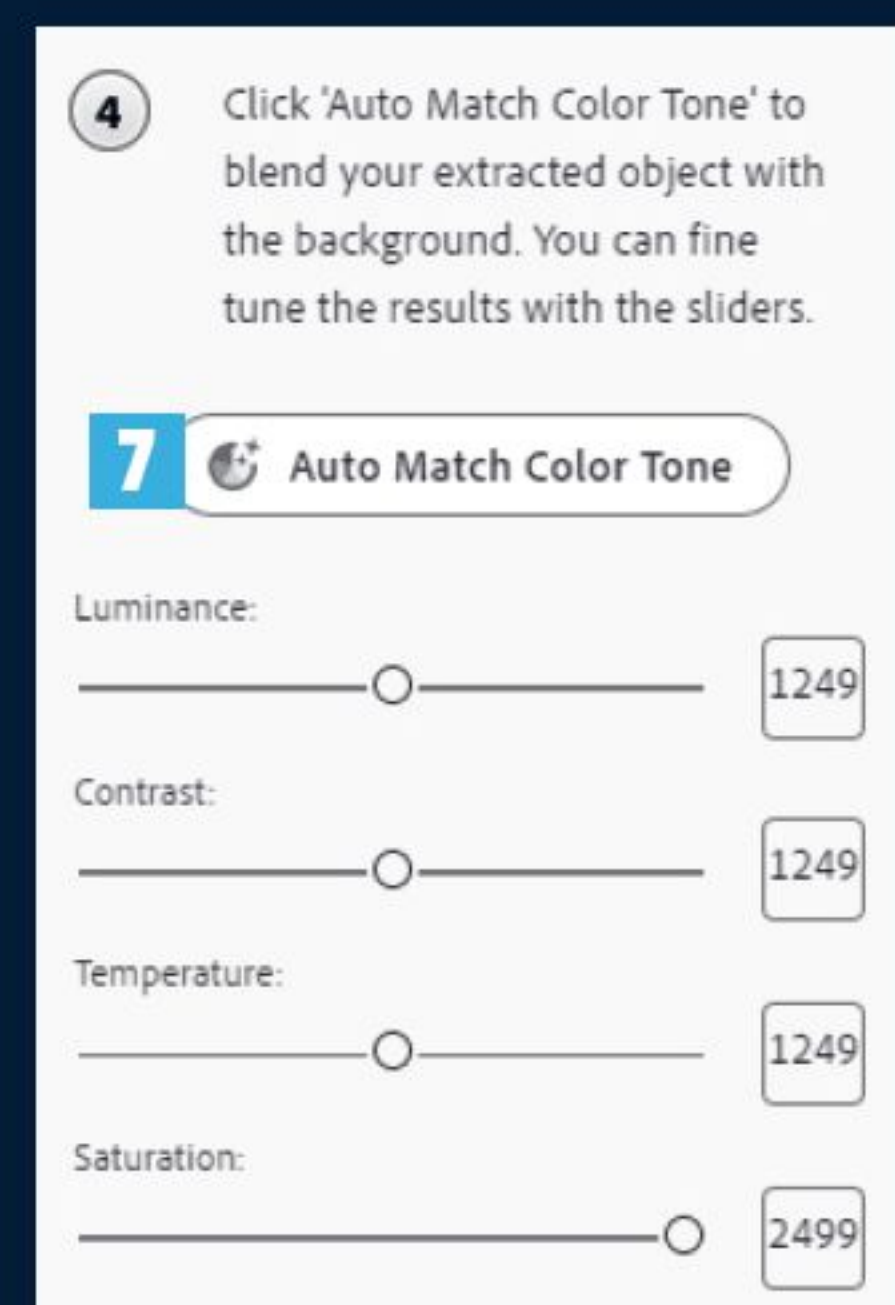
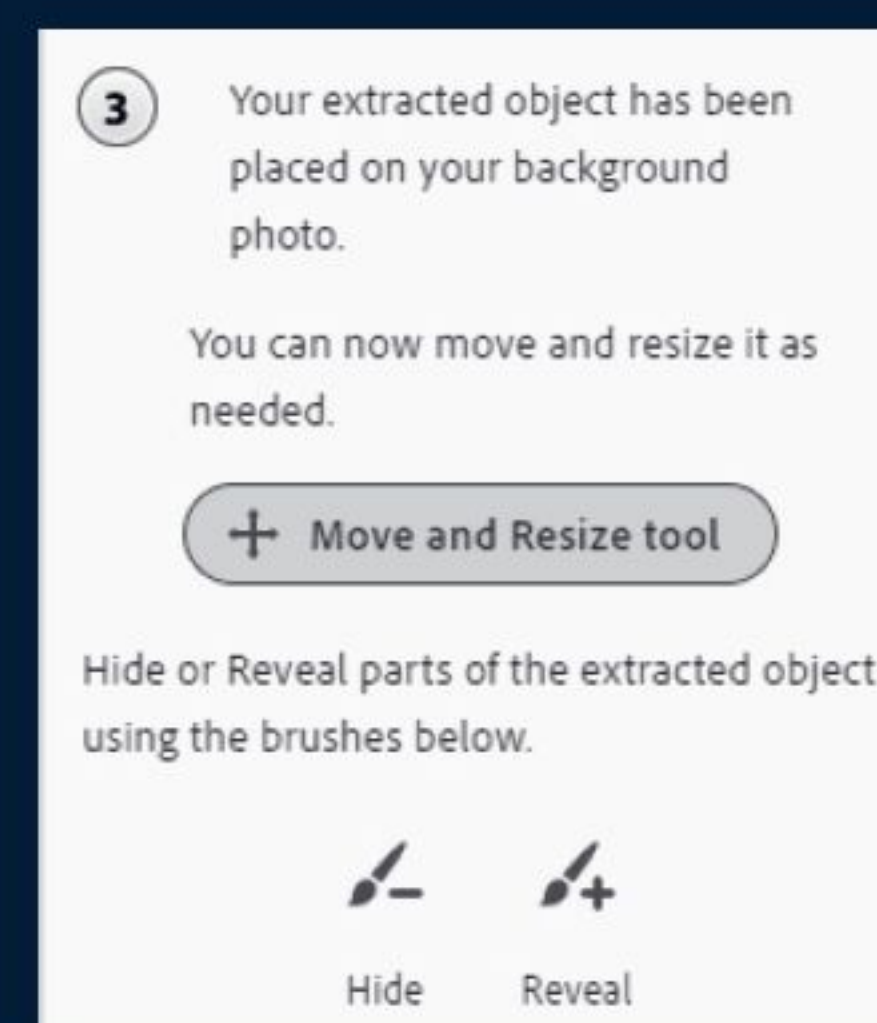
FLYTT ELEMENT

Åpne to bilder, og velg **Guided 1**, **Photomerge 2** og **Photomerge Compose 3**. Trekk bildet du vil klippe inn, til midten. Velg **Quick 4**, og klikk og mal med musen for å velge det du vil klippe ut. Hvis det ikke blir nøyaktig, velger du **Refine 5** og **Push 6** for å justere det valgte området. Klikk på Next. Juster størrelsen ved å dra i hjørnet av firkan-ten, og flytt området ved å dra med musen. Klikk på Next. Juster om nødvendig fargene ved å klikke på **Auto Match Colour Tone 7** eller dra i glidebryterne. Klikk på **Next** og deretter på **Save As**.

PHOTOMERGE COMPOSE 3

Extract an object from one photo and add it to another.

– ... en funksjon som gjør det mulig å flytte et element fra et bilde til et annet.

BILDEBEHANDLING

Du kan laste ned ut-
valgte **kursbilder**, slik
at du kan teste stegene
med bildene vi bruker.
Vi deler de bildene vi
har rettigheter til.

Last også ned de prak-
tiske PDF-oversiktene
våre med **verktøyene** i
Elements og Photoshop,
som du kan skrive ut og
ha ved datamaskinen.

På nettstedet vårt kan
du se **videoserier** med
alle de grunnleggende
funksjonene i Ele-
ments, Lightroom og
Photoshop.

Skann QR-koden - eller besøk digital-foto.no/kursene

GI NORDLYSET MER FUTT

LIGHTROOM CLASSIC Selv om du har tatt et flott bilde av nordlyset, er dette et motiv som ofte krever litt mer arbeid før fargene blir skikkelig gode. I dette bildet er den grønne fargen egentlig ganske pen, men bildet er blitt mørkt og matt. Derfor vil vi gi bildet et markant uttrykk der de blå fargenyansene dominerer. Vi bruker noen av de avanserte justeringsmulighetene i Lightroom til å endre enkeltfargene i bildet, slik at for eksempel blå fargenyanser blir lysere og sterkere. I tillegg forsterker vi lyset – både i hele bildet og separat i de blå nyansene. Når du øker lysstyrken, forsterker du også støyen i bildet ditt. Justeringene våre har gjort kornene tydeligere, og derfor demper vi dem til slutt. 📷

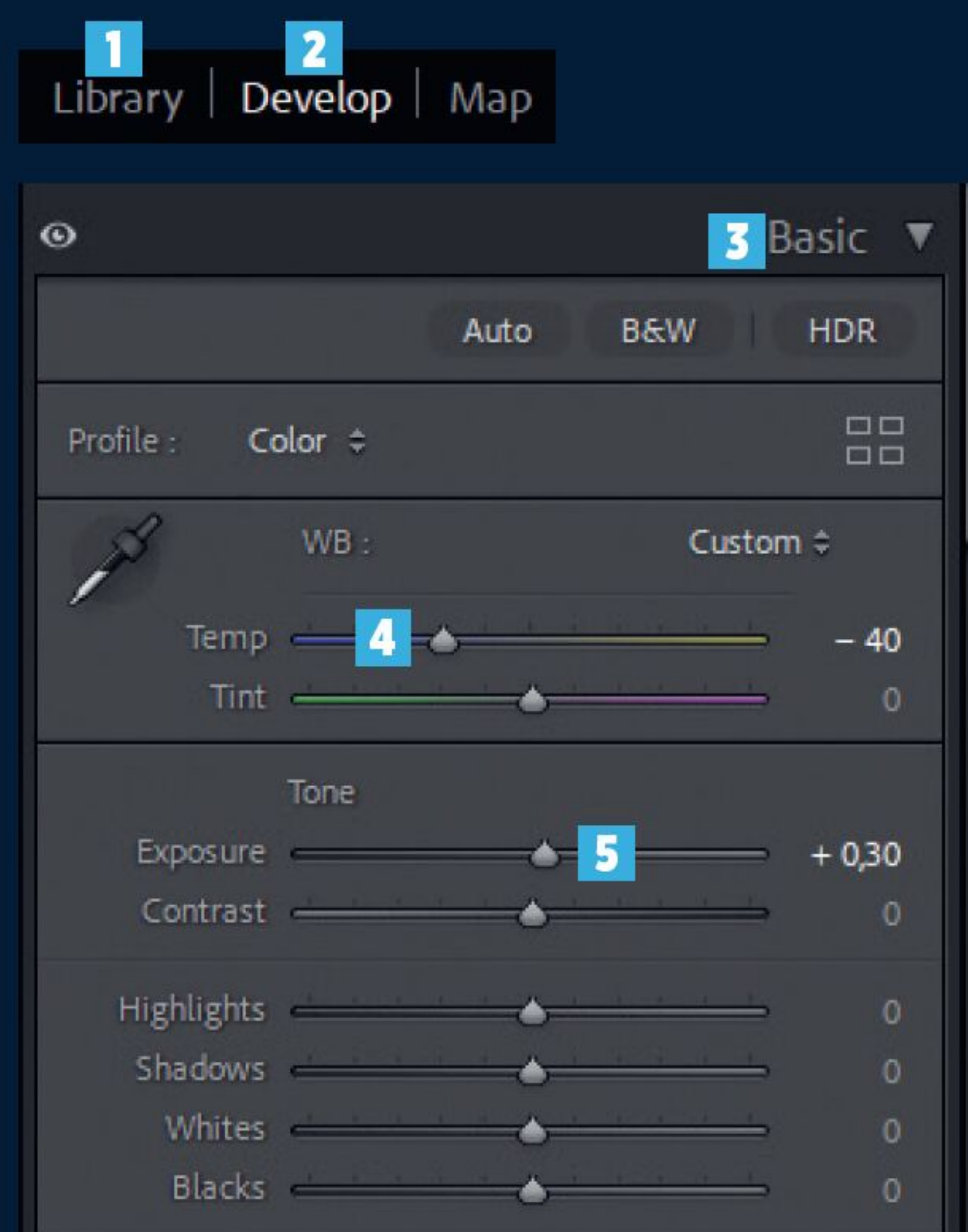
Dette bildet av nordlyset ble tatt i Nord-Norge.

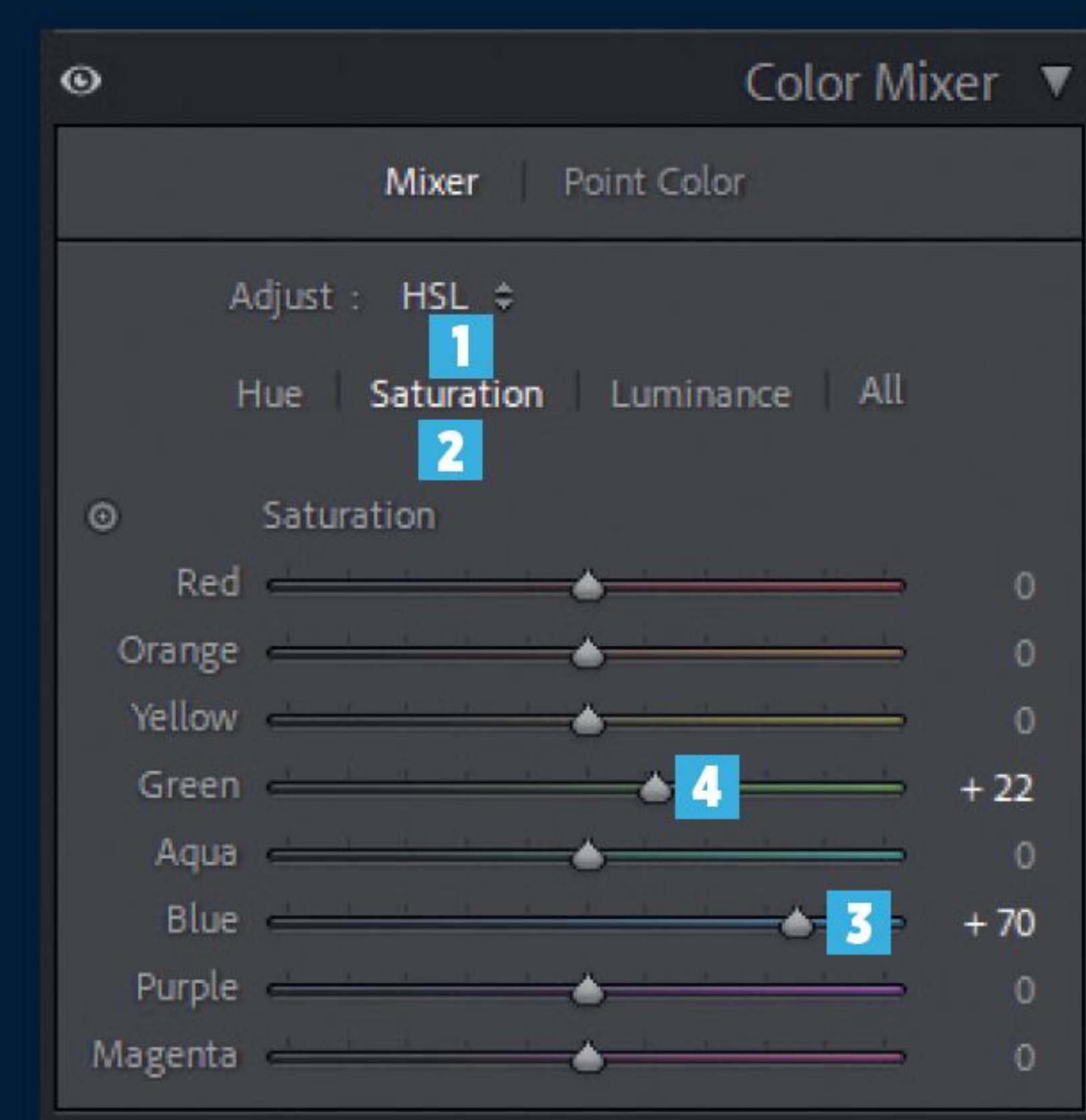
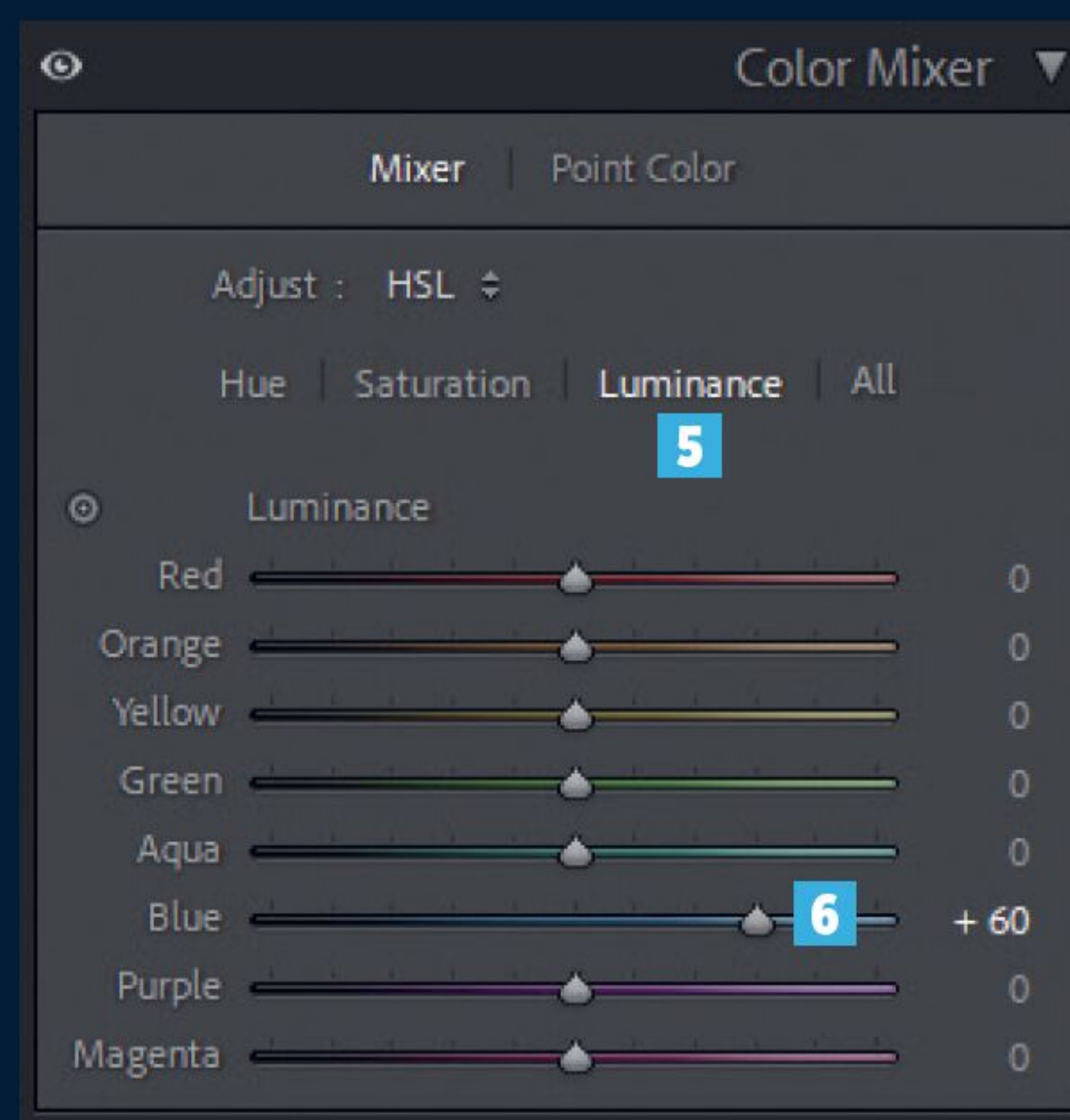
1 KALDE FARGER

Vi har markert bildet i **Library 1** og valgt **Develop 2**. Under **Basic 3** setter vi **Temp 4** til **-40** og gjør fargene kaldere. Vi lysner ved å flytte **Exposure 5** til høyre til **+0,30**. Nå skal fargene justeres individuelt, så klikk på **Color Mixer** hvis panelet ikke er åpent.

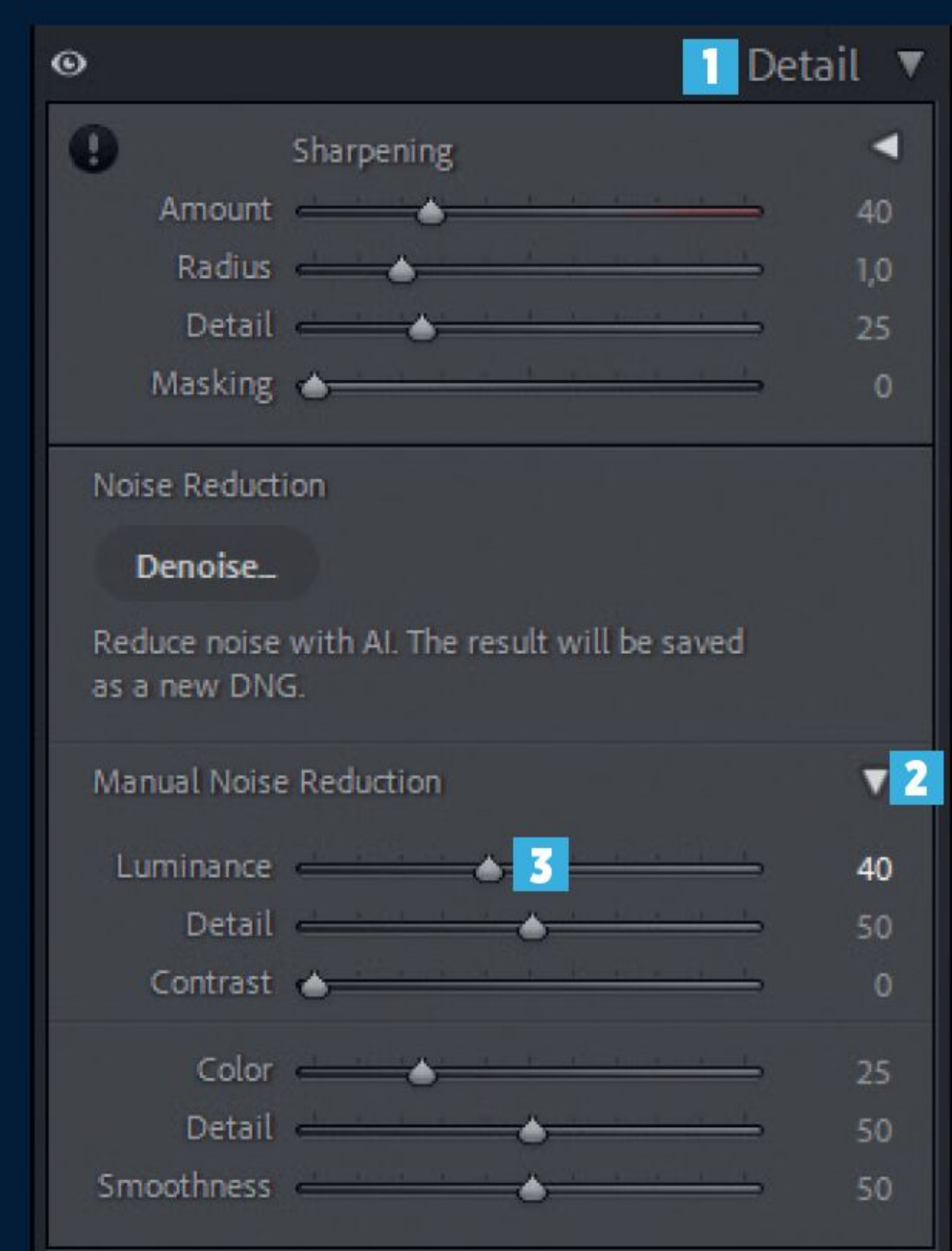
2 MER BLÅTT

Her velger vi **HSL 1** og **Saturation 2** og forsterker de blå fargenyansene ved å flytte **Blue 3** til høyre til **+70**. Vi forsterker også de grønne nyansene med **Green 4**, som vi setter til **+22**. Velg **Luminance 5**, hvor du justerer lysstyrken på fargene. Her gjør vi de blå nyansene lysere ved å sette **Blue 6** til **+60**.

3 BORT MED STØYEN

Siden vi har gjort bildet lysere, er støyen også blitt tydeligere. Åpne derfor panelet **Detail 1**. Klikk på himmelen for å zoome inn på den. Pass på at pilen **2** ved **Manual Noise Reduction** peker nedover, slik at glidebryterne nederst er synlige. Flytt **Luminance 3** til høyre mens du følger med på om støyen blir dempet uten at du mister detaljer i bildet. Her passer det med verdien **40**.

Ps

NY BAKGRUNN TIL PORTRETET

LIGHTROOM CLASSIC Det er ikke nødvendig å ha et dyrt fotostudio med avansert lyssetting når du kan bruke Photoshop. Verktøyene og funksjonene utnyttes til fulle, hvor vi her forvandler et tilfeldig bilde til et studioportrett. Det er tatt innendørs uten blits, og bakgrunnen er ikke flatterende. Bak hovedpersonen er det både en stolpe og en bokhylle som forstyrrer. Ved å lage vår egen studiobakgrunn og sette den inn bak, samt lysne skyggene og øke skarpheten og fargemetningen, redder vi ikke bare bildet, men vi får også et profesjonelt studiouttrykk. Den største utfordringen er å skape overgangen mellom løst hår og den nye bakgrunnen. Vi gjør det ved å bruke den automatiske frileggingen i Photoshop samt Lysneverktøy, som samtidig skaper en pen glød i håret.

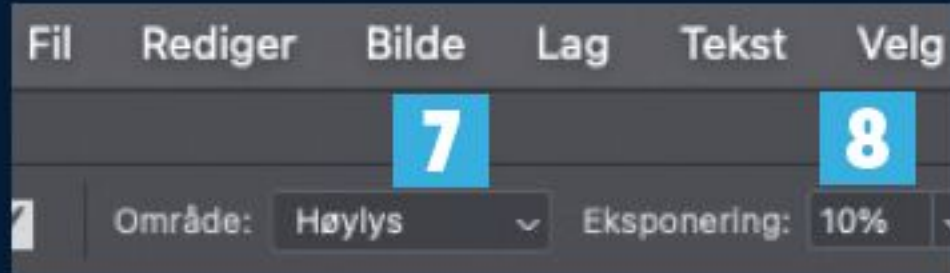
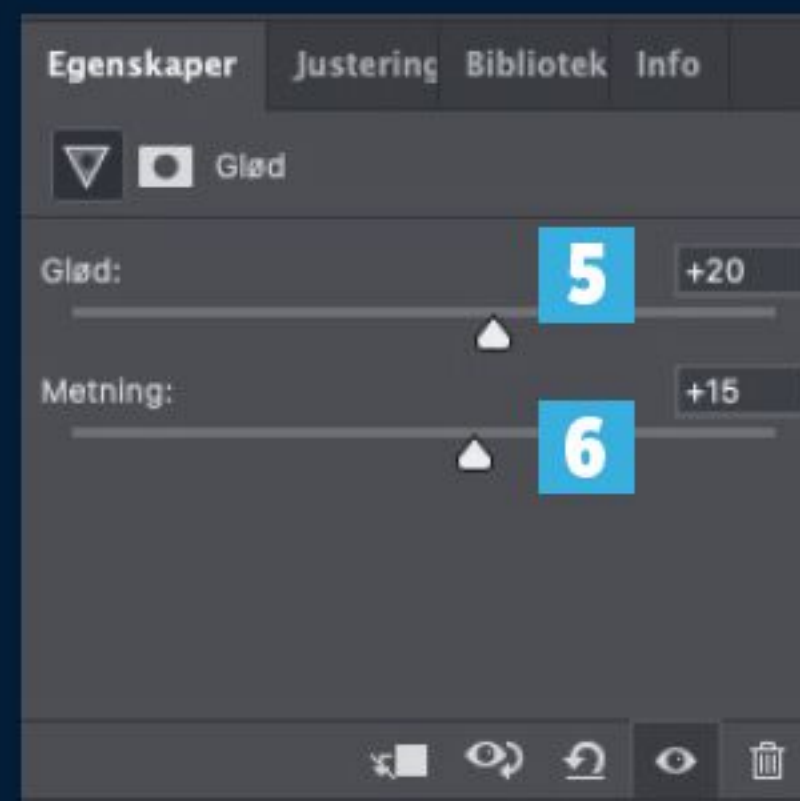
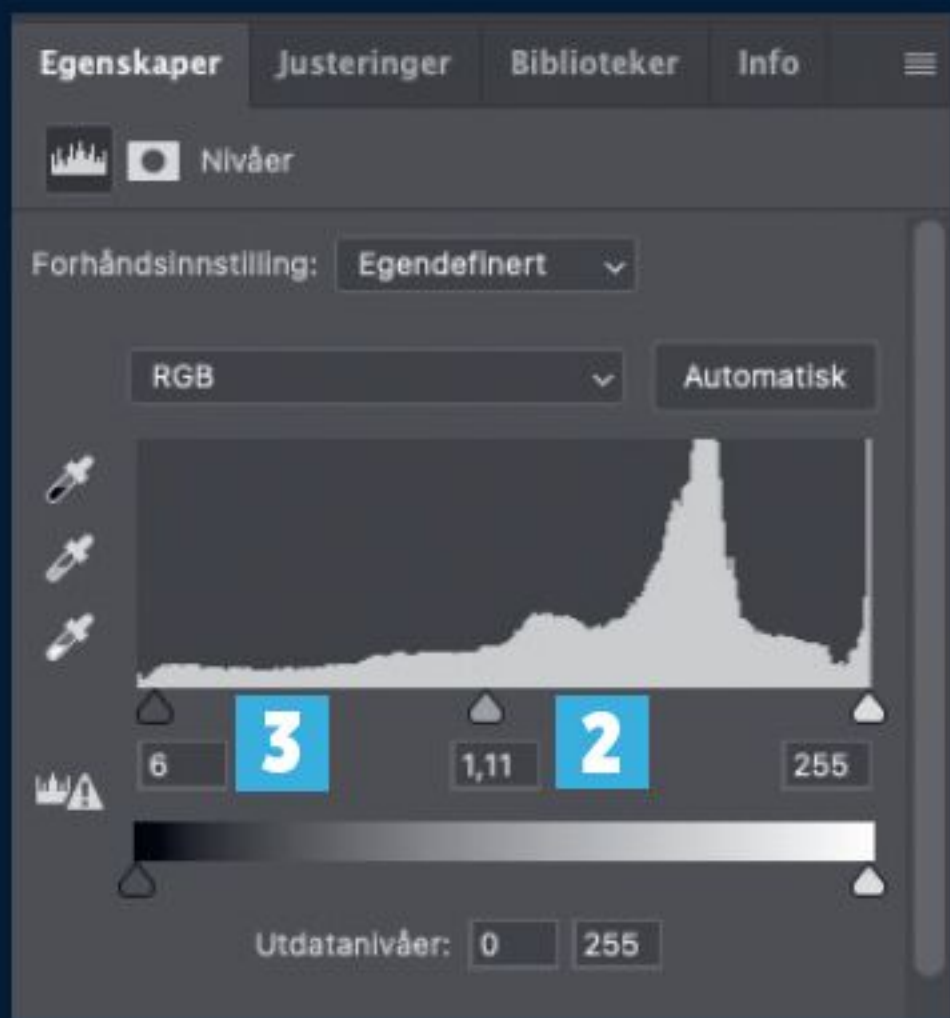
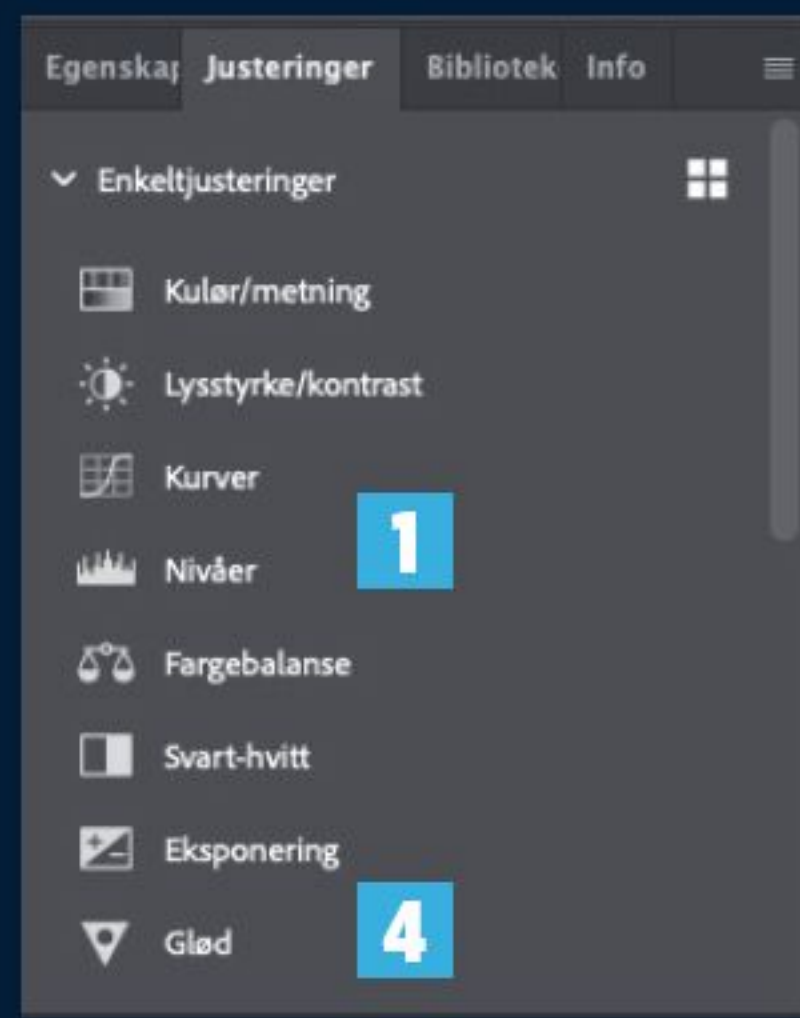
*Den urolige
bakgrunnen
er nå erstattet
med en nøytral
bakgrunn, og
håret har fått
mer glød.*

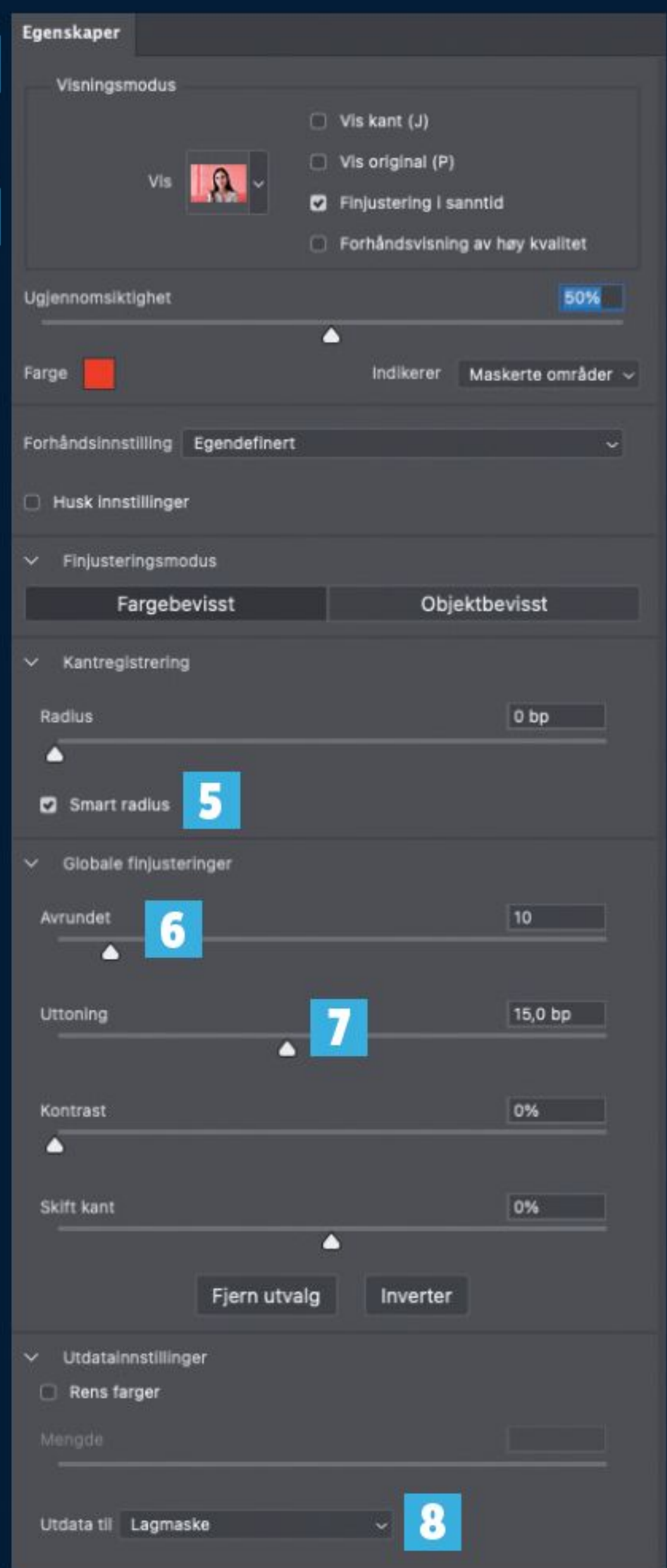
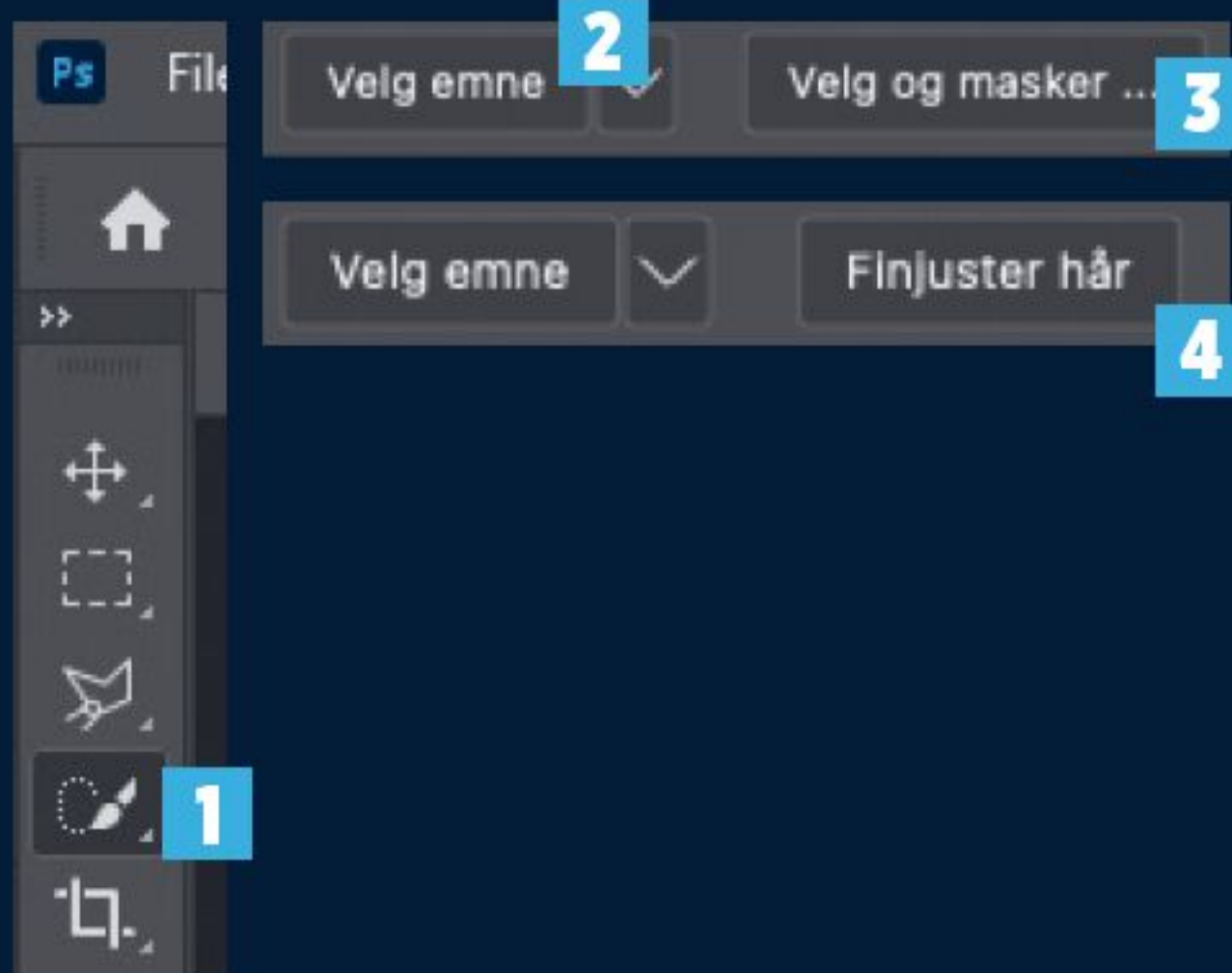
1 LYS PÅ HUD OG HÅR

Klikk på **Nivåer 1** i **Justeringer**. Her lysner vi skyggene ved å sette den grå trekanten til **1,11 2** og den svarte til **6 3**. Klikk så på **Glød 4**. Forsterk **Glød 5**, her passer det med **+20** og en **Metning 6** på **+15**. Velg **Lysneverktøy**, sett **Område 7** til **Høylys** og **Eksposering 8** til **10 %**. Velg det nederste laget, og mal rundt kanten på håret. Gi også øynene en runde slik at det hvite kommer tydeligere frem.

2 BAKGRUNNEN FRILEGGES

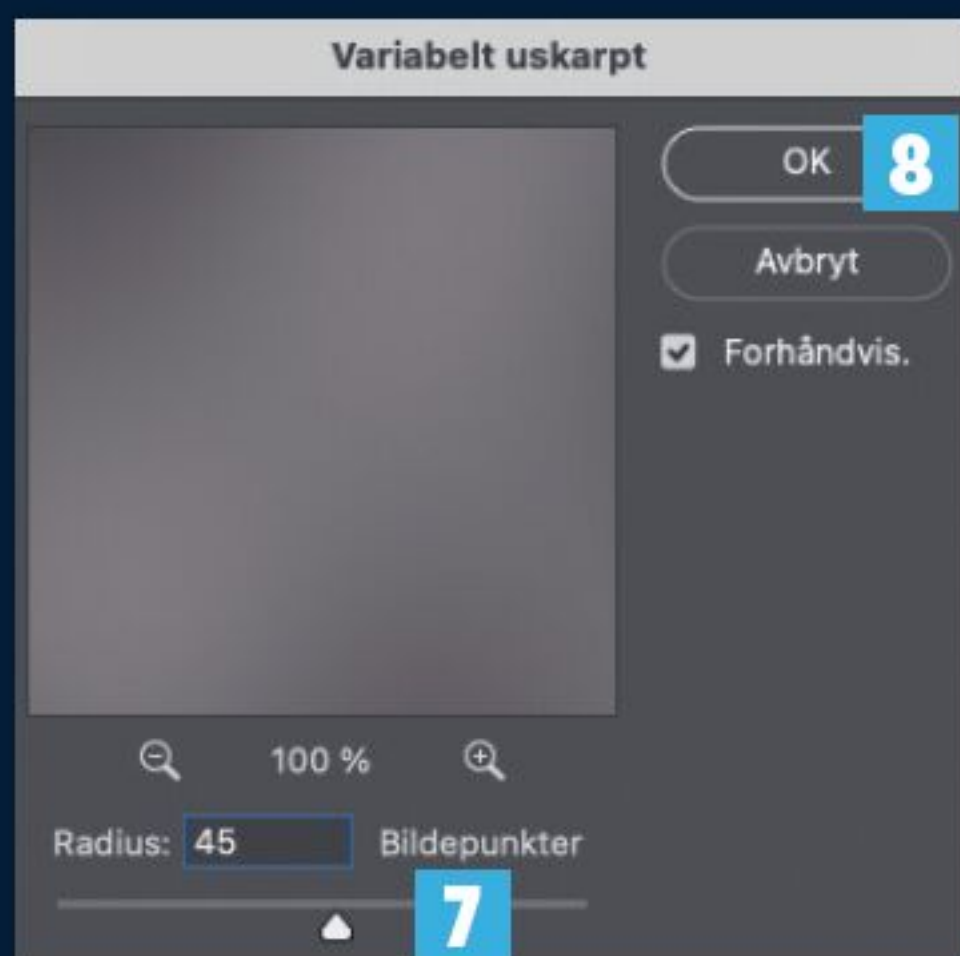
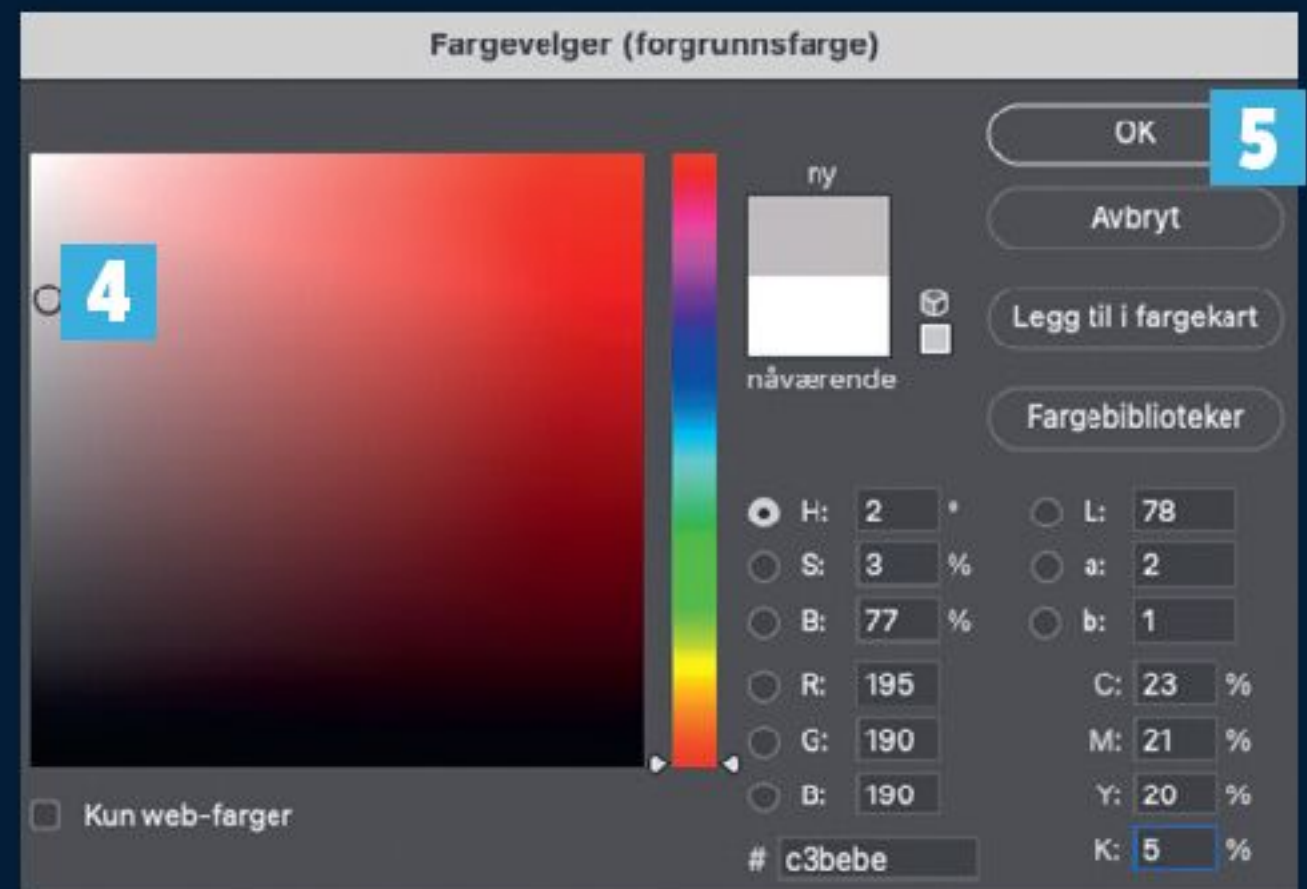
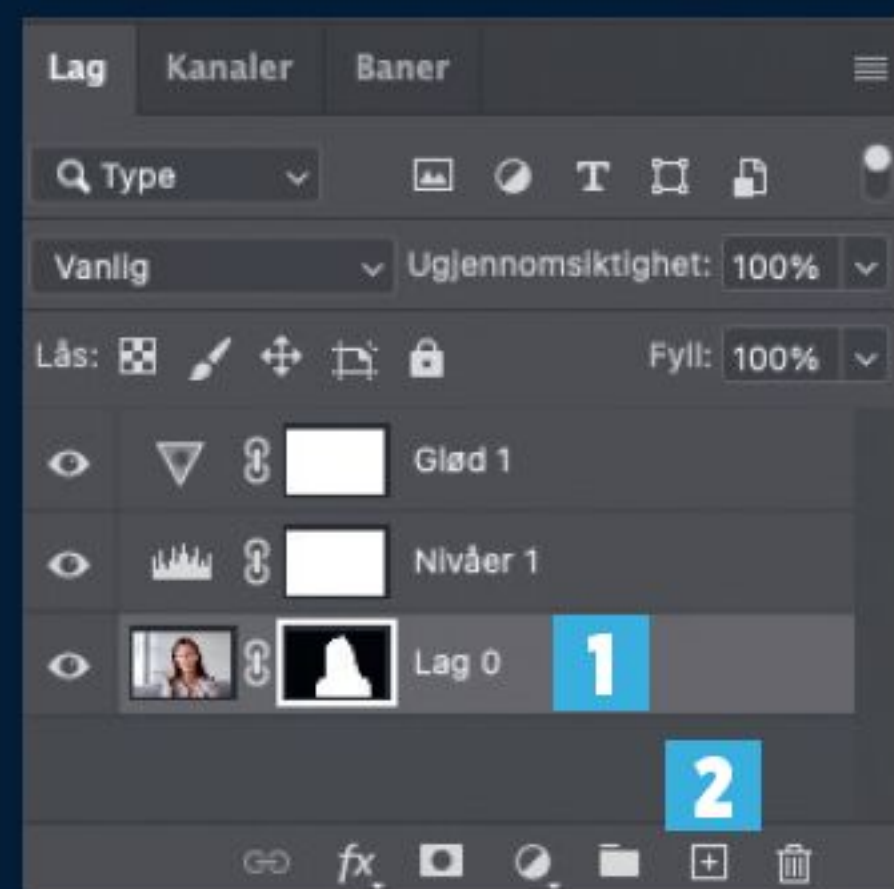
Velg **Hurtigvalgverktøy 1**. Klikk på **Velg emne 2** og på **Velg og masker ... 3**. Klikk på **Finjuster hår 4**. Trykk på R for å velge **Juster kantpenselverktøy**. Hak av for **Smart radius 5**. Sett **Avrundet 6** til **10** og **Uttoning 7** til **15**. Trykk på V. Sett **Størrelse** til **100**, og mal i hårkanten der det er løse hår. Sett **Utdata** til **8** til **Lagmaske**. Klikk på **OK 9**.

9

3 LAG EN BAKGRUNN

Velg **Lag 0 1**. Klikk på **Opprett nytt lag 2**. Trykk på D og X for å få en svart bakgrunnsfarge. Klikk på **Angi forgrunnsfarge 3**, og velg for eksempel en grå nyanse i **Fargevelger 4**. Klikk på **OK 5**. Velg **Filter 6**, **Gjengi** og **Skyer**. Dra det nye laget ned så det ligger nederst. Velg til slutt **Filter 6**, **Gjør uskarpt** og **Variabelt uskarpt...** Sett **Radius 7** til **45**, og klikk til slutt på **OK 8**.

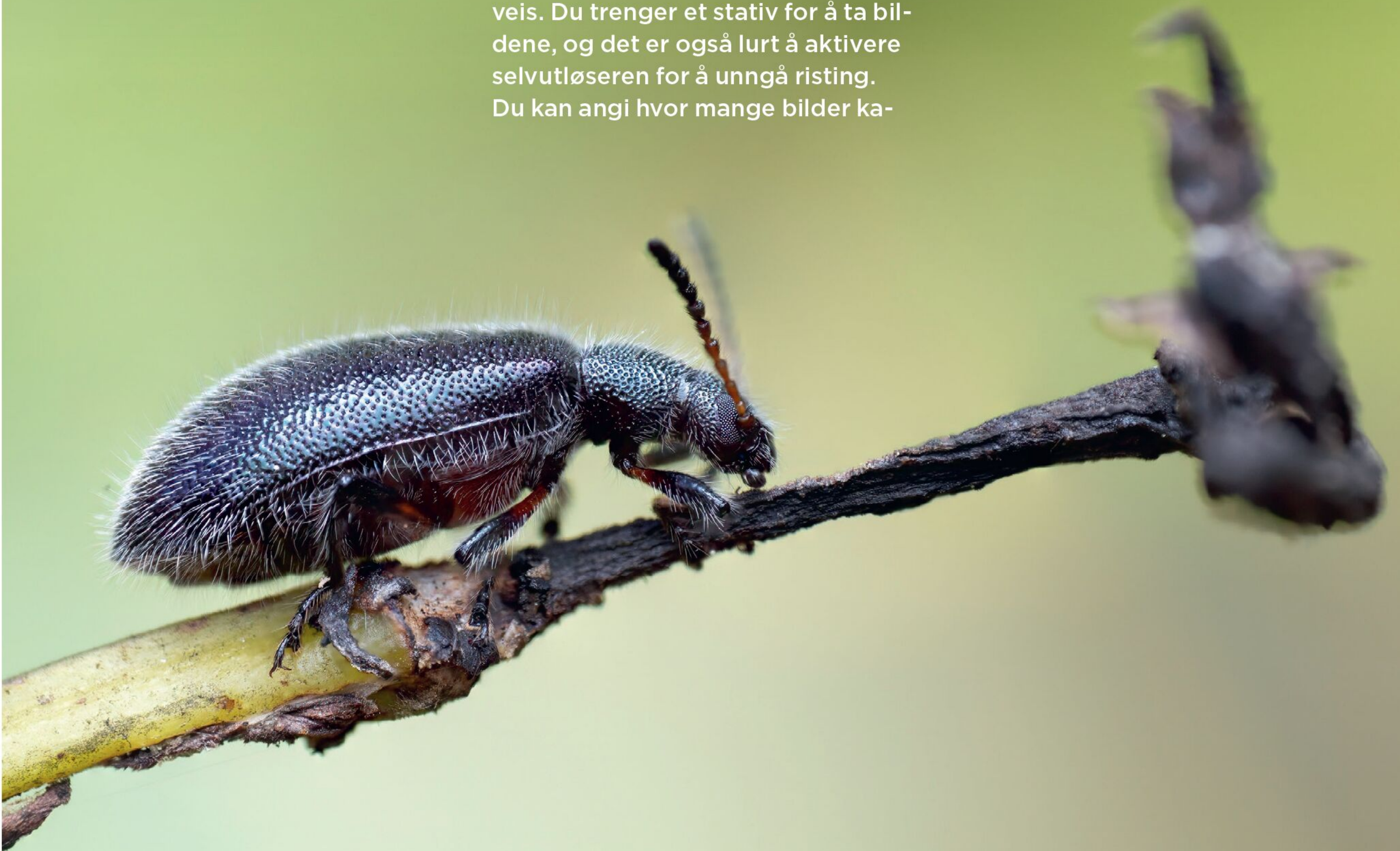

HVORDAN FÅR JEG STØRRE DYBDESKARPHET?

? *Jeg har tatt en god del makrobilder, men selv ved små blenderåpninger er det bare en liten del av bildet som blir skarpt. Hva kan jeg gjøre for å få større dybdeskarphet i bildene mine? Kameraet mitt er et Fuji-film X-H2.*

Dybdeskarpheten er bare noen få millimeter når du er så nær motivet som ved makro, selv ved F16. Du kan løse dette ved å ta flere bilder og flytte fokuset litt mellom hvert bilde. Denne teknikken kalles fokusbracketing. Det er imidlertid fort gjort å bevege kameraet litt når du berører det. Mange nye kameraer, inkludert X-H2, har en innebygd funksjon som automatisk tar flere bilder og flytter fokus underveis. Du trenger et stativ for å ta bildene, og det er også lurt å aktivere selvutløseren for å unngå risting. Du kan angi hvor mange bilder ka-

meraet skal ta og hvor mye fokuset skal flytte seg mellom bildene dine. Noen kameraer kan automatisk kombinere bildene til ett bilde med større dybdeskarphet. Alternativt kan du kombinere bildene dine ved å utføre det som kalles fokusstacking i Photoshop. På nettstedet vårt ser du hvordan du gjør dette. Du kan også bruke et spesielt program til å gjøre dette, for eksempel Helicon Focus.

Focus Bracketing er ideelt til å få stor dybdeskarphet i f.eks. makrobilder.

Gjelder det også ettbente?

? *Jeg har et speilløst systemkamera og en stor tele jeg bruker til å fotografere fugler. Dere skriver ofte at vi må slå av stabiliseringen i kameraet når vi bruker stativ. Gjelder det også monopoder?*

Nei, for bruken av monopod, også kalt ettbent stativ, er annerledes enn med et trebent stativ. Med en monopod vil du ofte panorere og rotere, og da er stabilisering nyttig. Noen kameraer og objektiver har en egen innstilling for dette.

En monopod gir god bevegelighet, og da er stabilisering i kameraet og objektivet til stor hjelp.

Hvilket program?

? *Jeg er en nybegynner når det gjelder bildebehandling, og jeg er usikker på om jeg bør velge Adobe Lightroom Classic eller Skylum Luminar Neo. Hva anbefaler dere?*

Begge programmene er veldig gode, men også ganske ulike. Hvis du trenger god organisering, er Lightroom klart best, mens Luminar er veldig ribbet. Lightroom gir også litt flere justeringsmuligheter enn Luminar. Derimot er Luminar et veldig godt valg hvis du er uerfaren. Programmet har nemlig både avanserte justeringsmuligheter og noen gode automatiserte funksjo-

ADOBE LIGHTROOM CLASSIC

- + Lightrooms organiseringsmodul er svært omfattende med gode sorteringsmuligheter.
- + Suveren raw-konvertering med mange justeringsmuligheter og høy hastighet.
- + God arbeidsflyt og hyppige kameraoppdateringer.
- + Mange tilpasningsmuligheter.
- Krever abonnement.

ner som leverer flotte resultater med minimal innsats. Det har også funksjonelle moduler som enten følger med eller kan kjøpes. Luminar er tilgjengelig i ulike pakker, med priser fra 999 kroner for en versjon du kan bruke så lenge du vil. Lightroom er kun tilgjengelig på abonnementsbasis, med en pris på 178,75 kroner per måned når du binder deg for et år. Du kan også abonnere på en pakke som inkluderer Photoshop for 293,75 kroner per måned, når du forplikter deg til et år.

SKYUM LUMINAR NEO

- + Gode justeringsmuligheter med både raw og jpeg.
- + Gode intelligente funksjoner med automatiske justeringer av bildene.
- + Høy brukervennlighet.
- + Kan kjøpes uten abonnement.
- Få organiseringsmuligheter og treg raw-konvertering.

3

SVAR PÅ NETTET

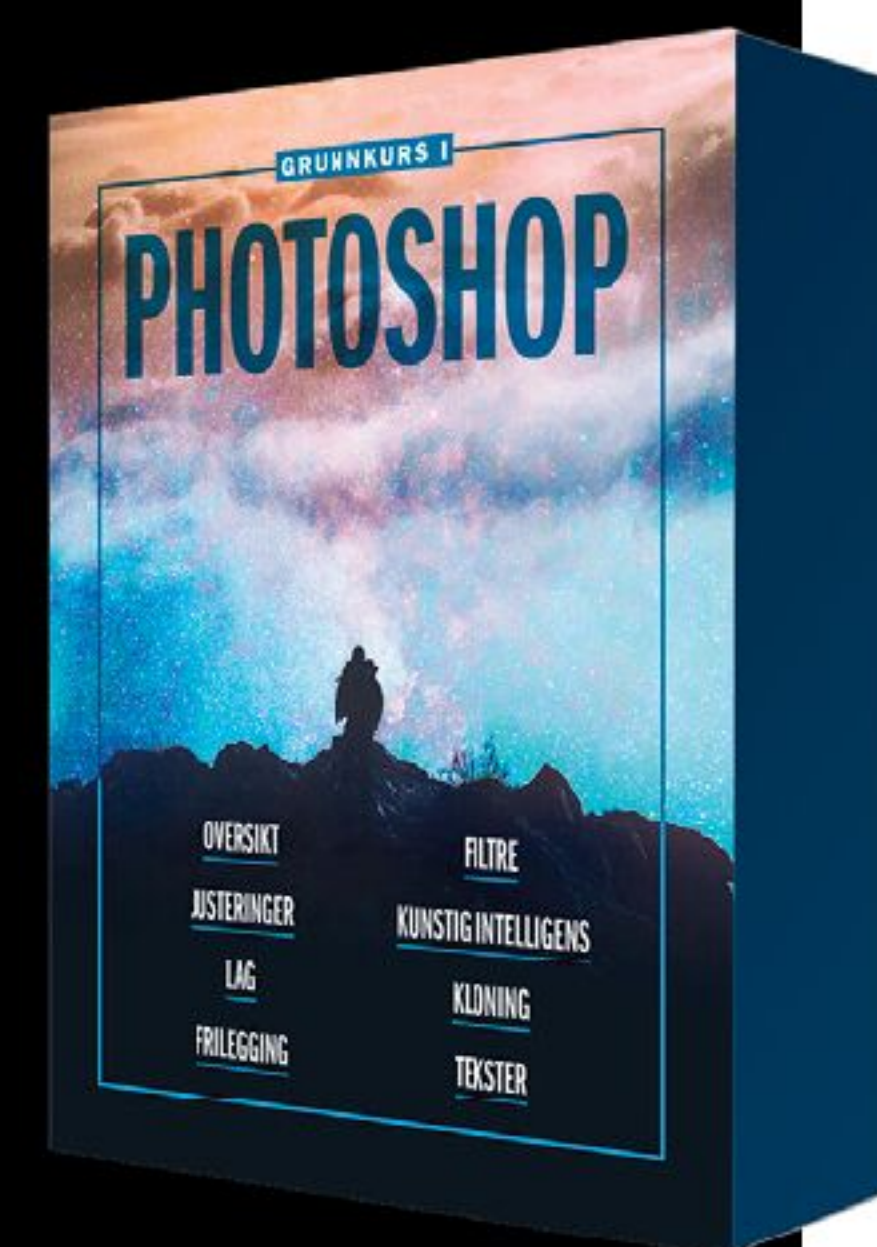
? *Kameraet mitt bruker CFexpress-kort, men det finnes både type A og type B. Hva er forskjellen?*

Type A- og Type B-kort har

ulike størrelser. På nettstedet vårt finner du en guide til kort.

? *Jeg skjønner ikke helt hva lag i Photoshop er. Kan dere forklare dette for meg?*

I vårt store Photoshop-grunnkurs finner du en video om lag, der vi viser hvordan du bruker dem.

? *Jeg har sett kameraer som blir omtalt som vlogger-kameraer. Hva er det?*

De gjør det enkelt å lage foto- og videoinnhold til for eksempel sosiale medier. Vi har laget en kort veiledning.

FINN INNHOLDET PÅ:
digital-foto.no/19-2025

Hva er P, A, S og M?

? Jeg har endelig tatt meg sammen og kjøpt et godt kamera, slik at jeg ikke alltid må bruke mobiltelefonen min når jeg er på ferie. Øverst på kameraet mitt er det et innstillingshjul som jeg trenger hjelp med å skjønne. Særlig de fire bokstavene P, A, S og M er forvirrende. Så langt har jeg bare fotografert på Auto-innstillingen. Kan dere hjelpe meg med dette?

Dette er det såkalte programhjulet. Her kan du velge hvilket opptaksprogram du vil bruke. Med Auto-innstillingen tar kameraet seg av alt, men det kan være ganske begrensende. Ved å velge for eksempel lukkerprioritet kan du tvinge frem bevegelsesuskarphet, eller du kan få kontroll over dybdeskarpheten ved å endre blenden. Her ser du hva de fire bokstavene står for.

Et **helautomatisk** program der kameraet velger alle innstillinger, men lar deg justere slik at du for eksempel kan ta et lysere bilde. Første steg bort fra Auto.

Her står A ikke for Auto. A, som på Canon heter Av, er det **blenderprioriterte** programmet, der du velger blender og kameraet velger lukkertid.

Det halvautomatiske programmet S, som på Canon heter Tv, står for **lukkertid**. Her velger du lukkertid, mens kameraet velger blender.

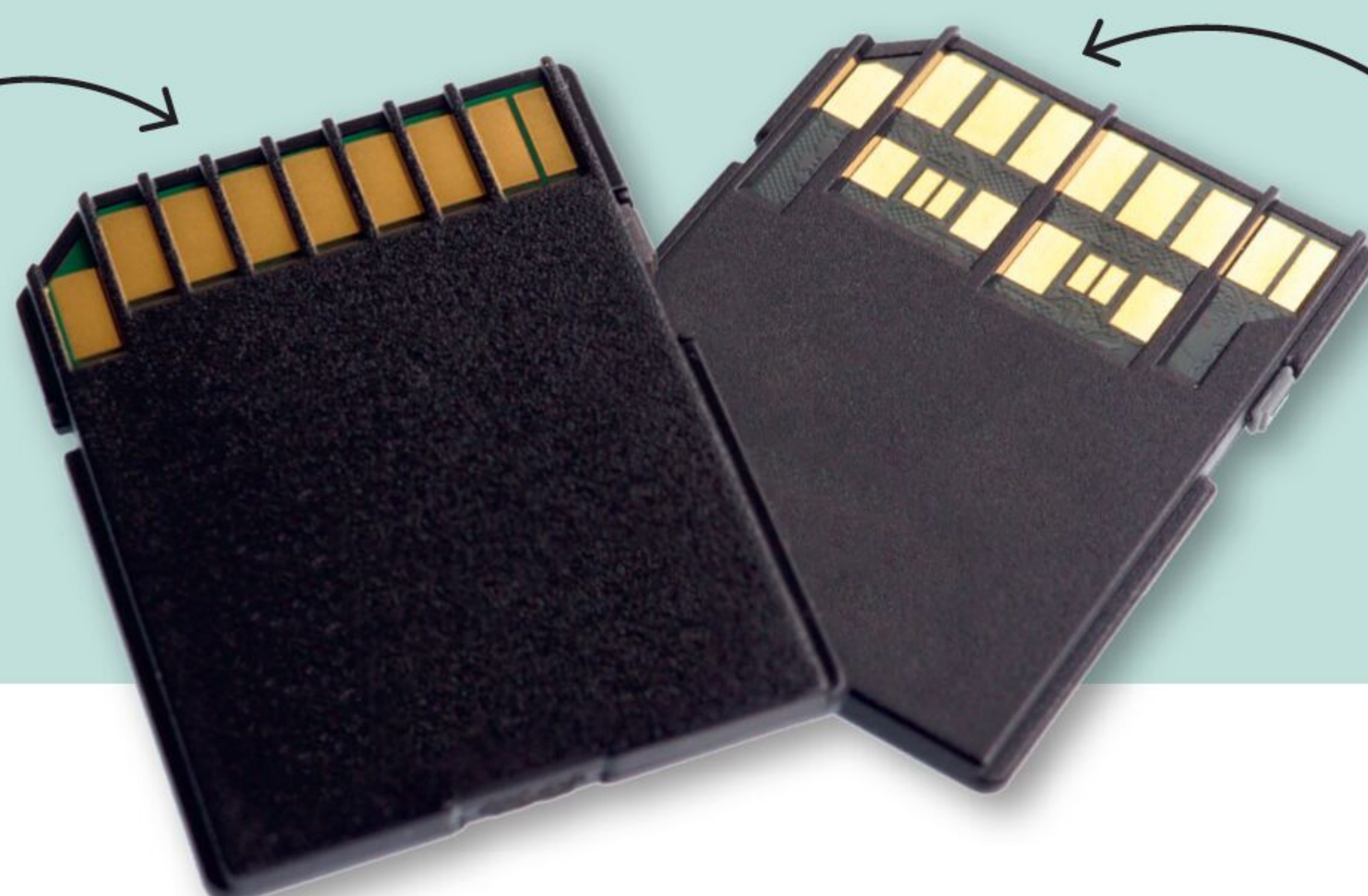
Med det **manuelle** programmet velger du blender og lukkertid. En krevende innstilling for erfarne fotografer.

HVORFOR ER DET TO RADER?

? Jeg har et kamera som bruker SD-kort og vil helst kjøpe de raskeste som finnes. Nå har jeg oppdaget at det finnes SD-kort med to kontaktrader i stedet for én. Hva er forskjellen på dem?

Det klassiske SD-kortet har bare én kontaktrad. De raskeste tilhører hastighetsklassen UHS-I, noe som egnert seg godt til bilder og vanlig 4K-filming. SD-kort med to kontaktrader er av typen UHS-II, som leverer høyere skrivehastigheter. De kan håndtere 4K-video med høy bitrate og ofte også 8K. Du kan bare dra nytte av UHS-II-kortene hvis kameraet ditt støtter dem. Hvis kameraet ikke gjør det, fungerer kortet som et UHS-I-kort.

UHS-I-kort kan maksimalt levere skrivehastigheter på 95 megabyte per sekund.

Med et SD-kort av UHS-II-typen kan du få skrivehastigheter på 300 megabyte i sekundet.

Jeg har kjøpt et kamera som har funksjonen 6K Photo, som skal gi meg bilder med en oppløsning på rundt 18,0 megapiksler. Kameraet har en bildebrikke på 24,0 megapiksler, så jeg skjønner det ikke helt. Hvorfor bør jeg bruke 6K Photo?

6K Photo er en smart funksjon fordi du egentlig tar opp en liten film med 30 bilder per sekund og kan hente ut stillbilder med en oppløsning på 18,0 megapiksler. Den høye hastigheten gjør det mulig å få ut actionbilder. Da må du også tolerere litt lavere oppløsning.

HVA BØR JEG TA MED MEG PÅ SAFARI?

? *Jeg skal snart til Tanzania. Her har jeg lyst til å ta mange gode safaribilder. Jeg har et godt speilløst systemkamera og et par allroundobjektiver, men tror jeg må oppgradere utstyret litt. Kan dere hjelpe meg med noen gode tips om det beste utstyret og hvordan jeg bør bruke det?*

Et allroundobjektiv kan ta-
kle noen av opptakene, men
du kommer ikke utenom å
kjøpe en kraftig tele. De ville
dyrene er nemlig sky, og
mange av dem er farlige, så
du blir nødt til å fotografere

på god avstand. Her handler
det også om å velge de aller
beste kamerainnstillingene
for å ta gode og skarpe bil-
der. Nedenfor ser du de
beste tipsene våre til foto-
safarien din.

Slik fotograferer du dyr på safari

1 Skaff deg en kraftig tele eller zoom med lang rekkevidde. Det kan for eksempel være et Sigma 150–600 mm F5.0–6.3 DG DN OS Sports, som koster fra 16 872 kroner.

2 Har kameraet ditt APS-C-brikke, tilsvarer 600 mm 900 mm. Hvis du vil ha samme brennvidde med et fullformatkamera, må du bruke en telekonverter på 1,4x.

3 Ta med en monopod. En ertepose er et godt alternativ. Du kan for eksempel legge erteposen på et biltak eller noen klipper og bruke den som et slags stativ.

4 Sett kameraet til serieopptak, slik at du får mange bilder å velge mellom. Velg kontinuerlig autofokus og gjerne registrering av dyreyne, slik at du kan følge dyrenes bevegelser.

5 Stå opp før solnedgang, og fang dyrene tidlig mens de er mest aktive. Midt på dagen hviler de seg ofte i skyggen. Du kan også ta mange gode bilder rundt solnedgang.

I solnedgang kan du fange dyrene i det varme lyset. Fotografer gjerne i råformat, slik at du kan justere hvitbalansen etterpå.

NESTE

UTGAVE KOMMER 16. DESEMBER

SI FARVEL TIL DYRE FOTOPROGRAMMER:

DIGER GAVE TIL DEG

KOMPLETT FOTOPROGRAM

• Ditt for alltid • Verdt 2499 kroner • Ny serie viser deg alt

**MINITEMA OM
SVART-HVITT**

SLIK TAR DU PORTRETTBILDER – **OG REDIGERER DEM**

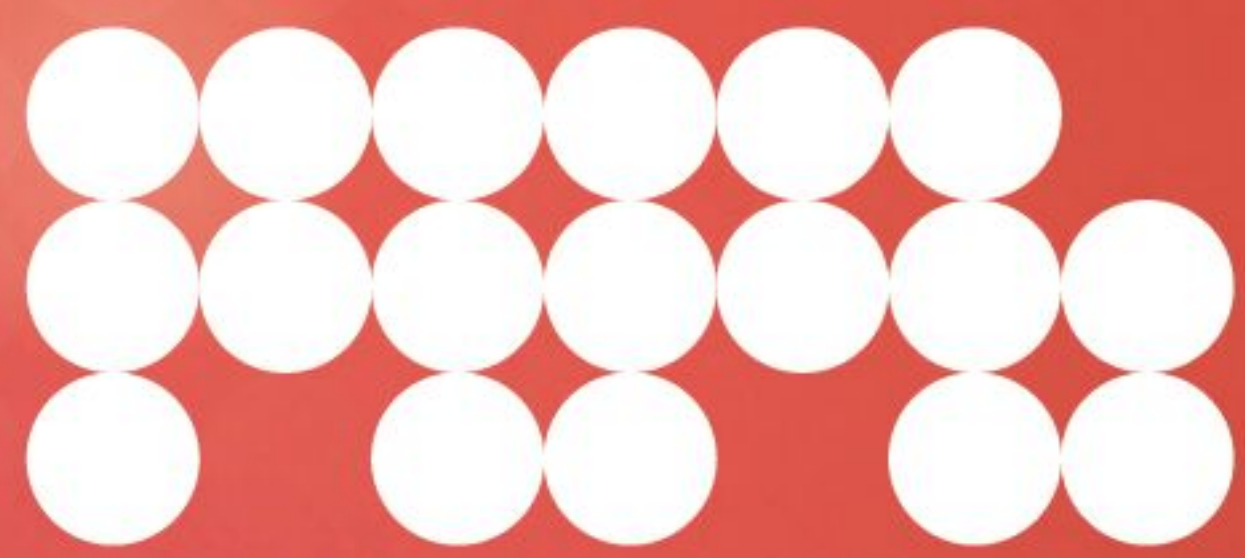

15 KAMERAER SOM FORANDRET ALT

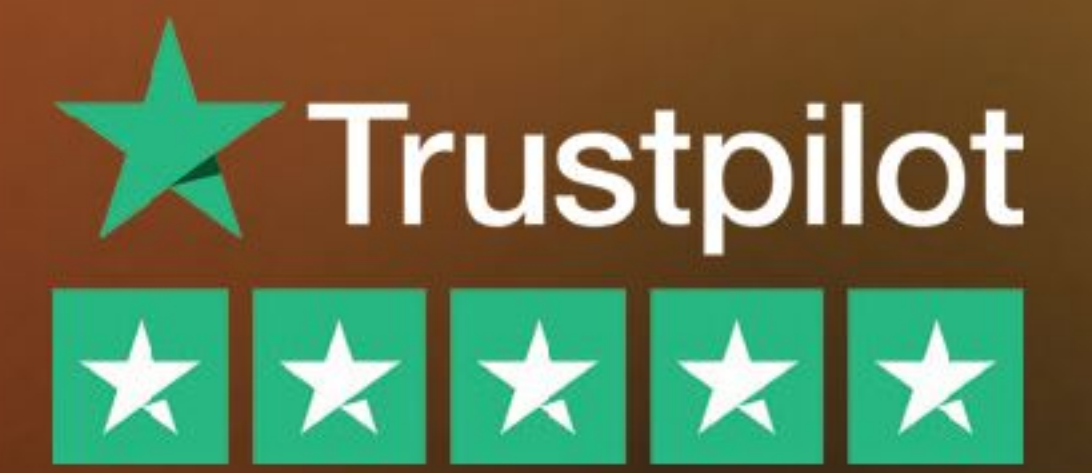

**+ KOMPLETT OPPSKRIFT PÅ
PERFEKTE STJERNESPOR**

mpb.com

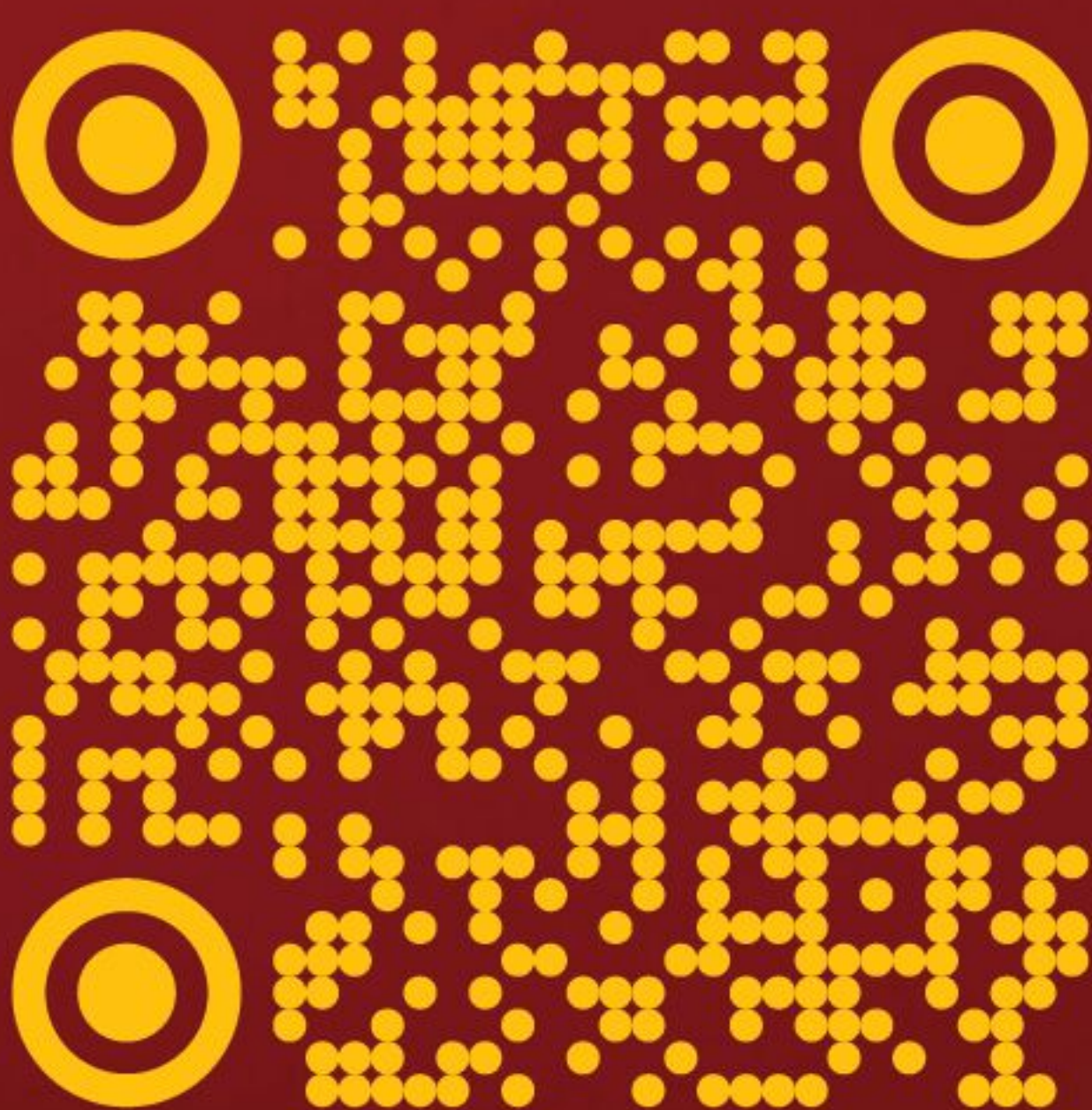
MPB Approved

Go circular and save 30%*

It's easy to make the right choice. Explore thousands of used items. Find the perfect camera at the perfect price.

Delivered in plastic-free packaging. Our cloud-based platform uses renewable electricity.

**Buy MPB
Approved**

Buy•Sell•Trade
Create ●

Used Sony A7 III

*Average saving, top 700 'Like new' models versus brand-new RRP